P. G. Wodehouse

Naplemente Blandingsben

CICERÓ

P. G. Wodehouse

NAPLEMENTE BLANDINGSBEN

Richard Usborne jegyzeteivel és függelékével

Ionicus illusztrációival

Ciceró Könyvstúdió
Budapest

A mű eredeti címe
Sunset at Blandings

Fordította
Kövesdi Miklós Gábor

Kiadja a Ciceró Könyvstúdió Kft.
www.cicerokonyvstudio.hu
Felelős kiadó: Földes Tamás
Felelős szerkesztő: Till Katalin
A könyv megrendelhető a gabo.hu webáruházban.

ISBN 978 963 432 077 7

Copyright © by the Trustees of the Wodehouse Estate
© Kövesdi Miklós Gábor, Hungarian translation, 2018
© Ciceró Könyvstúdió, magyar kiadás, 2018

Tartalom

Naplemente Blandingsben / 7

Függelékek Richard Usborne-tól:
Egy félbemaradt alkotás / 100
A kastély és környéke /171
A vonatok Paddington és Blandings között / 188
Megjegyzések a szöveghez / 203
A könyvben említett Wodehouse művek / 219

Első fejezet

Sir James Piper, Anglia pénzügyminisztere londoni dolgozószobájában ült, és olyan tekintettel nézett maga elé, amelyre gyakran szokták a „semmibe révedő” jelzőt aggatni. Időnként felhorkantott, ami olyan volt, mintha valaki egymás után több papír staniclit is kipukkasztana. Ha Sherlock Holmes történetesen arra jár, azonnal megállapította volna, hogy nincs jó kedvében.

– Ez nyilvánvaló, kedves Watson – mondta volna. – Azok a horkantások mindent elmondanak.

Claude Duff, Sir James helyettese épp meg akarta kérni, hadd vegyen ki szabadnapot, hogy meglátogassa a nénikéjét Eastbourne-ben, de a horkantásokat hallva meggondolta magát. Gyenge idegzetű fiatalember volt.

Holmesnak igaza lett volna. Sir James pocsék hangulatban volt, amióta csak a húga, Brenda közölte vele, hogy a Blandings kastélyba kell utaznia, Clarence, Emsworth grófjának shropshire-i rezidenciájára, pedig ő Skóciában szeretne horgászni. Ami még rosszabb, magával kell vinnie egy lányt, akit Lord Emsworth húga, Florence őrizetére kell bíznia. Sir James nem kedvelte a modern lányokat. Izgágák. Izegnek-mozognak. Nem lehet beszélgetni velük. Valóságos tortúra lesz egy egész autóutat kibírni egyikük mellett, miközben Murchison őrmester tarkóját kell bámulnia egész úton. Immár sokadszor kapta magát azon, hogy azt kívánja, bárcsak erősebb akarata lenne, vagy ha nem, hát legalább Brendának lenne gyöngébb. Lord Emsworth, ez a szórakozott, ábrándos nemes azt felelte volna neki, hogy tökéletesen megérti az érzéseit. Ő is húgai zsarnokságát nyögte, ráadásul olyan bőségesen el volt látva velük, hogy az fél tucat grófnak is elegendő lett volna.

Brenda kényszerítette Jamest a politikai pályára, amikor valami távoli rokon minden vagyonát ráhagyta a végrendeletében. A miniszter akkoriban még gondtalan, ifjú világfi volt, és nem is vágyott másra, mint hogy gondtalan, ifjú világfi maradhasson, de Brenda nem tágított. Azt mondják, minden sikeres férfi mögött áll egy nő, és még soha nem bizonyult annyira igaznak ez az állítás, mint

az ifjú Jimmy Piper esetében.

Sir James ma már rettentően élvezte a politikát és a méltóságot, amit elért, és tisztában volt vele, hogy sosem éri el mindezt, ha nem áll mögötte a húga tüzes piszkavassal. A korai időkben sokszor szerette volna hagyni a fenébe az egészet – még mindig beleborzongott, ha eszébe jutott, mekkora szamarat csinált magából, amikor először jelent meg Pudbury-in-the-Vale választói előtt –, de Brenda hallani sem akart róla. Volt egy halvány sejtelme, hogy hálával tartozna neki, és többnyire hálás is volt, de amikor váratlanul lányokat rántott elő a semmiből, mint nyulat a cilinderből, a hála duzzogássá változott, és úgy érezte, azt sem vehetné senki rossz néven, ha kétszer ilyen vehemensen horkangatna.

Épp a tizenegyedik, minden eddiginél bosszúsabb horkantásnál tartott, amikor belépett Brenda, ez a tiszteletet parancsoló, vészjósló nőszemély. Ha Brenda gyöngébb jellem, talán megsajnálja a porig sújtott férfiút, de szavai és viselkedése egy olyan nevelőnőt idéztek, aki nem tűr semmilyen kihágást a rakoncátlan kölyöktől.

– Komolyan, James, muszáj így felfújni? Úgy viselkedsz, mint egy francia arisztokrata a polgárháború idején, a nyaktilóhoz vezető sorban. Én is szívesen jönnék, de még egy-két napig nem tudok elszabadulni. Igazgatósági ülés lesz.

Ha Sir James vehemensebb lett volna, talán egy tizenkettedik horkantás is felszakad belőle. Ám jelen helyzetben csupán annyit mondott:

– Miféle lány ez, akit a kastélyba viszek?

– Hisz már mondtam!

– Lehet, hogy mondtad. Elfelejtettem.

– Florence mostohalánya, Victoria. Florence meggondolatlanul hagyta Londonba jönni képzőművészetet tanulni, és beleszeretett egy kiállhatatlan fiatalemberbe. Természetes, hogy Florence maga mellett akarja tudni, ahol szemmel tarthatja.[1] [2]

Még lett volna mit mondani, de kopogás szakította félbe. Egy visszafogottan öltözött férfi lépett be, aki olyan benyomást keltett, mintha valami nagyon ellenálló fajtájú fából faragta volna ki egy olyan szobrász, aki egy csapnivaló tanárnál folytatott tanulmányokat. Ó volt E. B. Murchison őrmester, az a detektív, akit a Scotland Yard különleges alosztálya jelölt ki arra, hogy mindenhová kísérje el Sir Jamest, ne kelljen félnie a rémségektől éjjel, sem a suhanó nyíltól nappal.

– Az autó előállt, Sir James[3] – mondta.

Sir James meg sem szólalt, Brenda válaszolt helyette egy hálás „Köszönöm, őrmester!”-rel. Murchison távozott. Sir James olyan pillantással nézett utána, ahogy nem illik olyasvalaki után nézni, aki merő segítőkészség, és ha kell, kész meghalni az emberért.

– Istenem, hogy utálom ezt az alakot – morogta.

Az efféle megjegyzések hozták ki csak igazán a nevelőnőt Brendából. Arca, mely amúgy sem huncut grimaszairól volt ismert, még jobban elkomorodott. Mintha Sir James az asztalt rugdosná, vagy nem enné meg a rizsfelfújtat.

– Ne gyerekeskedj, James.

– Ki gyerekeskedik?

– Te gyerekeskedsz. Semmi okod haragudni Murchison őrmesterre.

– Még hogy nincs? Neked hogy tetszene, ha mindenhová követne valaki? Mit szólnál, ha reggeltől estig a nyomodban lihegne egy pasas, aki mellett úgy érzed magad, mintha köröztetne a rendőrség, mert úgy vélik, segítségükre lehetsz a nyomozásukban? Fürdés közben mindig attól rettegek, mikor tűnik fel Murchison a szappantartóban.

Miss Piper nem tolerálta ezeket a rohamokat.

– Drága James, a te pozíciódban óvatosnak kell lenni.

– Miért? Mégis *mitől* kéne megvédenie? A Blandings Kastély talán valami titkos bűnbanda búvóhelye? Emsworth korunk Macbeth-je? Az éjszaka közepén belopózik a szobámba egy tőrrel? Na, és mit tud tenni Murchison a meggyilkolásom ellen, ha tőlem negyed mérföldre húzza a lóbőrt? Vagy az ajtóm előtt fog aludni, a lábtörlőn? Nem tudom, min nevetsz – jegyezte meg Sir James kimérten, mert Brenda szája mosolyra húzódott.

– Elképzeltem Lord Emsworttht mint Macbethet.

Sir Jamesnek eszébe jutott még valami, amiért panaszkodhat.

– Na, és amolyan nagy parti közepébe kell majd belecsöppennem? A hivatalos vacsorák is épp elég rosszak, de a vidéki murik sokkal megterhelőbbek. Mindig is utáltam őket, már fiatalkoromban is.

– Szó sincs nagy partiról. Csak Florence lesz ott és a nővére, Diana Phipps. Mi bajod, James? – kérdezte Brenda zsémbesen, mert Sir James akkorát ugrott, mint a pisztrángok, amikre oly előszeretettel horgászott. A szemében különös fény gyűlt, és nyelnie kellett, mielőtt képes volt megszólalni.

– Semmi bajom.

– Felugrottál.

– Meglepett, hogy Diana Phipps is Blandingsben van. Azt hittem, Kelet-Afrikában él.

– Ismered?

– Valaha ismertem. Még azelőtt – tette hozzá Sir James keserűen –, hogy elpazarolta magát arra az ostoba Rollo[4] Phippsre.

– Mindenki azt mondta, nagyon vonzó férfi volt.

– Olyan értelemben, ahogy egy filmsztár vonzó. Nincs ész a fejében. Minden idejét azzal töltötte, hogy nagyvadakra lövöldözött. Te jó ég! – nyögte Sir James váratlanul. – Remélem, ő nem lesz a Blandingsben!

– Nem, hacsak nem kísért. Évekkel ezelőtt megölte egy oroszlán.

– És senki sem szólt nekem!

– Miért kellett volna?

– Mert… mert kifejeztem volna a részvétemet Dianának.

A Brendához hasonló szupernők egyik adottsága, hogy tudnak olvasni az arcokról. Brenda mestere volt ennek a tudománynak, különösen, ha a bátyjáról volt szó.

– James! – mondta izgatottan. – Te szerelmes voltál belé?

Az ember azt gondolná, hogy egy Sir James kaliberű, hosszú miniszteri tapasztalattal bíró férfiú azt felelné:

– Fontolóra kell vennem a kérdést.

De az izgalom elnyomta az óvatosságát. Agya lázasan dolgozott, visszarepült azokba az időkbe, mielőtt vagyonhoz jutott és politikai pályára lépett, amikor még csak egyszerűen Jimmy Piper volt, aki másra sem vágyott, mint hogy lenyűgözze a szépséges Diana Threepwoodot, de mindig összeakadt a nyelve, mindig félretolták azok a fickók, akik értették a dörgést. Csak jóval később, elmúlt élete romjainak lépcsőjén mind feljebb lépkedve sajátította el az ékes szavú semmitmondás nemes képességét.

– Persze hogy szerelmes voltam belé! – felelte dacosan az államférfi. – Mind szerelmesek voltunk bele. De ő fogta, és Rollo Phipps karjaiba vetette magát.

– De ő meghalt.

– Igen, a semminél ez is több.

– Diana pedig Blandingsben van.

– Igen.

– És te is Blandingsbe mégy.

– Igen.

– Remélem, most már örülsz neki.

– Igen.

– Meg akarod kérni a kezét?

– Igen.

– Mindketten nagyon jól járnátok.

– Igen.

– De valamit tudnod kell. Még sosem találkoztam Dianával, de ha ő is olyan, mint a többi Threepwood lány, akkor utálja a gyöngeséget.[5]

– Nem vagyok gyönge.

– Félénk vagy, amit a gyöngeség benyomását keltheti. Úgyhogy amikor megkéred a kezét, ne hebegj-habogj. Légy határozott. Legyél te a nyeregben. Másképp rád sem néz.

– Nem felejtem el.

– Ajánlom is. Azok a lányok utálják a gyöngeséget.

– Már említetted.

– És még fogom is. Nézd csak meg Florence-t és a férjét.

– Mindig is úgy gondoltam, hogy Underwood is egyike azoknak a vasmarkú amerikai milliomosoknak.

– A második férjéről beszélek. Underwood meghalt, és Florence hozzáment egy férfihez, aki a légynek sem ártana.

– Csúnya is lenne tőle, feltéve, hogy a légy sem ártott neki.

– Ezért is költöztek külön.

– Valóban?

– Gyönge. Ha ránézel, nem is gondolnád, mert ránézésre rendkívül férfias. Képzelj el egy görög istent, rövidre nyírt bajusszal… Jobb, ha készülődsz, James. Hallottad, mit mondott Murchison: a kocsi már vár.

– Hadd várjon. Nem tudod véletlenül, lesz-e még valaki Blandingsben?

– Florence nem említette.

– Kíváncsi vagyok, Gallie ott lesz-e.

– Ki?

– Galahad Threepwood.

– Szívből remélem, hogy nem – felelte Brenda.

Akárcsak Galahad húgai, Brenda is meglehetősen ferde szemmel nézett Lord Emsworth öccsére.

– Szoktál találkozgatni Galahad Threepwooddal? – kérdezte Brenda gyanakodva.

– Évek óta nem láttam. Pedig nagy cimborák voltunk a régi szép időkben!

A horkantás, amit Brenda hallatott ekkor, jóllehet nem vetekedhetett azokkal, amelyeket a bátyja bocsátott ki magából az imént, de határozottan horkantás volt. A régi szép idők témáját többnyire kerülték – James elővigyázatosságból, Brenda pedig, mert a puszta gondolata is felháborította. Nem szerette, ha emlékeztetik rá, hogy volt idő, amikor az öccse még nem állt a befolyása alatt, és James fölöttébb kétes körökben mozgott – mi több, tagja volt a Pelikán Klubnak[6], amelyhez Galahad Threepwood is tartozott.

– Ha jól tudom, börtönben is volt – jegyezte meg Brenda.

Sir James azonban sietősen helyreigazította.

– Dehogy! Mindig megúszta pénzbírsággal.

– Ne várasd a kocsit! – közölte Brenda fagyosan.

Második fejezet

Jno Robinson taxija[7] – minden Market Blandingsbe érkező vonatot ő fogadott – fékcsikorgással állt meg a Blandings Kastély előtt. Elegáns emberke szállt ki belőle, az a típus, akit rögtön fehér keménykalapban és oldalát verdeső lovis látcsővel képzelünk el, amint egy forró bádogtetőn sétáló macska fürge eleganciájával közlekedik. Ő volt Lord Emsworth öccse, Galahad, aki mindig peckesen járt, mert mindig rózsás jókedv jellemezte. Ahhoz túl idősnek számított, hogy az ifjúság mámorában fürdőzzön, de határozottan úgy tűnt, hogy fürdőzik valamiben.

Egyszer egy unokahúga meg is jegyezte:

– Mégiscsak furcsa – mondta a leány –, hogy valaki megannyi féktelen tobzódás után ilyen makkegészséges legyen! Bármerre nézzen is az ember, mindenütt azt látja, hogy példás életű férfiak dőlnek ki éltük virágjában, míg a mi jó öreg Gallie bácsink még mindig csodásan friss és eleven – pedig szerintem ötvenéves kora előtt sosem került ágyba. [8]

A famíliában, melynek Lord Emsworth volt a feje, az egyetlen közismert személyiségnek Galahad Threepwood számított. A kilencedik gróf ugyan egyszer takarmánytök-kategóriában első díjat nyert a megyei mezőgazdasági vásáron, emséjét, Blandings Császárnőjét pedig ugyanitt, ezen az évente megrendezett kiállításon már három ízben is ezüstéremmel díjazták a hízósertések között, ám túlzás lenne azt állítanunk, hogy jelentős szerepet töltött be Anglia közéletében – nem úgy, mint Gallie. London lakosai közt akadtak olyanok (például bukmékerek, szerencsejátékosok vagy aszpikos angolnát kínáló mozgóárusok), akik Einstein neve hallatán sötétben tapogatóztak volna, hogy vajon ki a csudát emlegetnek, ám Gallie-t mindannyian jól ismerték. Olyan ember volt ő, akire – megszűnése napjáig – méltán büszke lehetett a Pelikán Klub, és több rendőrt ismert keresztnevén, mint bárki a metropoliszban.[9]

Miután Gallie kifizette Jno Robinsont, megérdeklődte, hogy van a felesége, a családja és a reumája – merthogy nem csak fitt volt és rózsás kedvű, de a szíve

is helyén volt, ráadásul színaranyból készült –, a tálalóhelyiség felé vette az irányt, mert hosszú londoni távolléte után alig várta, hogy találkozzon Sebastian Beachcsel, aki tizennyolc éve volt a kastély főudvarmestere. Ahogy mondani szokta, Beachcsel azóta jó barátok, hogy negyvenes sihederek voltak.

Beach tiszteletteljes lelkesedéssel fogadta, és portóit töltött, mivel Galahad a hosszú vonatút után igencsak megszomjúhozott rá, így egy ideig nem hallatszott más, csak hogy a főkomornyik pirókja[10] merengve csicsereg magában az ablakpárkányon álló kalitkájában. Az a fajta portói, amiből csak a régi barátok kaphattak Beach tálalójában, nem bátorított csevegésre, sőt, tűnődő némaságban kellett szopogatni. Végül Gallie törte meg a csendet. Miután lelkes „Vau” felkiáltással adózott az elixírnek, így szólt:

– Halljam a híreket, Beach. Hogy van Clarence?

– Őlordsága jó egészségnek örvend, Mr. Galahad.

– És Császárnő?

– Testesebb, mint valaha.

– Clarence még mindig lesi minden szavát?

– Őlordsága rajongása mit sem vesztett fényéből.

– Persze hogy nem. Mindig elfelejtem, hogy csak egy hétig voltam távol.[11]

– Kellemes volt Londonban, uram?

– Nem igazán. Észrevette már, Beach, hogy az évekkel változnak a nézeteink?[12] Volt idő, amikor vadlovakat kellett alkalmazni, hogy elvontassanak Londonból, és nekik is csak a markukba köpve, apait-anyait beleadva sikerült. Most pedig ki nem állhatom. Ebek harmincadjára jutott, amióta eltűntek a takaros taxik és a kamáslik. Tudott róla, hogy manapság Londonban egyetlen lábon sem lehet kamáslit látni?

– Fölöttébb szomorú, uram.

– Tragédia! Alkalomadtán felugrom egy-egy hepajra, mint amilyen a Shropshire Hűséges Fiai éves vacsorája volt, de ezt leszámítva lerázom lábamról London porát! Letelepedek Blandingsben, és hosszú, ősz szakállat növesztek. Blandingsben az a nagyszerű, hogy sosem változik. Nem kell arra visszajönnöd rövid távollét után, hogy vöröstégla-toldást építettek a balszárnyhoz, és lebontották az oromzat néhány részét. Kérek még egy hangyányit a piros nedűből, Beach.

– Hogyne, Mr. Galahad.

– Persze látni új arcokat. Disznók és emberek jönnek és mennek. Nem mindig ugyanaz a fiú pucolja a késeket és a csizmákat. A kutyák elpusztulnak, a szobalányok férjhez mennek. Erről jut eszembe, ki volt az a lány, aki mellett elmentem a hallban? Emlékeztet egy régi ismerősömre, aki háztetőkről ugrált medencékbe. Úgy nevezte magát, a Halálmegvető Esmeralda. Végül hozzáment egy pasihoz, aki a széna-, kukorica- és takarmányiparban mozgott. Ki az a lány? Kék szemű, barna hajú. Őt még nem láttam.

– Őladysége szobalánya, Marilyn Poole lesz az, Mr. Galahad.

– Őladysége? Miféle őladysége?

– Lady Diana[13], uram.

Galahad, aki összerezzent és megdermedt az „őladysége” szavaktól, megkönnyebbülten sóhajtott fel. Diana nővérét nagyon szerette, ő volt az egyetlen számos nénje közül, akivel baráti viszonyt ápolt. Amikor távozott a kastélyból, kizárólag férfiak lakták, Lord Emsworth és jómaga voltak az egyedüli lakói, és bár jobb szerette volna, ha ez úgy is marad, ha csak Lady Diana férkőzött be közéjük, akkor nincs oka a panaszra. Könnyen lehetett volna Hermione, Dora, Julia vagy Florence.

– Tehát Lady Diana itt van? – kérdezte.

– Igen, uram. Kevéssel Lady Florence után érkezett.

Gallie monoklija kiesett a szeméből.

– Csak nem azt akarja mondani, hogy *Florence* is itt van? – rebegte.

– De igen, Mr. Galahad. Valamint a mostohalánya, Miss Victoria Underwood.

Gallie rugalmas ember volt. Ha monoklija el is vált az őt megillető szemtől a hírre, hogy Blandings Kastély lett a nővére, Florence szálláshelye, az utolsó információmorzsa helyreállította szokásos eufóriáját. Florence, az amerikai milliomos, a dúsgazdag J. B. Underwood özvegyének jelenléte fölöttébb elszomorította, de az unokahúga, Vicky társaságát mindig is élvezte.

– Hogy van? – kérdezte.

– Őladysége ránézésre olyan, mint mindig.

– Nem Lady Florence. Vicky.

– Azt hiszem, némileg bánatos.

– Fel kell vidítanom.

– Sir James Piper is a vendégünk.

Ez az utolsó hír újabb fénysugarat lopott Gallie szívébe. Csak az tartotta vissza egy önfeledt kiáltástól, hogy félt, belefullad Beach csodálatos portóijába.

– A jó öreg Jimmy Piper! – mondta, amikor végre szólni bírt. – Évek óta nem láttam. Nagyon jóban voltunk. Lám, az idő hogy tönkreteszi a régi barátságokat! Mi van vele? Miniszterelnök vagy mi, ugye?

– Ha jól tudom, pénzügyminiszter, uram.

– Sokra vitte, mióta tagok voltunk a Pelikánban. Emlékszem, az ifjú Jimmy Pipert állandóan kidobták a Gardéniából. De gondolom, ezekkel a dolgokkal fel kellett hagynia. Ez az átka, ha sokra viszed a politikában. Elvész belőled a *joie de vivre*. Lefogadom, hogy Jimmyt évek óta nem dobták ki egy étteremből sem. De én mondom, Beach, szerintem nem ilyen lovat akart. Élete virágjában hozzáköltözött az a rémes nővére, és felforgatta az életét. Ezért hidegültünk el. Egyszer mókára készen beugrottam hozzá, de ott volt a nővére, és megfagyott az ereimben a vér. Persze találkozhattunk volna a klubjában, mi több, fel is ajánlotta, hogy ebédeljünk ott, de mikor megtudtam, hogy az Atheneumba jár, ahol hemzsegnek a püspökök, és esély sincs egy jó kis kenyérdobálásra, visszatáncoltam. Azóta sem találkoztunk. Ugye, jól tettem? Jobb tövestül kimetszeni az ilyet. Sebészi pontossággal. De azért jó lesz újra látni Jimmyt. Remélem, nem hozta magával a nővérét.

– De igen, Mr. Galahad.

– Hogyan!

– Jobban mondva, néhány napon belül várjuk Miss Piper érkezését.

– Uramisten! Clarence tudja?

– Őlordsága tájékoztatva lett.

– Hogy fogadta?

– Kissé gondterheltnek tűnt.

– Nem csodálom. A Blandings Kastély lassan zsúfoltabb, mint a kalkuttai Feketelyuk börtön, pedig a bátyámat már egy vendégtől is kiveri a frász. Hol van?

– Gondolom, Császárnő óljánál, Mr. Galahad.

– Azonnal megkeresem, hogy tőlem telhetően megvigasztaljam. Sehonnai bitang ember lennék, ha itt ülnék portóit kortyolgatva, miközben egyetlen fivérem leszállt a kínoknak eleven, süket és forró sötétjébe.

Azzal Gallie az ajtónál termett.

Alig ért ki a szabadba, amikor egy kicsiny, de tömör test vetette magát a karjaiba, és örömteli kiáltással köszöntötte. Victoria (Vicky) Underwood mindig örült az ő Galahad bácsikájának, most pedig még inkább, amikor, Beach szavaival élve, némileg bánatos volt.

3. fejezet

Megesik, hogy a nagybácsik tehernek érzik unokaöccseiket, és előnytelenül összehasonlítják őket azokkal a fiatalemberekkel, akiket akkor ismertek, amikor maguk is fiatalemberek voltak, ugyanakkor nagyon ritka az olyan nagybácsi, aki nincs jóban az unokahúgaival. Gallie pedig a világ összes unokahúga közül Vickyt szívlelte leginkább. Csinos volt, az a fajta lány, akit öröm lóversenyre és kerti partikra vinni, és megvolt benne az a fajta elevenség, amelyet Gallie ifjabb korában oly vonzónak tartott a varieté-művésznőkben és kóristalányokban.[14]

Ám most nyoma sem volt ennek az elevenségnek. A viharos üdvözlés után Vicky olyan melankóliába süllyedt, hogy ha véletlenül betéved egy Csehov-drámába, senki nem tesz fel kérdéseket. Gallie aggódva nézte. Beachnek, ennek az éles szemű diagnosztának, igaza volt, bár a „némileg bánatos” enyhe megfogalmazásnak tűnt. Vicky szemmel láthatóan olyan unokahúg volt, kinek lelkét kifacsarták az élet mángorlóján, egy unokahúg, aki nemcsak kiürítette a keserű poharat, de egy döglött egeret is talált az alján. Arra a lányra emlékeztette a viselkedése Gallie-t, akit egyszer elvitt a Henley Regattára, mégpedig abban a pillanatban, amikor a hölgy rájött, hogy egy bogár esett a nyári sportkosztümje hátuljába.

– Mi az ördög van veled? – kérdezte.

– Semmi.

– Ne butáskodj – felelte Gallie bosszúsan. – Olyan búvalbélelt vagy, mint Desdemona, amikor rájött, hogy a férje nem jóéjtpuszit akar adni neki.

– Jól vagyok, de viszont azt kívánom, bár meghalnék.

– Vagy de, vagy viszont – javította ki a mindig pedáns Gallie. – Miért akarsz meghalni? Te jó ég! – kiáltotta aztán megvilágosodva. – Lesitteltek? Hűsölsz? Ezért vagy Blandingsben?

Ez közel sem számított olyan vad feltételezésnek, mint azok gondolhatják, akik nem járatosak a Blandings Kastély dolgaiban. Minden régi angol családnak megvannak a maga hagyományai. Annak a családnak, amelyhez Vicky is

tartozott, az volt az egyik legszigorúbban betartott tradíciója, hogy mindazokat a lányokat, akik nem megfelelő férfiba szerettek bele, Blandingsbe szállították, hogy ott maradjanak amíg, ahogy mondani szokás, észhez nem térnek.

A család azon ifjú férfi tagjait, akik rossz lányba szerettek bele, Dél-Afrikába küldték, ahogy Gallie-t is harminc évvel azelőtt. Fölöttébb kellemetlen volt a szerelmes ifjaknak, de még mindig jobb, mint a középkorban, amikor alighanem lefejezték volna őket.

Gallie, aki biztos volt benne, hogy kérdésére igenlő választ fog kapni, visszarévedt a múltba.

– Irgalom atyja, ne hagyj el! – mondta indulatosan. – Mintha csak tegnap lett volna, hogy bedugtak a kastély-árok alatti legmélyebben lévő tömlöcbe Dolly Henderson miatt.[15]

Vickyn úrrá lett a női kíváncsiság. Halványan rémlett neki, hogy valamikor a középkorban Gallie bácsi valami kalamajkába került, de örült, hogy végre megismerheti a tényeket.

– Bebörtönöztek Blandingsben?

– Méghozzá vasba verve!

– Én úgy tudtam, Dél-Afrikába küldtek.

– De csak később, miután a patkányok jól megrágcsáltak.

– Ki volt az a Dolly Henderson?

– Revüsztár. A régi Oxfordban és a Tivoliban énekelt.

– Harisnyában?

– Rózsaszínben. Ő volt az egyetlen nő, akit valaha el akartam venni.

– Szegény Gallie!

– Igen, meglehetősen nagy csapás volt, amikor atyám ágat dugott a küllők közé. Nem ismerted, ugye?

– Egyszer találkoztam vele, amikor még nagyon kicsi voltam. Halálra rémültem tőle.

– Nem csodálom. Az a hang, az a bozontos szemöldök! Biztos azt hitted, valami rusnya szörnyet látsz egy tündérmeséből.[16] Clarence sokkal jobb családfő. Ha Clarence-nek azt mondanám, feleségül akarok venni valakit, nem lenne semmilyen szitkozódás meg asztalon dobolás; azt mondaná, „Nagyszerű, nagyszerű, nagyszerű”, és kész. Na de ne beszéljünk rólam. Fülig szerelmes vagy?

– Igen.

– Hogy hívják?

– Jeff Bennison.

– Van pénze?

– Nincs.

– És persze a mostohaanyád a látványától is rosszul van.

– Sosem találkozott vele.

– De ha látná, a látványától is rosszul lenne. A Blandings Kastélyban mindig is a pénztelenség zátonyán feneklett meg a szerelemhajó.

– És van még valami.

– Micsoda?

– Jeff művész.

Gallie gyászos képet vágott. A húga, Florence számára egy művész alapból gyanús. Féktelen tivornyák a Bohém Bálban. Szemérmetlen orgiák a műteremben. Most értette meg csak igazán, milyen végzetesen kedvezőtlen a lapjárása ennek az ifjú párnak, és megsajnálta őket.

– Mérnöknek indult, de az apja elvesztette minden pénzét, ezért nem folytathatta. Így hát festésből próbált megélni, de tudod, hogy megy ez. Szegény drágámnak el kellett szegődnie rajzot tanítani egy lányiskolába.

– Te jó ég!

– Igen, azt hiszem, ő is így érez. Nem haragszol, ha most itt hagylak, Gallie? Úgy érzem, könnyáradat kerülget.

– Készséggel állok a könnyáradat rendelkezésére.

– Nem, szívesebben lennék egyedül.

– Sajnálom. Azt reméltem, felt tudlak vidítani valamivel. De természetes, hogy ilyen időkben nem vágysz egy magamfajta vénséges vízköpő jelenlétére.

Gallie mélázva folytatta útját. Sokat adott volna, ha fel tudja vidítani a szerencsétlen leányzót, de semmi más nem jutott eszébe, mint hogy elhatározta, hogy drákói szavakat vált a húgával, Florence-szel, és alkalma is nyílt rá, amikor átkelt a Császárnő lakhelyéhez vezető tisztáson. Florence épp olvasott a nagy cédrusfa alatt kifeszített függőágyban, amelyet Gallie, bár semmiféle szabály nem vonatkozott erre, mindig is a saját tulajdonának tekintett. Mivé lesz ez a világ, gondolta, ha az emberek csak úgy lenyúlják egymás függőágyát?

– Kényelmes? – kérdezte.

Florence felpillantott a könyvéből, de semmi jelét nem adta, hogy örülne a bátyjának.

– Szóval visszajöttél, Galahad? Jól érezted magad Londonban?

– Te most ne azzal foglalkozz, hogy éreztem magam Londonban! – mondta Gallie olyan drákóian, mintha most jött volna Athénból. – Az imént beszéltem Vickyvel.

– Ó?

– Szomorú.

– Ó?

– Kisírja a szemét, szegény gyermek.

– Ó?

– Azt mondta, nem szíveled álmai lovagját.

– Úgy van. Méghozzá a leghatározottabban.

– Habár sosem találkoztál vele. Csak mert nincstelen. Mintha nem lenne mindenki az manapság, téged és Clarence-t kivéve. Néhai férjed annyi pénzt hagyott rád, hogy elsüllyedne alatta egy hajó. Vicky nem kapott semmit?

– De igen. Én kezelem.

– És te persze gubbasztasz rajta, mint keselyű a sziklán. Mi bajod ezzel a fickóval, akihez Vicky hozzá akar menni? Talán valami bűnöző?

– Könnyen lehet. Az apja az.

– Hogy érted?

– Nem mondta meg a nevét?

– Valami Jeff.

– Bennison. Arthur Bennison volt az apja.

– Na és?

– Sosem hallottal még Arthur Bennisonról? Óriási botrány volt annak idején.

– Biztos épp nem voltam Angliában. Mit követett el? Megölt valakit?

– Nem, csak becsapott mindenkit, aki a vállalatába fektetett. Az első férjem is közéjük tartozott. A letartóztatás elől külföldre menekült, és azon dél-amerikai köztársaságok valamelyikében telepedett le, akikkel nincs kiadatási egyezményünk. Öt éve halt meg. Most már talán megérted, miért nem akarom, hogy Victoria hozzámenjen a fiához.

Gallie a fejét rázta.

– Nem értem. Ez minden, amit fel tudsz hozni ellene?

– Talán nem elég?

– Szerintem nem. Ezzel az erővel magaddal is megszakíthatnád a kapcsolatot, amilyen apánk volt.

– Atyánk egy erőszakos zsarnok volt, de nem csapott be senkit.

– Talán csak nem jutott eszébe. De mindketten tudjuk nagyon jól, hogy a csaló apánknak semmi köze ahhoz, hogy ellenzed Vicky udvarlóját. Az fáj neked úgy, mint macskának, ha a farkára lépnek, hogy a fickónak nincs pénze. Túlságosan szigorú nő vagy, Florence. Rád férne egy kevés a jóság tejéből. Elég megnézni, hogy bántál a férjeddel. Kiűzted a hóba-fagyba, és szépen nyírt bajszát a holtak házába juttattad. Kinek képzeled magad? *La belle dame sans merci*, vagy mi?[17]

Florence felemelte a könyvét.

– Ó, menj innen, Galahad! Lehetetlen alak vagy.

– Megyek. Hozzak neked még egy párnát?

– Köszönöm, nem kell.

– Úgy hallottam, a függőágy rossz a gerincnek.

– Kitől hallottad ezt?

– Egy orvostól, a Pelikán Klubban.

– Gondolom, a Pelikán Klubban mindenki féleszű volt.

Gallie visszavonulót fújt. Miközben folytatta a bátyja, Clarence keresését, arra gondolt, hogy nem olyan könnyű Drakónnak lenni valakivel szemben, ha az illető maga Lucrezia Borgia.

Negyedik fejezet

Ahogy várta, Lord Emsworth Császárnő kerítésén lógott, mint egy száradó zokni, és elmerülten bámulta az ól lakóját.

Az ezüstérmes iránti rajongása már nem egyszer neheztelő megjegyzést váltott ki szeretteiből. Legádázabb kritikusa, a húga, Constance, épp Amerikában tartózkodott, de mások sem rejtették véka alá a véleményüket.

– Öreglány – mondta a lord sógora, Wedge ezredes egy ízben a feleségének, Hermione-nak, amikor késő este tért haza egy londoni kiruccanásból –, a tények magukért beszélnek: Clarence teljesen meghibbant.[18] Mit gondolsz, hol találtam rá az imént? Odalent, a disznóólnál. Azt hittem, lóg valami a kerítésen, gondoltam, biztos a sertésgondozó ott felejtette az overálját, de hirtelen felegyenesedett, és azt mondta: „Á, Egbert”. Alaposan rám ijesztett. Mikor megkérdeztem, mi a frászkarikát keres ott ilyenkor, késő éjszaka, azt felelte, a disznaját hallgatja.[19] Azt kérdezed, mit csinált a disznó? Énekelt? Verset szavalt? Semmi hasonlót. Csak lélegzett.

Gallie, jóllehet a fivéréről volt szó, maga sem tartózkodott a kritikától.

– Több mint fél évszázada közeli kapcsolatban állok Clarence-szel, ismerem, mint a rossz pénzt – szólt az ítélete. – Az IQ-ja harminc ponttal alacsonyabb, mint egy nem túl éles eszű medúzáé. Viszont nagyszerű fickó. Az egyik legjobb.

Clarence csodálkozva nézett a közeledő Gallie-ra, mintha rémlene, hogy ismeri valahonnan, de nem jut eszébe, honnan. Nagy nehezen azért felismerte, és testvérien biccentett neki.

– Á, Galahad.

– Neked is á, Clarence, méghozzá masnival.

– Itt vagy, mi?

– Igen, itt bizony.

– Valaki azt mondta, Londonba mentél.

– Visszajöttem.

– Visszajöttél. Értem. Szóval, visszajöttél. Igen, hogyne. Minek mentél Londonba?

– Elsősorban, hogy részt vegyek a Shropshire Hűséges Fiai vacsoráján. De megtudtam, hogy az egyik barátom lábát törte és kórházba került, így hát meglátogattam.

– Kellemetlen dolog egy törött láb.

– Igen, Stiffyt is fölöttébb bosszantja.

– Ő törte el a lábát?

– Igen. Még a régi pelikános időkből vagyunk barátok. Stiffy Bates.

– Hogy törte el a lábát?

– Leszállt az omnibuszról.

– Taxival kellett volna mennie.

– Majd tanul belőle.

Némán merengtek egy ideig, miközben gondolataikat a balszerencsés Stiffy töltötte ki. Ám Gallie úgy érezte, hogy bár keresve se találnának derűsebb témát a törött lábaknál, ideje kifejezni őszinte részvétét, hiszen ezért jött. Lehet, hogy Stiffy Bates lába gipszben van, de sokkal inkább rászolgált a vigaszra az a férfiú, akinek nemsokára Jimmy Piper húgát, Brendát kell vendégül látnia.

– Miközben Stiffyt szórakoztattam, összefutottam Kevinnel is, és őt is fel kellett vidítanom. Napokig elfoglalt voltam.

– Ki az a Kevin?

– Ugyan, ugyan, Clarence, ez nem méltó a te pallérozott elmédhez. Kevin Moresby, Florence férje.

Lord Emsworth nyelve hegyén már ott volt a kérdés, hogy ki az a Florence, de képes volt visszanyelni, és azt kérdezte helyette:

– Na, és Kevint miért kellett felvidítani?

– Mert Florence-szel szétköltöztek. Húgunk kidobta, mint egy kifacsart fogkrémes tubust, és Kevinnek ez nem tetszik. Fogalmam sincs, miért – tette hozzá Gallie, mert személyes meggyőződése szerint Kevin mázlista volt.

– Sosem pártoltam azt a házasságot – jegyezte meg Lord Emsworth.

– Teljesen váratlan volt.

– Fölöttébb.

Körülbelül egy éve lehetett, hogy Florence – akit J. B. Underwood halála özveggyé tett, és örökölt férje dollármillióiból – alaposan ráijesztett mindenkire

azzal, hogy hozzáment a jóképű, ámde elszegényedett Kevin Moresbyhez, akit a sajtó csak úgy emlegetett, a „színműíró”. Kevin azon drámaírók közé tartozott, akik fiatalon hatalmas sikerrel indítottak, de soha többé nem tudták megismételni. Az utolsó hét darabja mind megbukott, úgyhogy Florence vagyona igazán váratlan szerencse volt. El lehet képzelni, mekkora csapást jelent neki a válás.

– Mindig úgy véltem, hogy a pénzéért vette el – mondta Lord Emsworth.

– Az én fejemben is megfordult – helyeselt Gallie. – Hallottam a szörnyű hírt Jimmy Piper húgáról – folytatta.

– Ki az a Jimmy Piper?

– Itt lakik.

– Á, igen, azt hiszem, találkoztunk. Van húga?

– Igen, és… Még nem hallottad?

– Emlékeim szerint nem. Mi van a húgával?

Gallie már-már válaszolt, de elhallgatott. A bátyja nyilván elfelejtette, amit a fenyegető Brenda-vészről mondtak neki. Szokása volt perceken belül elfelejteni mindent, amit mondtak neki. Gallie úgy érezte, kegyetlenség lenne azzal tönkretenni a napját, hogy felfrissíti a memóriáját. Hadd legyen boldog, amíg lehet.

– Nem emlékszem – füllentette. – Valaki mondott róla valamit, de kiment a fejemből. Úgy látom, a Császárnő remek formában van – tette hozzá, hogy témát váltson.

– Csodálatos egészségnek örvend.

– Jó az étvágya?

– Kiváló. Nagy kár, hogy senki nem hajlandó megfesteni a portréját![20] Azt hittem, gyerekjáték lesz most, hogy Connie Amerikába ment, de minden jelentősebb művész visszautasította a megkeresésemet.

Lord Emsworth régi álma volt Császárnő portréját is hozzáadni az ősei képeit tartalmazó galériához, és a húga, Constance távozásával, aki a tervét ellenzők nyáját vezette, magasba szöktek a reményei. Csupán az okozott nehézséget, hogy megfelelő művészt találjon. A leghíresebb Királyi Akadémikusok, akiket megkért, meglehetősen fennhéjázva közölték vele, hogy nem festenek disznókat. Skócia völgyeiben legelésző birkákat, kiscicával és kiskutyával játszó gyerekeket, narancsos és banános tálakat ábrázoló

csendéleteket bármikor, de disznókat nem.

Gallie-nak mindig is tetszett az ötlet, azzal érvelt, hogy a Császárnő csak jót tenne a galériának, amely tele van a legrusnyább gazfickókkal, akiket valaha volt balszerencséje látni, és csak a Madame Tussaud-féle Borzalmak Kamrája vetekedhet vele. Egyetlen őssel tett kivételt, a hatodik gróffal, akire azt mondta, egy kedves „itt a piros, hol a piros”-ozóra emlékezteti, akivel a Hurst Park lóversenypályán barátkozott össze egy délután abban az évben, amikor Billy Buttons megnyerte a Jubileumi Kupát.

– Nagyon határozottan léptek fel – mondta Lord Emsworth. – Némelyik kimondottan gorombán.

– Hűha! – kiáltott Gallie.

– Hm? — kérdezte Lord Emsworth.

– Csak úgy, hűha, Clarence. Megszállt az ihlet.

Az alapos megfigyelő láthatta volna, hogy a „portré” szóra hirtelen szikra gyúl Gallie szemében a fekete keretes monokli mögött. Ez általában olyankor történt, ha valami jó ötlete támadt.

– Miért pazarolnád az idődet királyi akadémikusokra? – kérdezte. – Felfuvalkodott mind. Nincs szükséged „jelentősebb” művészre, ahogy te hívod őket. Akire szükséged van, az egy lelkes fiatal, aki életerős, lendületes, és én tudom is, ki az embered.

– Ne mondd, Galahad! Hogy hívják?

– Úgysem ismered.

– És jó?

– Úgy vélem, kiemelkedően erkölcsös.

– Mármint a festésben.

– Kiváló.

– Nem drága?

– Egy pennyt sem fog kérni. Nagyon jómódú, és csak azért fest disznókat, mert szereti őket.

– Ráér jelenleg?

– Megkérdem, amint felszaladok holnap Londonba.

– De drága, Galahad, nem szaladhatsz fel holnap Londonba! Hisz csak ma jöttél vissza!

– Aztán miért nem? Ha az ember nem szaladhat fel Londonba, csak mert

épp leszaladt onnan, akkor hova szaladjon fel? Segíteni akarok neked.

– Ez nagyon kedves tőled, Galahad.

– A cserkész kiképzés teszi, Clarence. Az emberben mindig ott buzog a segítőkészség.

Gallie visszatért Vickyhez.

– Azt hiszem, felszaladok Londonba, és megvizslatom a te lovagodat, hogy megérdemel-e téged. Hogy hívják a Jeffen túl?

– Bennison. De Londonnál messzebb kell menned. Az iskolája Eastbourne-ben van.

– Furcsa, hogy az efféle iskolák mind a keleti-partra özönlöttek.[21] Tisztára, mint azok a középkori, nagy népvándorlások. Jártál Eastbourne-ben?

– Igen, dame Daphne Winkworthnél,[22] igaz, akkor még nem volt dame. Jeff is ott lakik.

– Te jó ég! Remélem, nem futunk össze. Nem is olyan rég Blandingsben vendégeskedett, és nem jöttünk ki valami jól. Kínos lenne viszontlátni. De a kedvedért megkockáztatom.

– Igazi angyal vagy, Gallie. Adok egy levelet, vidd el Jeffnek. A levelezésemet árgus szemekkel figyelik.

– Velem is ez volt. Mindig ez a börtönigazgatóság első intézkedése.

Ötödik fejezet

Munkaadója távollétének köszönhetően Claude Duff szabadnapot vett ki, és már úton volt az Eastbourne szélén található, divatos lányiskolába, hogy tiszteletét tegye annak tulajdonosánál, Dame Daphne Winkworthnél, a nagynénjénél. Utazása eseménytelen volt, és szót sem érdemelne, ha nem osztozik egy fülkén Gallie-val, aki hamarosan összebarátkozott vele. Gallie mindig is szeretett idegenekkel beszélgetni a vonaton.

Claude magas volt, és elképesztően jóképű, mint egy filmsztár. Öltözéke kifogástalan, mert nagyon adott a külsejére. Az iskolában, ahol Jeff Bennison osztálytársa volt, mindig is bántotta ez utóbbi hanyag öltözködése. Amikor a nénikéjéhez látogatott, különösen ügyelt rá, hogy minden rendben legyen, és épp egy porszemet pöckölt le a bal nadrágszáráról, amikor az ajtón magas, izmos fiatalember lépett ki, akinek a látványára elámult, pislogni kezdett, majd végül így kiáltott:

– Bingo!

Kínos pillanat volt ez Jeff számára. Azonnal felismerte régi iskolatársát, de nem jutott eszébe a beceneve. Márpedig ha egy régi barát rád kiált, hogy „Bingo”, akkor nem körülményeskedhetsz. Köztes megoldásként inkább nem szólította Claude-ot sehogy. Így hát, amikor Claude azt mondta, megáll az esze, és Jeff az utolsó, akire számított, hogy ki fog lépni a lányiskolából, a festő kurtán annyit felelt, itt dolgozik.

– Itt dolgozol? Ezt hogy érted?

– Rajztanár vagyok.

– Valaki azt mondta, mérnök lettél.

– Abba kellett hagynom. Nincs benne pénz.

– A nemjóját! Milyen kár.

– Ez már csak ilyen. Na és te mit csinálsz?

– Én Sir James Piper másodtitkára vagyok.

– Ismerős a név.

– Ő a pénzügyminiszter.

– Hűha, magas körökben mozogsz! Na és hogy tetszik a munkád?

– Nagyon. Na, és neked hogy tetszik a rajztanítás?

– Kicsit sem tetszik. Vagy inkább, kicsit sem tetszett. Nem olyan rég… egész pontosan ma délelőtt… felmentettek a szolgálat alól.

– Hm?

– Felmentettek. Kirúgtak. Lapátra tettek. Vitába kerültem a főnökkel, és elvesztettem a fejem.

– Te jó ég! Daphne néninek általában nem tetszik az ilyesmi.

– Most sem tetszett. Tehát ő a nénikéd?

– Igen.

– Inkább a tiéd legyen, mint az enyém.

– Most mihez kezdesz?

– Gondolom, keresgélni kezdek, amíg nem akad valami, ami méltó a tehetségemhez. De nem szabad elbeszélgetnem veled az időt. Megyek, összepakolom a holmimat. A nénikéd, amilyen hamar csak lehet, kívül akar tudni. Vagy még hamarabb.

Claude eltűnődött, miután magára maradt. Jószívű fiatalember volt, és Jeff kellemetlen helyzete elszomorította. Neki magának sosem kellett aggódnia a pénz miatt. Az apja benyomta ebbe a titkári állásba, mert arra gondolt, hogy sok minden kisülhet belőle… Például ha a parlamentbe vágyna… Ám ha Sir James mégis úgy döntene, hogy megválik a szolgálataitól, tele van gazdag ismerősökkel, akik szívesen alkalmaznák. De Jeff, aki mindig is a példaképe volt az iskolában… Kicsit sem tetszett neki Jeff helyzete.

Még mindig így merengett, és egyre kevésbé tetszett neki a helyzet, amikor az a vidám emberke tűnt föl, akivel a vonaton ismerkedett meg.[23]

Örült bárminek, ami eltereli a baljós gondolatait, ezért lelkesen üdvözölte, és a kisember éppolyan boldognak tűnt, amiért láthatja.

– Ismét találkozunk – mondta. – Befejeztem végül a barátom, Öblös Biffen és az álszakáll történetét? Azt hiszem, nem. A Clarkson’snál vette, hogy megjelenhessen a newmarketi tavaszi versenyen anélkül, hogy felismernék a bukik, akiknek tartozott. Épp Timm Simms, a „Mackós” istállója előtt ment el, amikor leesett. Gondolom, elengedett a ragasztó.

– Simmsnek is tartozott talán?

– De még mennyire, és fájdalmas jelenet következett. De Öblös életét sosem nevezhettük nyugalmasnak. Emlékszem, egy reggel megkértem, hogy jöjjön sétálni velem a parkba. Akkoriban imádtam a kacsákat etetni a Serpentine-tónál. Öblös halálra rémült. „Hogy én kimenjek a szabadba hétfőn napközben?” hüledezett. „Te megőrültél! Amennyiben a Duff & Trotter hajlandó hitelbe adni néhány emeletes pitét[24] és egy rekesz jó öreg brandyt, akkor úgy tervezem, hogy elbújok a Szent Pál katedrális kriptájában, amíg a bukik el nem felejtik, mi az a „City and Suburban hendikep verseny.” Nem azt mondta, hogy Duff a neve?

– De igen.

– Van bármi kötődése a Duff and Trotter élelmiszeripari céghez?

– A bácsikám.

– Akkor maga biztos kapna emeletes pitét. Emitt Galahad Threepwood. Gyakran jár ebbe a leánynevelő intézetbe?

– Meglehetősen gyakran.

– Akkor talán segíthet. Hogy találhatnék meg egy bizonyos Bennisont?

Claude hirtelen felélénkült.

– Jeff Bennisont? A jó öreg Bingót? Az imént beszéltem vele. Régi barátok vagyunk.

– Valóban?

– Felment a szobájába.

– Ez esetben követem.

Jeff, miután befejezte a csomagolást, távozott a szobájából. Dame Daphne komornyikja a lépcső alján várta.

– Egy úr várja, Mr. Bennison – mondta. – A nappaliba vezettem.

Amikor Jeff belépett a nappaliba, Gallie épp a monokliját tisztítgatta, mint mindig, ha feszengett. Nem lehetett könnyen zavarba hozni, de még ő is megremegett egy kicsit most, hogy ilyen közel tudhatta magát Dame Daphne Winkworthhöz.

– Mr. Bennison? – kérdezte Gallie. – Örvendek. A nevem Threepwood. Bocsásson meg, amiért kissé zaklatott vagyok.

– Nekem nem tűnik zaklatottnak.

– Jól leplezem, ugye? Pedig zaklatott vagyok. Hasonló helyzetben vagyok, mint az indiai bennszülött, aki tudja, hogy az anyatigris az aljnövényzetben ólálkodik, és azon töpreng, vajon mikor csatlakozik a társasághoz. Dame

Daphne Winkworthre célzok. Remélem, nem kell attól félnünk, hogy benéz!

– Nem valószínű.

– Helyes. Akkor továbbléphetünk. Egy levelet hoztam az unokahúgomtól, Victoriától. Én vagyok az ő Galahad bácsija.

– Ó, örvendek – mondta Jeff. – Már hallottam önről.

– Képzelem, miket mesélhetett. Tessék, a levél.

– Nem bánja, ha megcsókolom?

– Meg is sértődnék, ha nem tenné.

– Na és ha átfutnám gyorsan?

– Csak rajta!

Időbe telt, mire Jeff képes volt folytatni a beszélgetést.

– Hála az égnek, hogy ezt elhozta nekem! – szólalt meg végül. – Már halálra aggódtam magam. Állandóan írok neki, de nem jön válasz.

– Kétlem, hogy megkapta a leveleit.

– A londoni címére küldtem őket.

– Akkor alighanem továbbküldték a Blandings Kastélyba, ahol jelenleg tartózkodik, és ahol elfogták és megsemmisítették őket. Jobb lesz, ha vázolom, melyek a körülmények, amelyekbe maga, Vicky és a Blandings Kastély körei kerültek. Miután a húgom, Florence értesült a románcukról, azonnal őrizetbe vette Vickyt, és Blandingsbe toloncolta. Azt kell mondjam, ez a bevett eljárás a családomban azon leányokkal, akik az anyjuk nézetei szerint nemkívánatos férfiúba szeretnek bele. Ha a fickónak nincs tekintélyes bankszámlája, akkor automatikusan nemkívánatosnak számít. Önnek, amint Vickytől hallom, nincs egyebe, mint az itteni fizetése.

– Már az sincs. Épp most rúgtak ki.

– Tényleg? Nagy kár.

– Én szerencsés szabadulásnak tekintem. Valósággal megrészegít a gondolat, hogy soha többé nem kell látnom egy iskolást sem, amint rajzolni próbál. Na, persze a helyzetnek vannak hátulütői is. Számításaim szerint bármelyik pillanatban a híd alatt találhatom magam.

– Nincs pénze?

– Nagyon kevés.

– Nincsenek kilátásai?

– Csak reményeim. Nézze, ha ön Vicky nagybátyja, akkor egyszersmind

nyilván az én Freddie Threepwood barátom Galahad nagybátyja is.

– Kegyetlen, de igaz. Mindazonáltal nem értem, hová akar kilyukadni.

– Akkor tudja, mi van Freddie-vel[25], hogy kutyakekszet árul Amerikában, igazi mágnás lett, és mindenkit ismer – szerkesztőket és hasonlókat.

– Azt hiszem, elég jól megy a sora. Volt olyan előrelátó, hogy pályafutása első lépéseként feleségül vette a főnöke lányát.

– Nemrég Angliában járt. Átküldték, hogy rázza gatyába az angliai érdekeltségeket.

Gallie, mint minden elismert adomázó, nem volt jó hallgatóság, ha mások meséltek, ezért felsóhajtott.

– Biztos vagyok benne, hogy ki fog lyukadni valahová – mondta –, de nagyon örülnék, ha elárulná, hová.

– Most jön a lényeg. Amikor Freddie legutóbb Angliában járt, adtam neki egy mini képregényt, hogy próbálja eladni valami kinti újságnak. Biztos ismeri ezeket a párkockás képregényeket. Mutt és Jeff, Blondie, ilyenek. A végtelenségig folytatódnak, és sok pénzt hoznak. Ha eladja, sínre kerülök.

– Biztos eladja. Egy férfi, aki képes kutyakekszet eladni, nem ismer lehetetlent. De addig is, talán örülne egy állásnak, amely megmenti attól, hogy a híd alatt éhezzen, mint ahogy említette.

– Természetesen.

– Akkor figyeljen jól, és elmondom, mit kell tennie.

Bármilyen hiányosságai is vannak Gallie-nak – és olyan valaki, mint például a húga, Hermione[26] órákig tudná sorolni őket levegővétel nélkül –, remekül tudott mesélni, így még be sem fejezte a Blandings Kastély közelmúltbéli eseményeinek felsorolását, Jeff már megértette, hogy ő lesz a legújabb azon szélhámosok sorában, akik belopóztak eme előkelő, angol otthonba.

– Nincs ellenére, hogy szélhámos[27] legyen?

– Élvezni fogom.

– Biztos voltam benne, hogy ezt mondja. Első pillantásra látszik magán, hogy ugyanaz a temperamentum fűti, amely Drake-et, Stanleyt és Doktor Livingstone-t is tüzelte, valamint az összes macskát. Tetszeni fog önnek Blandings. Kavicsos föld, saját ivóvíz, ameddig a szem ellát, gyönyörű parkok. Emellett folyamatosan a bátyám, Clarence, és az ő monumentális disznaja

társaságában lesz, ami már önmagában megéri a beléptidíjat. Most pedig találjon ki egy nevet.

– Mármint magamnak?

– Aligha nevezhetnénk okos politikának, ha a sajátját használná, hiszen a húgom, Florence összerándul, mint egy elektromos angolna, ha csak meghallja. David Lloyd-George? Nem rossz, de nem is az igazi. Messmore Breamworthy?

– Van egyáltalán ilyen név?

– Így hívják Freddie egyik munkatársát a Donaldson-féle Ebek öröménél (Long Island City, USA). De nem tetszik. Túl cifra, és ugyanez a bajom Aubrey Trefusisszel, Alexander Strong-in-th'-Armmal és Augustus Cave-Brown-Cave-vel. Valami egyszerű, könnyen megjegyezhető kell. Wibberly-Smith? A Smith tetszik. Ennél maradunk. Szavamra – tette hozzá Gallie lelkesen –, nagyon sok szép emléket hoz elő, ahogy itt ülünk, és tervezgetjük, miként vezethetnénk fel egy újabb szélhámost a blandingsi dicsőségtáblára. Bár közel sem olyan élvezetes a dolog, amióta Connie Amerikába ment. Az, aki képes Connie röntgenszeme előtt észrevétlenül becsempészni egy szélhámost a kastélyba, olyan tettet hajt végre, amire egész életében büszke lehet. „Ez" – mondhatja az illető – „jó mulatság, férfimunka volt!"

6. fejezet

Az Eastbourne-ből Market Blandingsbe vezető út hosszú és fárasztó, de Gallie szívós volt, jól bírta, és remek formában szállt le úti céljánál. Igaz, olyan szomjúság fogta el, amelynek csillapításával nem várhatta meg Beach portóiját, ezért az Emsworth Címere[28] felé vette az irányt, hogy megigyon egy kupával a tulajdonos, G. Ovens által főzött, díjnyertes sörből. A kocsmába érve ott találta régi cimboráját, James Pipert, és szomorúan látta, hogy éppoly búvalbélelt, mint mindig.

Sir James nagy csalódást jelentett Gallie-nak, amióta csak visszatért a blandingsi Kastélyba. Nem arra számított, hogy majd a régi, Pelikán Klub-os idők üdítően fiatal Jimmy Piperjét fogja ott találni, mert tudta, hogy a hosszú politikusi éveknek, a parlamentbe manapság bejutó idiótákkal való szüntelen bajlódásnak megvan az ára, de mégis némi észszerű jókedvre számított, márpedig Jimmy annyira búvalbélelt volt, hogy ezt nem lehetett kizárólag az állandóan a nyakában lihegő Brendának betudni. Elvégre Gallie-nek tíz lánytestvére volt, közülük négy legalább olyan rossz, mint Brenda, mégsem panaszkodott soha.

Gallie sosem köntörfalazott. Örült, hogy alkalma nyílik megfejteni a talányt, így hát bármiféle bevezető nélkül, rögtön a tárgyra tért.

– Mi a frász bajod van, Jimmy? És ne mondd, hogy „Semmi”, és azt se, hogy a hivatal súlya nyomja a válladat. Attól, hogy valaki belügyminiszter vagy mi, még nem kell úgy kinéznie, mint a partra vetett halnak. Ismertem olyan belügyminisztereket, akik felléphettek volna a kabaréban. Nem, valami eszi a lelked, és tudni akarom, mi az. Bízz bennem, Jimmy, ne feledd, hogy valaha régen nyitott könyvek voltunk egymás előtt. Nyugodtan megírhatnám az életrajzodat, bár most, hogy nagykutya lettél, nem volna jó ötlet. Halljuk, mi van veled!

Sir James csak egy pillanatig habozott. Aztán, mivel G. Ovens házi főzésű söre minden szeszesitalnál jobban képes megoldani a nyelvet, így szólt:

– Megbízhatok benned, Gallie?

– Hogyne.

– Szükségem van a tanácsodra.

– Szolgáld ki magad.

– Emlékszel, hogy a régi, szép időkben hogy odavoltam a húgodért, Dianáért?

– Emlékszem.

– Még mindig odavagyok. Azt gondolnád, túltettem magam rajta, de nem. Abban a pillanatban, hogy újra megpillantottam, ugyanolyan súlyos volt, mint régen.

Lehet, hogy van, akire Sir James kijelentése szenzációként hatott volna, de Gallie higgadtan fogadta. Volt ugyanis egy nagy előnye: annak idején órákat áldozott az életéből, hogy hallgassa, ahogy az ifjú James Piper a szerelméről áradozik; ha csodálkozott is, legfeljebb azon, miként éghet még mindig a hajdani tűz.

Az, hogy éppen Diana eme szenvedély tárgya, koránt sem lepte meg. Mindig is őt helyezte tíz húga és nővére közül az első helyre külcsín, báj és huncutság tekintetében, és maga is a szörnyülködők táborát gazdagította, amikor Diana odadobta magát egy olyan hólyagnak, mint Rollo Phipps.

– Jó neked, Jimmy – mondta Gallie. – Ha azt szeretnéd tudni, mit szólok a dologhoz, ne izgulj. Az esküvőn az első sorban fogom énekelni dallamos baritonomon a Nászindulót, vagy bármely esküvői himnuszt, te választhatsz. Most, hogy Diana ilyen megnyugtatóan phippstelen lett, nem is kívánhatnék jobb férjet neki.

Sir James magába töltött egy teljes korsónyit G. Ovens házi söréből, és már félig végzett a másodikkal is, márpedig ekkora adag az elixírből emberi számítás szerit a legszomorúbb flótás kedvét is az egekbe röpíti, de a derék államférfi homlokát még mélyebb ráncok redőzték.

– Nem lesz semmilyen esküvő – mondta keserűen.

Gallie levonta a nyilvánvaló következtetést, és a monoklija együtt érzően a mélybe vetette magát, csak a zsineg mentette meg.

– Azt ne mondd, hogy meggondoltad magad!

– Dehogy!

– Akkor mi ez a pesszimizmus? Talán kikosarazott?

– Nem kértem meg a kezét.

– Miért nem?

– Nem nyílt lehetőségem rá.

– Azt hittem, azt mondod, hogy rájöttél, valami gyógyíthatatlan betegségben szenvedsz, és csupán két hét van hátra az életedből, ami természetesen jelentősen elrontaná a nászutat. Az a baj veletek, politikusokkal – folytatta Gallie –, hogy mindig rébuszokban beszéltek, sziklafúróval lehet csak eljutni a jelentéséig. Mondd el néhány egyszerű szóval, miről beszélsz.

– Egy szó is elég. Murchison.

– Ki az a Murchison?

– A testőröm.

– Van testőröd?

– E. B. Murchison őrmester. Egy pénzügyminiszternek kell hogy legyen testőre. A Scotland Yard jelöli ki mellé.

Gallie a fejét csóválta.

– Nem lett volna szabad hagynod, hogy pénzügyminisztert csináljanak belőled! Ha tudom, előre figyelmeztetlek. Mit csinál ez a Murchison? Követ?

– Méghozzá mindenhová.

– Biztos úgy érzed magad, mint a dalbéli Mary, akit mindenüvé követett a báránykája, noha kétlem, hogy a Scotland Yardnál bárkinek is hófehér, bársonyos szőre lenne. Kezdem érteni. Nem csoda, ha görcsös vagy. Ha előállsz a farbával, és Diana együttműködést tanúsít, nyilván azonnal a karodba akarod majd zárni, márpedig olyankor semmi szükség egy kukkoló rendőrre.

– Pontosan. Szégyenlős vagyok.

– Tényleg?

– Nagyon szégyenlős.

– Akkor még rosszabb. Jómagam sosem voltam szégyenlős, de meg tudlak érteni. Nem lehetne, hogy összeszorítod a fogad, vért eresztesz a pucádba, és Murchison ide vagy oda, megpróbálod?

– Nem.

– Akkor ki kell találnunk valami mást.

– Kitaláltam valami mást. Levelet írok neki.

– Vázolod érzelmeidet?

– Igen.

Gallie nem támogatta az ötletet.

– Felejtsd el. Egy levél sosem jó, főleg olyasvalakitől, mint te, aki felnőtt élete nagy részét a politikában töltötte. Annyira hozzászoktál, hogy óvatos légy és ne kötelezed el magad, egyszerűen képtelen vagy úgy fogalmazni, hogy az oly mértékben letaglózzon egy nőt, mint egy gyomros, és azt mondja magában, „Azt a kutyafáját, ez a srác ismeri a dörgést! Alaposan meg kell fontolnom az ajánlatát, különben elszalasztom az évszázad buliját!”

James Piper kiitta a házi sört, és felsóhajtott.

– Szóval azt mondod, Gallie, reménytelen.

– Semmi sem reménytelen, ha Galahad Threepwood dolgozik neked – jelentette ki Gallie. – A tiédnél súlyosabb problémákat is megoldottam már, úgyhogy kösd fel a felkötni valót, és lássuk azt a széles mosolyodat, amellyel akkora sikert aratsz az alsóházban!

7. fejezet

A James Piperrel az Emsworth Címerében folytatott bensőséges beszélgetés utáni napokban néha már-már úgy tűnt Gallie-nek, hogy a Blandings Kastély környéke pokolian emlékeztet egy elvarázsolt mesevilágra. Erős kezek addig nyírták a füvet, mígnem csillogott a holdfényben, madarak daloltak a fák koronájában, méhek zümmögtek a virágágyások körül. Galahad úgy vélte, nem téved nagyot, ha feltételezi, hogy akárcsak ő, a természet is mosolyog. Rózsás kedve volt, mely rózsásséghoz nagyban hozzájárult, hogy az ebédet követően fürgén távozva képes volt a jóval lassabb Florence előtt birtokba venni a függőágyat a cédrusfa alatt. Nővére pont akkor lépett ki a házból, amikor Galahad elhelyezkedett, és eufórikus hangulatának tortáján az volt a hab, hogy látta Florence savanyú képét, mintha csak egy pórul járt baronet lenne azokból a melodrámákból, amelyeket ifjúkorában látott a Lyceumban és más színházakban. Amúgy is életcéljának tartotta megmutatni nőtestvéreinek – Diana kivételével persze –, hogy nem körülöttük forog a világ.

Stratégiája hatásosnak bizonyult. Florence máshová ment olvasni. Persze ő is tudta, túlzás lenne azt várnia, hogy soha többé senki nem zavarja meg szziesztájában. Nem is csalódott. Alig hunyta le szemét, és vált egyenletessé a légzése, amikor egy tiszteletteljes ujj megbökdöste, és szemét kinyitva Beachet pillantotta meg.

– Mr. Galahad – mondta Beach.

– Á, Beach, Beach – válaszolta –, csodálatos álmom volt, azt álmodtam, hogy egy tök esélytelen lóra fogadtam a Grand Nationalen, és másfél hosszal ért célba. Beszélgetni jött?

– Nem, uram – felelte Beach döbbenten. Boldogan elbeszélget Mr. Galahaddel a tálalóhelyiség magányában, de nem a gyepen. – Egy bizonyos Mr. Smith keresi.

Gallie egy pillanatra tanácstalanul nézett a komornyikra. De aztán derengeni kezdett valami, és lelkesen felült.

– Vezesse ide, Beach – mondta. – Maga nem ismerheti, de vártam, hogy benézzen.

Az egykori Pelikán-tag felkászálódott, és készen állt Jeff fogadására, akit Beach néhány perc múlva nagy felhajtás közepette elő is állított. Mr. Galahad barátai mindig kiemelt bánásmódban részesültek Beach részéről. Azután pedig olyan kecsesen és méltóságteljesen távozott, ahogy csak egy olyan komornyik tud, aki örökre búcsút intett a kilencven kilónak. Így hát Gally és Jeff, ahogy előbbi fogalmazott, háborítatlanul beszélgethetett.

– Drága fiam – kezdte Gallie –, ez nagyszerű! Már-már féltem, hogy inába szállt a bátorsága, és mégsem jön el.

– Semmi sem tarthatott vissza!

– A Smithek nem ismerik a félelmet, igaz?

– Csak hallomásból. Szépen laknak.

– Mi is szeretjük. De van egy hátulütője. Nem tudom, ismeri azt a verset a disznófejű nagyúrról?

– Megöl a disznófejű Nagyúr, éreztem, megöl, ha hagyom?

– Pontosan. Azzal a különbséggel, hogy nálunk inkább a nagyasszonyokkal kell vigyáznia, semmint a nagyurakkal. Ha klasszikus műveltséggel bír, nyilván emlékszik a Gorgókra, akik egyetlen pillantással jéggé változtatták az embereket[29]. A nővérem, Florence, akivel tüstént megismerkedik, pontosan olyan, ha megsértődik.

– Tudom a megoldást. Nem sértem meg.

– Már megtette. Eljött megfesteni a Császárnő portréját, hogy bekerülhessen a családi képtárba, és Florence még a gondolatától is viszolyog. Ha valamitől viszolyog, teljes hosszában kihúzza magát, és úgy néz viszolygása okára, mint a Gorgó. Miután az öccseként gyerekkorom óta ki vagyok téve neki, immúnissá váltam, de az idegeneket mindig figyelmeztetem, hogy mielőtt a színe elé kerülnek, biztos, ami biztos, végrendelkezzenek. Lesznek, akik azt mondják majd, hogy Florence nem olyan vészes, mint Connie nővérem. Milyen igaza volt Kiplingnek, amikor megírta azt a kis szösszenetét, miszerint a fajok nősténye halálosabb a férfinál. Nézze a családunkat. A bátyám, Clarence a légynek is csak annyit mondana, „Hahó”, én pedig, amint azt nyilván nyugtázta már, rendkívül megnyerő vagyok, de az egyetlen nővérem, akivel nem félnék összetalálkozni egy sötét sikátorban, az Diana.

Hiába is tagadnánk, hogy ezek a súlyos szavak kellemetlen érzeteket keltettek az ifjú Smith harmadik mellénygombja magasságában, de mint azt valaki oly találóan megjegyezte, „mindenen úr vagy, Amor”. Elég volt Vickyre gondolnia, hogy újfent erőre kapjon. Közölte Gallie-val, hogy elhatározása mit sem gyöngült, és Gallie azt felelte, ez becsületére válik.

– Amit fontos megjegyeznie – magyarázta Gallie –, hogy a lánytestvérek azért küldettek a Földre, hogy istenfélővé tegyenek. A saját hitemet teljes egészében annak tulajdonítom, hogy Connie-val, Hermionéval és Dorával egy gyerekszobában nőttem fel. Megtanított, hogy legyek erős, de tudjam a helyem az univerzumban. Amikor kiléptem a nagyvilágba, jó néhány lehetetlen alakkal találkoztam, de mindig azt mondtam magamnak: „Bátorság, Galahad, bár kétségtelenül egy lehetetlen alak áll előtted, de mégsem Connie, Hermione vagy Dora!” El se hinné, mik történtek abban a gyerekszobában! Hermione nővérem egyszer leütött a Belinda babájával. Netán megijesztettem?

– Igen – ismerte be Jeff.

– Reszket a puszta gondolatától is, hogy találkozzon Florence-szel?

– Igen.

– De készen áll végigcsinálni?

– Igen!

– Helyes. Reméljük, hogy ma a jó lábával kelt fel – mondta Gallie, azzal Beachre bízta az ifjút, és megkérte, hogy vezesse Lady Florence-hez, amit a komornyik meg is tett, Gallie pedig visszaindult a függőágyához.[30]

De még mielőtt odaérhetett volna, a gyepen átvágó Sir James Piperrel találta magát szemben, és belesajdult a szíve a látványába. Sir James olyan képet vágott, mint az egyszeri befektető[31], aki megtudta, hogy a cége ügyvezető igazgatója olyan gyorsan távozott Angliából, hogy még a csomagolásra sem vesztegette az idejét.

– Az ég szerelmére, Jimmy – mondta Gallie –, olyan képet vágsz, mint Mona Lisa![32] Arra emlékeztetsz, amikor a szemem láttára dobtak ki a régi Gardéniából. Ugyanilyen sápadt voltál, amikor a törvény keze belecsimpaszkodott a gallérodba és a nadrágszíjadba. Mi a baj? Vagy ne is kérdezzem?

– Ne is.

– Ugyanaz bánt, ami az Emsworth Címerében esett beszélgetésünk során?

– Igen.

– Lelkesítő beszédet tartok neked.

– Nincs időm lelkesítő beszédekre. Krokettezem[33] Dianával. Vár.

Mindig örömet okoz egy jóérzésű embernek, ha esélye nyílik visszavarázsolni az öröm rózsáit egy szomorú barát orcájára, és Gallie haladéktalanul megragadta a lehetőséget.

– Krokettezetek! – kiáltotta. – Akkor mi az ördögért vagy ilyen búvalbélelt? Talán nem tudod, hogy nincs biztosabb út egy nő szívéhez, mint az az együgyű játék? Legalábbis akkor még így volt, amikor voltam akkora szamár, hogy ütőt fogjak a kezembe, fiatalabb koromban. Abban az időben a lánykérések nyolcvan százalékára a krokettpályán került sor. Végtelen sok alkalom nyílik szerelmes szavakat suttogni a gyöngyház fülekbe. Ha nem küldenek Dél-Afrikába, ahol nem krokettezznek, már vagy fél tucatszor eljegyeztem volna magam huszonöt éves koromig. Úgyhogy kösd fel a gatyád, Jimmy. Menj, és semmit se félj! Látom előre, hogy óriási diadalt fogsz aratni!

– Miközben Murchison figyel?

Gallie lelkesedése jelentősen alábbhagyott.

– Murchisonról megfeledkeztem – ismerte el.

– Én nem – felelte Sir James. – Én soha.

Miután távozott, E. B. Murchison pedig követte, mint Sherlock Holmes a forró nyomot, Gallie visszafeküdt a függőágyba, és épp arra gondolt nagy örömmel, milyen kényelmesen is feküdne itt Florence, ha előbb ér ide, amikor Vicky érkezése zökkentette ki tűnődéséből.

Vicky olyan arcot vágott, mintha valami nagy furcsaság történt volna, amit csak Gallie bölcs éleslátása tud megvilágítani. Bár ha őszinte akart lenni, úgy érezte, még Gallie sem tud magyarázatot adni arra, ami nyugtalanítja, hacsak nem a legkézenfekvőbbet, miszerint meghibbant.

– Gallie – kezdte Vicky –, lehetséges olyasmit látni, ami nincs is ott?

– Szellemekre gondolsz? Clarence disznógondozója esküszik rá, hogy szombat éjjel látta a blandingsi Fehér Asszonyt, amikor záráskor kilépett az Emsworth Címeréből. Na persze nem vethetjük el teljes egészében azt a magyarázatot sem, hogy tökrészeg volt. Miért kérded?

– Mert az imént láttam Jeffet.

– Á, igen.

– Csak ennyit tudsz mondani?

– Vélhetően fogod is még látni most, hogy itt van.

– Itt van?

– Igen, felfogadtam a Császárnő megfestésére.

Vicky olyan hangot adott ki, amely egy kevésbé vonzó lánytól visításnak tűnt volna. A térde remegni kezdett. A nagyanyja hasonló esetben elalélt volna.

– Gallie – mondta –, én a nyakadba ugrom.

– Gyere csak. Van itt hely bőven.

– Vagy jobb, ha rajongó tekintettel csüggök rajtad?

– Amelyik tetszik. Viszont ha találkoztok, ne feledd, hogy Mr. Smithnek kell szólítsad. Szigorúan inkognitóban van!

– Nem felejtem el.

– Hát ne is!

– Attól ne félj, hogy lebuktatom. Rengeteg kémtörténetet olvastam, tudom, hogy megy. Akkor most – váltott témát Vicky – rajongó tekintettel fogok csüggeni rajtad.

Hozzá is látott, amikor egy jókötésű, bár némiképp testes alak jelent meg a gyepen. Sir James Piper volt, szorosan a nyomában pedig E. B. Murchison őrmester következett.

– Helló – köszöntötte Gallie régi barátját, amikor az a függőágyhoz ért. – Már vége is a krokettnek?

– Még el sem kezdtük.

– Mi a baj?

– Diana a nagykalapját szeretné.

– Nem csodálom. Hevesen tűz a nap, és ahogy a dal is mondja, kerülnünk kell az ibolyántúli sugárzást.[34] Nem akarlak feltartani. Ne feledd, mit mondtam!

– Mit mondtál neki? – kérdezte Vicky, miután Sir James folytatta nagykalap-beszerző küldetését.

– Hogy használja a krokettet arra, amire való.

– Bármi is legyen az.

– Majd elmagyarázom, ha hűvösebb lesz.

– Magyarázd el most!

– Nagyon egyszerű. Szereti a te Diana nénikédet, és rámutattam előtte… Á, itt is van, kalappal felvértezve. Már megint az a Mona Lisa-arc, Jimmy. Mi a

baj?

– Különösebben nincs baj, de örülnék, ha Brenda inkább a saját dolgával foglalkozna. Utánam küldte a titkáromat, arra az esetre, ha szükségem lenne rá.

– Talán nincs igaza? Azt gondolná az ember, pont rá van szükséged, ha gond nyomja a válladat. Megnézheted magad, ha eszedbe jut valami remek ötlet a büdzsé kiegyensúlyozására, de elfelejted, mert nincs ott senki, aki lejegyezné.

– Most szabadságon vagyok.

– Túlbecsülöd a szabadságokat, Jimmy. Az élet nem vár. Kölcsönöket kéne kibocsátanod, vagy mi is a dolgod, és egy titkár nélkülözhetetlen. De mivel úgy látom, te csak az élvezeteknek akarsz élni, hagylak krokettezni.

– Más sem hiányzik, mint hogy Claude Duff is mindenhová kövessen a jegyzettömbjével. Murchison is épp elég. Nemhogy még ketten legyenek!

Sir Jamest cserbenhagyták a szavak, miközben továbbállt, Gallie viszont izgatottan felült a függőágyban, és leesett a monoklija.

– Claude Duff! – kiáltotta. – A kutya meg a macska!

– Mi a baj?

– Farkasszemet nézünk a kudarccal.

– Mert Claude Duff itt van?

– Pontosan.

– Miért?

– Azért – mondta Gallie –, mert ő a te Jeffed puszipajtása, és nyilván az igazi nevén fogja szólítani Florence jelenlétében, amint találkoznak.

8. fejezet

A nap éppúgy ragyogott, mint bármikor, a madarak és méhek ennek megfelelően vidáman daloltak és zümmögtek, de Vicky észre sem vette. Teljes figyelmét Galahad bácsinak szentelte, aki teljesen elmosódott most, mint egy régi némafilm kockái.

– Ó, Gallie! – bömbölte Vicky. – Ó, Gallie!

Galahad nem tudta, mivel vigasztalhatná. Komoran nyúlt a monokliért, amely újfent a zsinege végén táncolt.

– Nyugodtan mondhatod, hogy „Ó, Gallie” – mondta. – Az sem lepne meg, ha erősebben fogalmaznál.

– Ez borzalmas!

– Tény, hogy a helyzetünk némileg romlott.

– Ki fogják dobni!

– A fülénél fogva. „Dobja olyan messze ezt az embert, ahogy tudja, és pattanjon még kettőt” – mondja majd Florence a feladatra felkért személynek. Hacsak eszembe nem jut valami.

– Ó, gondolkozz!

– Próbálok, és azt hiszem, kezd is körvonalazódni egy ötlet. De ha ki akarom csiszolni, szükségem lesz néhány perc magányra. Nem tudok tervet szőni úgy, ha a közvetlen szomszédságomban valaki hisztizik. Távozz, gyermekem. Eridj virágot szedni.

– Mennyit?

– Egy nagyobb csokorral.

– Úgy értem, mennyit akarsz egyedül maradni?

– Legyen negyedóra.

– Annyi elég lesz?

– Elég kell, hogy legyen.

– Csodálatos vagy, Gallie!

– Egészen kiskorom óta az vagyok. Ez adottság.

Vicky a segítőkész lányok ritka sorába tartozott. Az előírt negyedóra helyett kerek húsz percet adott Gallie-nak. Amikor visszatért a függőágyhoz, nagybátyját olyan önelégült arccal találta, hogy kérdeznie sem kellett. Nagy kő esett le a szívéről, most végre képes volt értékelni a nap, a madarak és a méhek erőlködését, akik egész idő alatt minden tőlük telhetőt elkövettek.

– Tudom már! – közölte Gallie. – A megoldás roppant egyszerű. Találkoznom kell Claude-dal, még mielőtt találkozna Jeffel, és előadom neki a mesémet.

– Hogy micsoda?

– Előadom a mesémet.

– Nem egészem értem önt, Mr. Threepwood.

– Nem tudod, mit jelent előadni a mesét?

– Nem.

– Ahhoz, hogy elmagyarázhassam, vissza kell vigyelek téged nélkülözéssel teli ifjúságomba, amikor a lóverseny iránti szenvedélyem egy defektussal párosult, mégpedig, hogy képtelem voltam eltalálni, melyikük végez az élen. Más szóval, balek voltam, és állandóan tartoztam a bukiknak, akik pedig azt szeretik, ha az ember a legkevesebb késedelemmel rendezi a kintlévőségeit. Szerencsére meggyőző beszélőkével voltam megáldva. Bármilyen balek is voltam, elő tudtam adni egy mesét. A legjobb formámban képes voltam megríkatni a bukikat, sőt, még adtak is egy ötöst.

– Mit mondtál nekik?

– Nem az a fontos, mit mondtam, hanem a hangszínem. Úgy játszottam a szív húrjain, mint Sarah Bernhardt.

– Remélem, szégyellted magadat.

– Ó, szörnyen.

– Rendkívül becstelen ifjú lehettél.

– Legalábbis a szeretteim ezt mondogatták. Én is azon emberek közé tartoztam, akiktől édesanyám mindig is óvott.

– Még szerencse, hogy ilyen laza erkölcsű vagy. Egy szentéletű nagybácsival nem sokra mennék a mostani krízisben. Gondolom, amikor előadod a mesédet, el fogsz térni a valóságtól?

– Nem is kicsit. A valóság kiválóan alkalmas arra, hogy eltérjünk tőle. Mindig is így találtam.

– Mit mondasz Mr. Duffnak?

– Helló, Mr. Duff! Örülök, hogy viszontlátom. Csodás időnk van, nem? Azután megdolgozom.

– Alig várom!

– Nem kell sokáig, mert itt jön, nyilván azért, hogy lejelentkezzen Jimmynél a krokettpályán.

Valóban ez a szándék vezette Claude-ot, mert nemcsak félénk, de kötelességtudó is volt, és sosem mulasztotta el kötelességét, akkor sem, ha kellemetlennek találta. Főnöke, aki hajlamos volt az ingerültségre, ugyanazt a nyugtalan érzést váltotta ki belőle, mint amikor ismeretlen kutyákkal találkozott, de bátran szembeszállt vele, és remélte a legjobbat.

Most is Sir James színe elé igyekezett, jóllehet, nem szívesen, és Gallie látványa, akit korábbi találkozásuk során kedves embernek ismert meg, nagymértékben felvidította. Így hát amikor Gallie azzal fogadta, hogy „Helló, Duff! Örülök, hogy viszontlátom. Ugye, milyen szép időnk van?” Claude az olyan ember szívélyességével válaszolt, aki érzi, hogy barátra lelt.

– Ó Miss Underwood, az unokahúgom – mutatta be Gallie.

– Örvendek – mondta Claude.

– Örvendek – felelte Vicky.

Csönd következett. Claude gondolkozott valami elmés megjegyzésen, de semmi sem jutott eszébe. Szörnyen bánta, mert Vicky erős benyomást tett rá. Egy nem különösebben sziporkázó kérdésre szorítkozott.

– Végül megtalálta Jeffet?

– Meg bizony.

– A jó öreg Jeff. Bár többször találkozhatnék vele!

– Fog. De beszédem volna önnel, mielőtt találkozik vele.

– Találkozom vele?

– Itt van.

– Mármint a kastélyban?

– Pontosan.

– Ez nagy meglepetés. Sokáig marad?

– Nem, ha a sötétség erői meghallják, hogy Jeffnek szólítja.[35] Igazi személyazonosságát a titok fátylának kell fednie. A Smith névre hallgat.

– Nem értem.

– Épp szeretném beavatni. Azért kell az inkognito, ne hogy a bátyám, Clarence kirúgja.

– Még mindig nem…

– Azonnal megérti. Tudja, mi történt Jeff apjával?

– Nem. Mi történt az apjával?

– Azonnal rátérek, de először tisztázni szeretném, pontosan milyen a kapcsolat ön és Jeff között. Jól gondoltam azok alapján, amit eastbourne-i megismerkedésünkkor mesélt, hogy önök egy iskolába jártak?

– Így van. A Wrykynbe.

– Fölöttébb tiszteletreméltó intézmény.

– Egy házhoz tartoztunk. Az utolsó két évben pedig ugyanabban a szobában tanultunk.

– Tehát folyamatosan bajtársak voltak, teát főztek, kolbászt sütöttek, futballoztak a réten, szurkoltak a csatároknak a rögbi rangadón?

– Én nem voltam a futballcsapat tagja. Csak Jeff.

– Vagy egymás mellett ültek az iskola kápolnájában a káplán férfiasán rövid istentiszteletei alatt. Arra próbálok kilyukadni, hogy a drága, jó öreg iskolához fűződő ezernyi közös emlék okán nem mondana vagy tenne semmi olyat, ami úgy hatna Jeffre, mintha tüzes piszkavasat döfnének a szemébe, halálhörgés, siralom törne fel belőle, és minden álmát lenullázná.

Claude nem teljesen értette ezt az eszmefuttatást, de a lényegét azért felfogta, és azt felelte, bízhat benne, hogy nem tenne semmit, ami veszélyezteti Jeff reményeit és álmait.

– Helyes – nyugtázta Gallie –, akkor tehát továbbléphetünk. A bátyám, Clarence titkára[36] szeretne lenni, de némileg kínos a helyzete. Nem tudom, ön tapasztalt-e hasonló nehézséget, amikor Jimmy Piper titkára lett?

– Nem, semmilyen nehézség nem volt. Az apám intézte. Fölöttébb befolyásos ember, és Sir James jó barátja.

– Mennyire más, mint Jeff atyja! Már nem él, de életében becstelen üzletember volt, aki több száz embert tett tönkre, amikor megszökött az országból. A bátyámat, Clarence-t is több ezer ropogóssal károsította meg, és Clarence meglehetősen rosszul fogadta. Hozzá kell tennem, hogy Clarence hajlamos a kontrolálatlan dühkitörésekre, és ha rájönne, hogy Jeff annak az embernek a fia, aki megszabadította attól a csinos summától, esetleg kétségei

támadnának afelől, hogy alkalmazza-e Jeffet titkárnak. Alighanem bokán harapná, esetleg hozzávágna egy antik órát vagy valamit. Leírhatatlan lenne a haragja. Ezért könyörgöm, ne feledje, hogy semmilyen körülmények között nem hívhatja Jeffet Jeffnek a jelenlétében. Smithnek hívják. Érti?

– Ó, hogyne.

– Nagyszerű. Csodás ennyire ragyogó intellektusú emberrel találkozni. Nem is tudja, mekkora megkönnyebbülés, hogy számíthatunk önre. Ne feledje! Nem Jeff. Smith. Bár tekintve, milyen régi barátok, hívhatja őt Smithynek.

– Az iskolában mindig Bingónak neveztük.

– Az nagyszerű lesz! Örülök, hogy mindent tisztáztunk, kedves Duff. Most már jobb, ha megy, és jelentkezik Jimmynél. Nyilván örülni fog, hogy láthatja.

Vicky egyre növekvő csodálattal követte a beszélgetést. Miután Claude távozott a krokettpálya irányába, megszólalt:

– Ügyes, Gallie.

– Köszönöm, kedvesem.

– Most már értem, mit jelent az, hogy előadod a mesédet.

– Tartok tőle, hogy nem vagyok formában. A korral az ember berozsdásodik kicsit. De azért valahogy összehoztam.

– Diadalmasan!

– Claude Duff-fal nem lesz több gondunk. Immár semmi baj.

– Semmi.

– Gondtalanok vagyunk. Énekeljünk, tra-la-la.

– Még ezt is megkockáztatnád?

– Talán az utolsó lát kihagynám.

– Bár talán jobban tenném, ha éneklés helyett inkább aggódnék.

– Badarság. Semmi okod az aggodalomra.

– Tényleg úgy gondolod?

– Hogyne. Nem mondom, amikor Jimmy közölte, hogy Claude Duff munkára jelentkezett, egy pillanatra elbizonytalanodtam. De látod, milyen gyorsan elmúlt. Ugyan, mi tehetne ezek után keresztbe az álmainknak és terveinknek? Más lenne a helyzet, ha Constance nénéd itt volna. Connie egyfajta hatodik érzékkel megérzi az átverést, és akkor is megszimatolja, hogy valami bűzlik, ha minden más orr csődöt mond, de ilyen asszony ezerből csak egy van. Sherlock Holmes leckéket vehetne tőle.

– Nagy támaszt jelentesz, Gallie!

– Mondták már mások is, bár a családunk nőtagjai még soha. Mennyit futkorászik ma Beach! – állapította meg Gallie témát váltva, mivel a komornyik lépett ki a házból, és feléjük indult. – Helló, Beach. Engem keres, vagy sétálni indul?

– Egy sürgönyt viszek őlordságának, amely most érkezett telefonon. Frederick uraságtól jött, azt írja, Angliában van, és amint a munkája lehetővé teszi, ellátogat Blandingsbe.

Beach továbbment, és Vickyt, aki már épp mondani kezdte, mennyire örül, hogy viszontláthatja Frederick kuzinját, félbeszakította valami furcsa, ugatásszerű hang, amely Galahad bácsiból tört elő, aki, miután ismét megtalálta a szavakat, hozzátette:

– A pokolba!

– Mi a baj? – kérdezte a leányzó.

Gallie nem volt kíméletes kedvében.

– Van róla fogalmad – mondta elhaló hangon, miközben monoklija ismét szaltóba kezdett –, hogy még mélyebben ülünk a szószban, mint valaha? Freddie Jeff barátja, és tudod, Freddie mekkora tökfej. Gyakorlatilag nulla az esélye, hogy nem szólítja Jeffet Jeffnek a mostohaanyád előtt.

– Ó, Gallie!

– Csak egy megoldás maradt… Londonba kell menni, elkapni, és meggyőzni, hogy ne jöjjön ide. Elkötöm a Bentleyt[37], és azonnal indulok.

9. fejezet

Ezalatt Jeff, Beach vezetésével, célhoz ért, de nem áltatta magát azzal, hogy zarándoklata végén szeretet várja. Florence közelségében úgy érezte magát, mint a kezdő oroszlánszelídítő, aki, miután belépett az oroszlánok ketrecébe, ráébred, hogy mindent elfelejtett, amit a levelező tanfolyamon tanult. A tündöklő nyár rosszkedve telére változott, és már megértette, mennyire találó volt Gallie, amikor húgát a néhai Gorgókhoz hasonlította.

Egy Gustave Flaubert-hez hasonló stiliszta a „vészjósló” melléknevet használta volna a megjelenése leírására – természetesen franciául, mint szokása volt. Csontos asszonyság volt, és annyira kihúzta magát, hogy az ember csodálkozott, miért nem esik hanyatt. Bár valószínűleg nem nyelt le semmilyen merev tárgyat, például piszkavasat, de mindenképp azt a benyomást keltette, és Jeff kimondottan csodálta, hogy tudta elvetetni magát valakivel, aki annyira népszerű a gyöngébb nemnél, mint J. B. Underwood.[38] Csak arra tudott gondolni, hogy fogadásból kérte meg a kezét a pasas.

Amikor Beach bejelentette „Mr. Smitht”, ügyelt rá, hogy ne érződjön ki hangjából az a gyöngéd szánakozás, amit a fiatalember iránt érez, amiért ott kell hagynia őladysége színe előtt, aki szemmel láthatóan nincs jókedvében, majd visszavonult, és Florence megnyitotta a társalgást.

Vannak olyan nők, akik első ránézésre megfélemlítik a szemlélőt, de elbűvölő modorukkal eloszlatnak minden félelmet. Florence azonban nem ilyen nő volt. Összeszorított fogakkal kipréselt „Jó napot”-ja tökéletes összhangban volt külsejével, és Jeff amúgy is alsó régiókban járó bátorsága még mélyebbre süllyedt. Immár nyoma sem maradt annak a könnyed magabiztosságnak, amellyel biztosította Gallie-t, hogy a Smithek nem ismerik a félelmet, csak hallomásból. Egy tyúkólba tévedt giliszta is fesztelenebb lett volna.

Florence haladéktalanul a tárgyra tért.

– Úgy hallom, azért jött, hogy megfesse Lord Emsworth disznaját – közölte úgy, mintha a szavak puszta kimondása is beszennyezné ajkait.

– Igen – felelte Jeff, és kis híján hozzátette, hogy „uram.” Nehéz volt meggyőznie magát, hogy nem egy kiképzőtiszt előtt áll.

– Abszolúte abszurd egy idea!

Nem nagyon lehetett erre mit felelni, így hát Jeff nem is felelt. Ő tudta magáról a legjobban, hogy ebből a beszélgetésből nem jöhet ki jól, de nem volt mit tenni. Mélységesen irigyelte Gallie-t, amiért nem fél ettől a dölyfös nőtől.

– Disznók! – folytatta Florence, nyilvánvalóvá téve, hogy nevezett állatok nem örvendenek túl nagy megbecsülésnek nála. Miközben Jeff épp továbbra se szólt semmit, nyílt az ajtó, és Lord Emsworth őgyelgett be szokásához híven úgy, mint egy holdkóros, aki az elejtett gallérgombját keresi.

– Florence – hebegte –, sürgönyt kaptam Fredericktől. Azt mondja, megint Angliában van, és idejön!

Hangja örömtelenül csengett. Kisebbik fia látogatásai ritkán okoztak neki örömet. Freddie a Donaldson-féle Ebek öröme (Long Island City, N.Y.) alelnöke volt, és mint minden alelnök, rendszerint az üzletről beszélt. Egy olyan atyának, akit csak a disznók érdekelnek, fárasztó, ha olyan fia van, aki állandóan csak a kutyakekszre tud gondolni.

– Ó? – kérdezte Florence.

– Gondoltam, érdekelni fog.

– A legkevésbé sem izgatnak Frederick lépései.

– Pedig izgathatnánk.

– Miért?

– A nagynénje vagy.

Ha Florence csak egy kicsivel lazább neveltetést kap, kétségtelenül azt feleli, „Na és?”, ám jelen helyzetben óvatosabban válogatta meg a szavait.

– Nincs tudomásom semmilyen földi vagy égi törvényről, amely előírná, hogy egy nagynéninek élveznie kéne egy olyan unokaöcs társaságát, aki másról sem tud beszélni, csak a kutyakekszekről.

– *Noblesse oblige* – próbálkozott Lord Emsworth, mert eszébe jutott egy jó ellenérv, de Florence azt kérdezte, mi köze ehhez a noblesse-nek. Miután erre már Lord Emsworth nem tudott felelni, átmeneti csönd telepedett rájuk, amelyben Jeff úgy döntött, hogy ha itt arról fognak veszekedni, mi a helyes és helytelen viselkedés egy nagynéni részéről, akkor ő jobb, ha távozik. Kisurrant, Lord Emsworth pedig, aki csak most vette észre, olyan döbbenten nézett utána,

mintha a disznógondozóhoz hasonlóan váratlanul szembe találta volna magát a blandingsi fehér asszonnyal, aki állítólag a kastélyban kering fejével a hóna alatt, melyet a középkorban nyisszantott le a férje.

– Ki volt ez? – kérdezte, így Florence ismét kénytelen volt bepiszkítani az ajkát.

– Mr. Smith – mondta.

– Ó, igen. Azért jött, hogy megfesse Császárnőt.

– Értesültem róla.

– Galahad barátja.

– Nem valami meggyőző ajánlólevél.

– Szerintem szimpatikus fiatalember.

– Szerintem afféle bűnöző alkat. Könnyen lehet, hogy a rendőrök is ismerik.

– Azt nem hinném. Galahad nem említette, hogy a fiú rendőrökkel barátkozna. Fura, hogy így elment. Meg kell találjam, hogy elvigyem Császárnőhöz.

– Komolyan ki akarod tenni a disznó portréját a családi galériába?

– Természetesen!

– Rajtad nevet majd az egész megye.

Gallie azt felelte volna, hogy még senki nem halt bele egy kis nevetésbe, de Lord Emsworth tapintatosabb volt.

– Nem értem, miért mondod. Lesz alatta egy kis táblácska, vagy minek hívjátok, amelyről kiderül, hogy egyedülálló módon egymás után zsinórban háromszor nyerte el az ezüstérmet a hízók között a Shropshire-i Mezőgazdasági Vásáron. Az emberek nem tudnak majd nevetni az ámulattól.

– Egy disznó az őseid között!

– Galahad szerint feldobja majd a galériát. Azt mondja, most olyan, mint a Madame Tussaud panoptikumban a Rémségek kamrája.

– Ne is említsd előttem Galahadet! A neve hallatától is mérges leszek!

– Azt hittem, megint rohamot kaptál. Amiatt vannak, mert mindig olyan energikus vagy. Délután le kéne heverned a függőágyba egy könyvvel. De nem beszélgethetek veled álló nap, megyek és megkeresem Smitht – mondta Lord Emsworth.

Jeffet a folyosón találta, a szegény flótás próbált kicsit felmelegedni a

Hókirálynővel való találkozás után. Lord Emsworth vidáman köszöntötte. Rövid ismeretségük dacára máris nagyon megkedvelte.

– Á, itt van, Mr. Smith. Sajnálom, hogy a húgomnak épp akkor volt rohama, amikor megérkezett. Mindig rohamot kap, ha eszébe jut, hogy betesszük Császárnő portréját a galériába. Rossz hatással van rá. Ugyanígy állt a helyzet Constance húgommal, aki férjhez ment Amerikába valakihez, akinek nem jut eszembe a neve. Ő is mindig rohamot kapott, ha szóba került Császárnő portréja. Nincs messze az ól.

A konyhakerten át kivezette Jeffet a boglárkákkal és százszorszépekkel benőtt rétre, és kedélyesen magyarázott.

– Most, hogy Császárnő visszavonult – mesélte –, és nem indul többé a Shropshire-i Mezőgazdasági Vásáron, lenyugodtak a kedélyek, de amíg aktívan versenyzett, mindig frászban éltünk. Élt a közelben egy gátlástalan ember, aki állandóan benevezte a disznóit a hízók versenyébe. Mindig féltünk, hogy ellopja Császárnőt, vagy olyan galádságot tesz vele, amivel elorozza tőle a győzelmet. Egy baronet volt. Sir Gregory Parsloe.

Itt hatásszünetet tartott, mintha azt sugallná, hogy Jeff nyilván tudja, milyenek a baronetek, és Jeff elismerte, hogy nem árt figyelni rájuk, így édes egyetértésben érkeztek a disznóólhoz.

Császárnő épp két étkezés közti nassolást folytatott, mint mindig, ha épp nem aludt, és Jeff csodálattal nézte.

– Még sosem láttam ilyen disznót – mondta.

– Senki nem látott még ilyen disznót – felelte Lord Emsworth.

– Jó étvágya van.

– Kiváló. El se hinné, mennyi korpás moslékot eszik naponta.

– Ép testben ép lélek!

– Az ember azt hinné, a festők kapva-kapnak az alkalmon, hogy megfesthessék. Mégis az összes Királyi Akadémikus kikosarazott.

– Hihetetlen.

– Őszintén szólva, drága barátom, ön az utolsó reményem. Ha maga cserben hagy, le kell mondanom a tervemről.

– Nem hagyom cserben! – jelentette ki Jeff.

Őszintén beszélt. A szimpátia, amelyet Lord Emsworth érzett iránta, kölcsönös volt. Sok mindent lehetett bírálni a kilencedik grófban – a

gyöngeségét, hogy a nadrágja térde kopott, és hogy a vadászkabátja csupa lyuk –, de összességében szeretetreméltó alak volt, és Jeff kész volt minden tőle telhetőt megtenni, hogy örömet okozzon neki. Ha pedig a Gorgó ellenzi és rohamot kap tőle, az ő baja.

10. fejezet

Gallie könnyen megtalálta Freddie-t. Londonban egy olyan ember, akinek minden költségét a cég fizeti, általában nem tagad meg magától semmit, és Freddie sem fukarkodott a pénzzel, amikor az apósa átküldte az Atlanti-óceánon, hogy vegye kézbe a Donaldson féle Ebek Öröme angliai leányvállalatának ügyét. A Ritz egyik lakosztályában került sor nagybácsi és unokaöcs találkozójára. Freddie épp kései reggelit fogyasztott.

Gallie meglepve látta, hogy gond redőzi unokaöccse homlokát, mert Freddie alapjában véve vidám fiatalember volt, aki jóllehet – amint azt Florence nénikéje meg is jegyezte – hajlamos volt a kutyakeksz témájára korlátozni a társalgást, de azt mindig vidáman tette. Gallie úgy tudta, Freddie sugárzó mosolya Long Island City egyik fő látványossága, de most hiányzott ez a mosoly. Merengve bökött villájával a füstölt heringbe, és még James Piper sem hasonlított annyira Mona Lisára, mint amikor Freddie a kávéját szürcsölte.

Gallie érdeklődve tanulmányozta a tüneteket. Gyakorlott szemmel megállapította, hogy nem másnaposság esete forog fenn, így hát logikusnak tűnt, hogy az üzletmenet okozza depresszióját.

– Látom, bánt valami – mondta. – Nem megy jól az üzlet?

– Az üzlet borzalmas – ismerte el Freddie, otthagyva a heringet a narancslekvár kedvéért. – Mármint Angliában, Amerikában nem. Egy rossz szót sem szólhatok az amerikai kutyákra, akik töretlen lelkesedéssel falják a kutyakekszet. De az itteni kutyák… Az öreg Donaldson dührohamot kap, ha elküldöm a jelentésemet.

Gallie a pillanat súlyosságához illő, komor arcot vágott, de küldetéssel jött ide, és nem hagyta eltéríteni magát a fő témától.

– Sajnálom – felelte –, de mielőtt belemennénk a részletekbe, elmondom, miért akartam beszélni veled. Az unokahúgod, Victoria…

– Nem tudom, mi lesz így Angliával.

– Az unokahúgod, Victoria rossz férfiba szeretett bele, és bebörtönözték

Blandingsben, én pedig odacsempésztem a lovagját álnéven. Bátran elmondhatom neked, hisz annyi régi csínyben voltál cinkostársam. Bizonyára emlékszer a Bill Lister esetre.[39]

– Azt is megmondom, miért nem megy az üzlet… – folytatta Freddie. – Azért, mert az angol kutyatulajdonosok nem átallják maradékokkal etetni a kutyákat az ebéd- és vacsoraasztalnál. Tegnap is…

– Freddie…

– Tegnap is egy sussexi házban ebédeltem, a vendéglátóm mindkét oldalán egy-egy kutya foglalt helyet az ebéd alatt, és a hölgy egész idő alatt etette őket, bizony, még a bajor krémből is, ami a desszert volt.

– Freddie…

– Hát elvárható egy bajor krémmel traktált kutyától, hogy ízleni fog neki a kutyakeksz, még akkor is, ha úgy tele van vitaminokkal, mint a Donaldson-féle kutyakeksz? Amikor elővettem egy mintát, és megkínáltam az állatokat, elhátráltak, felhúzták az orrukat, és egy darabot sem tudtam eladni. És ugyanez történik újra meg újra…

– Freddie – ismételte Gallie –, ha még egy szót szólsz a nyavalyás kutyakekszedről, és nem figyelsz rám, lenyomom a torkodon a hering maradékát!

Freddie csodálkozva nézett fel a narancslekvárról.

– Mondtál valamit?

– Próbáltam. Jeff Bennisonról van szó.

– Ismerem Jeff Bennisont.

– Tudom.

– Mi van vele?

– Vickyvel szeretik egymást.

– Nincs abban semmi rossz, vagy igen?

– De van, mert Florence bezárta a lányt Blandingsbe, hogy eltüntesse Jeff szeme elől, én viszont becsempésztem Jeffet a házba, és most Smithnek hívatja magát.

– Úgy érted, ott van?

– Igen, ott van.

– Egész nap Vickyvel enyeleg?

– Igen.

– Teljes életnagyságban a birtokon?

– Igen.

– Akkor mi a probléma?

– Nem lenne, ha nem sürgönyözöd azt Clarence-nek, hogy Blandingsbe jössz. Nem jöhetsz a kastély száz kilométeres körzetébe! Bárhová mehetsz, ahová csak tetszik egész Angliában – állítólag Skegness nagyon szép –, csak maradj távol Shropshire-től.

– Nem értem. Miért?

– Mert az lenne az első dolgod, amint Blandingsbe érsz, hogy azt mondod, méghozzá Florence jelenlétében: „Akármi legyek, ha ez nem az én régi cimborám, Jeff Bennison. Hogy ityeg?”

Freddie megbántódott. Ha nem ül éppen, egész biztosan teljes életenagyságban kihúzná magát.

– Arra célzol, hogy locsi-fecsi vagyok?

– Pontosan arra.

– Kitüntetést is kaptam azért, mert képes voltam megtartani magamnak bizonyos dolgokat!

– A Bill Lister esetben nem kaptál. Inkognitóban becsempésztem Billt a kastélyba, hogy az unokahúgom, Prudence kedvében járjak, miután halálosan szerelmesek voltak, de különböző rokonaink szétválasztották őket. Talán emlékszel a dologra…

– Hogyne emlékeznék, és csak annyit mondhatok…

– Erre mi történik? Épp együtt teázgatunk békés egyetértésben, amikor becsörtetsz a teraszajtón és felkiáltasz: „Blister! Lám-lám-lám! Lám-lám-lám-lám-lám! Ez remek, ez csodás ! El sem tudom mondani, Prue, mennyire örülök, hogy minden oké-zsoké.” Aztán Prue anyjához fordulva közölted, hogy Prue keresve sem találhatna méltóbb férjet Bill Listernél, amire szegény fiút három szempillantás alatt kidobták a házból. Nem akarjuk, hogy most is ilyesmi történjen.

Szerencse, hogy Freddie már bekebelezte a narancslekvárt, különben félrenyelt volna felháborodásában.

– A manóba! – mennydörögte –, hogy hibáztathatsz engem? Ha egy fickó páriának és törvényen kívülinek lett minősítve, aztán hirtelen azt látod, hogy a lány anyjával tolja magába a teát és vajas pirítóst, teljesen logikusan azt

feltételezed, hogy a piros jelzés zöldre váltott.

– Igen, megértem a te nézőpontodat is – felelte Gallie békítően. Nem állt szándékában megharagítani Freddie-t. – De akkor is úgy vélem, biztonságosabb lenne, ha nem jönnél Blandingsbe.

Freddie hűvös méltósággal válaszolt.

– Nem szándékozom Blandingsbe jönni – közölte. – Csak az öregem kedvében akartam járni. Úgy szereti, ha meglátogatom.

– Akkor ezt megbeszéltük – állapította meg Gallie megkönnyebbülten. – Na, persze kár, hogy nem találkozhatsz Jeff-fel.

– Az igazat megvallva – mondta Freddie –, nem is nagyon akarok Jeff-fel találkozni. Megkért, hogy a képregényét adjam el Amerikában, de senkire nem tudtam rásózni, és félek, azt hinné, cserbenhagytam.

11. fejezet

A Bentleyt különleges erőfeszítésre sarkallva Gallie-nak sikerült még időben a Blandings Kastélyba érnie, hogy átöltözhessen vacsorához. Csak akkor jött rá, hogy kedvezőtlen események történhettek a távollétében, amikor csatlakozott a többiekhez az asztalnál. Ha nem síri a hangulat, mondta magában, akkor, úgy látszik, nem tudja, milyen az, és fölöttébb csodálkozott. Arra fel volt készülve, hogy James Pipert búskomorságban leli, és Florence-től sem számított semmi jóra, de Jeff és Vicky mindenképp lehetett volna vidámabb. Éppoly komorak voltak, mint Freddie amikor az angol kutyatulajdonosok rosszul értelmezett engedékenységén merengett. Vicky sápadt volt és rideg, Jeff pedig jó sok kenyeret elmorzsolt.

Vacsora után mindenki áttért a társalgóba, de Jeff inkább kiment a teraszra, Gallie pedig követte, mert alig várta, hogy magyarázatot kapjon. Ha valaki Shropshire-ből Londonig utazott, hogy előremozdítsa ifjú pártfogoltja ügyét, rossznéven veszi, ha az illető nem értékeli az erőfeszítéseit. Gallie a hangjában megbántottsággal kezdte meg a beszélgetést.

– Jeff – mondta –, úgy néz ki, mint a hét szűk esztendő, amiről a Szentírásban olvastunk. Smink nélkül is eljátszhatná Lear királyt. De mielőtt megmagyarázná az okát – talán megint összefutott azzal a jégszekrény Florence-szel –, hadd örvendeztessem meg egy jó hírrel. Találkoztam Freddie-vel, és elintéztem.

– Hogy mit csinált?

Gallie nem értette a kérdést. Meghökkentette.

– Nem szólt Vicky, hogy Freddie ide akart jönni?

Fájdalom torzította el Jeff arcát, mint aki túl későn ébred rá, hogy romlott osztrigát evett. Remegett a hangja, amikor válaszolt.

– Vicky nem áll velem szóba.

– Hogy érti, hogy nem áll szóba önnel? Talán torokgyulladása van?

– Összevesztünk.

Gallie erre a legkevésbé sem számított, és úgy érezte magát, ahogy egy tábornok, akinek az egész haditervét dugába döntötte a csapatai szeszélyeskedése. Tényként vette, hogy ha bármi más balul üt is ki, a két kuncsaftja szerelmére bízvást számíthat.

– Összevesztek? – hüledezett.

– Igen.

– Afféle szerelmesek közti civódás?

– Attól tartok, annál többről van szó.

– Nagy balhé?

– Igen.

– Persze az ön hibája…

– Azt hiszem. Azt kérte, hogy szöktessem meg, de én nem akartam.

– Miért nem?

– Mert akkor cserbenhagynám Lord Emswortht. Ő maga mondta, hogy én vagyok az utolsó reménye Császárnő megfestésére. És még valami. Ugyan miből élnénk? Hacsak Freddie el nem adta a képregényemet. Mondott bármit is erről?

Gallie örült a kérdésnek. Sokat töprengett rajta, hogyan ossza meg a hírt.

– Attól tartok, mondott, fiam.

Az „attól tartok” csak egy dolgot jelenthetett. Jeff egy pillanatra beleremegett és összeszorította a száját, de nyugodtan beszélt.

– Semmi jót?

– Semmit.

– Erre számítottam. De nagyon kedves volt Freddie-től, hogy fáradozott vele.

Gallie eleve kedvező véleménye Jeffről csak tovább erősödött, mikor látta, milyen bátran viseli a csapást. Amikor annyi idős volt, mint Jeff, a Pelikán Klub tagjaként az élet természetes velejárójának tekintette a pénztelenséget. Ha volt zsozsód, elköltötted; ha nem volt, kölcsönkértél. Volt tanú olyan esküvőn, ahol félbeszakadt a ceremónia, amíg a vőlegény, akinek tizennégy shilling hiányzott a kért összegből, lázasan kutatott a zsebében, és csak annyit fűzött hozzá: „Jó kis kalamajka!”

De Gallie tudta jól, hogy Jeff más, mint az ifjú Galahad. Jeff komolyan vette az életet. Amúgy nagyon helyesen, gondolta ajó útra tért Galahad.

– Nem túl rózsás a jövő – mondta.

– Nem kimondottan – ismerte el Jeff.

– A régi nóta… Miből fogtok élni?

– Dióhéjban.

– Segíthetek valamit?

– Ügyes mérnök vagyok, de mit érek vele, ha nem kapok megbízásokat?

– Igen. De csak szép sorjában. Nem maradhattok fasírtban Vickyvel. Most megyek, és megpuhítom.

– Örülnék, ha sikerülne. De hogy csinálja?

– Előadok neki egy mesét – felelte Gallie.

Vickyt a kisebbik társalgóban találta, a pianínónál. Régi, angol népdalokat játszott, ahogy a lányok szokták, ha kisiklik a szerelmi életük. Gallie határozott, szigorú arccal közeledett hozzá. Nem tetszett neki a viselkedése. Úgy vélte, az élet épp elég nehéz anélkül is, hogy a lányok lapátra tennék a kiváló fiatalembereket, hogy aztán régi, angol népdalokat játsszanak.

– Az imént beszéltem Jeff-fel – mondta Gallie a tiszteletkörök kihagyásával. – És nekem ne zongorázz itt! – tette hozzá, merthogy Vicky ezt tette. – Mesélte, hogy nem állsz vele szóba. Mondhatom, szépen vagyunk! Idejön, kockáztatja a Blandigs-kastély összes rémségét, csak hogy veled legyen, te pedig kidobod. Nem tudom követni a gondolatmenetedet. Na, persze most már nyilván bármit megtennél, ha visszavonhatnád komisz szavaidat.

– Milyen komisz szavaimat?

– Tudod te azt nagyon jól, milyen komisz szavaidat!

– Muszáj erről beszélnünk?

– Ezért jöttem ide.

– Csak az idődet pocsékolod.

– Ó, ne légy már ilyen kis hülye!

– Köszönöm szépen – felelte Vicky, és nyomatékosan eljátszotta egy régi, angol népdal néhány taktusát.

Gallie rájött, hogy felindultsága összezavarta. Ahelyett, hogy előadná a meséjét, hagyta, hogy ez a kis tête-à-tête alpári veszekedéssé fajuljon. Igyekezett rendbe hozni botlását.

– Sajnálom, hogy lehülyéztelek.

– Szóra sem érdemes.

– Nem voltam önmagam.

– Hát ki voltál?

Nem lesz könnyű, gondolta Gallie, egyáltalán nem lesz könnyű. Nagyon jó mesét kell előadni. Szerencsére jól vágott az esze, és ki is talált valami csodásat.

– Az a helyzet – mondta, meg sem hallva a kérdést, amire nem lett volna könnyű válaszolni –, hogy ez a sajnálatos eset régi emlékeket idézett fel bennem. Az én életemben is történt hasonló tragédia. Két szerető szív elvált egy veszekedés miatt, és nem lehetett tenni semmit, mert mindketten túl büszkék voltunk, hogy megtegyük az első lépést. Még nagyon fiatal, és sajnos, oktalan voltam, amikor történt. Szerettem azt a lányt. Nem mondom meg, hogy hívták. Most Deirdre-nek fogom nevezni.

– Mindig is érdekelt, hogy kell azt leírni – vetette közbe Vicky elgondolkozva. – Gondolom, elkezded a nagy D-vel, aztán reménykedsz. Szép volt?

– Szép bizony. Gyönyörű, gesztenyebarna haj, csodálatos alak és nagy őzikeszemek, színük félúton a varjútojás és a váltóbélyeg között.[40] Őrülten szerettem, leghőbb vágyam volt, hogy enyémnek tudhassam. De nem így lett.

– Miért nem?

– A sajátságos humorom miatt. Egy püspök lánya volt, meglehetősen szigorú nézeteket vallott.

– És elmondtad neki az egyik Pelikán Klub-os limerickedet?

– Azt azért nem. Viszont elvittem vacsorázni egy divatos helyre, és hogy szórakoztassam, egy levesestállal a fejemen és zellerszárral a kezemben masíroztam körbe az étteremben, szentül meggyőződve, hogy irtó mulatságosan utánozom a Whitehall előtt strázsáló lovas rendőröket. Egy apró poén, amit gyakran előadtam szombat esténként a Pelikán Klubban, méghozzá óriási sikerrel, ő viszont rossznéven vette.

– Azt hitte, beszívtál?

– Azt. Úgyhogy elrohant, és hozzáment egy pasashoz, aki biztosítási kötelezettségvállaló volt a Lloyd’snál. Kimagyarázhattam volna magamat, de a büszkeségem nem engedte.

– Túlságosan komisz szavakat mondott?

– Pontosan.

– Milyen szomorú!

– Gondoltam, hogy így véled majd.

– Persze sokkal szomorúbb lenne, ha nem mondtad volna, hogy Dolly Henderson volt az egyetlen nő, akit valaha is feleségül akartál venni. Deirdre valahogy kiment a fejedből.

Gallie-t nem volt könnyű zavarba hozni. A nővérei, Constance, Hermione és Florence mellett több tucat bukméker, rendőr, „itt a piros, hol a piros”-ozó és aszpikosangolna-árus próbálkozott már vele az évek során mindhiába, de Vicky egyszerű szavainak mégis sikerült. Miközben életében először nem találta a szavakat, és a monokliját törölgette, a lány folytatta.

– Neked aztán van bőr a képeden, Gallie! Mesélni próbálsz *nekem*. Mosolyogtató.

Gallie rugalmas ember volt. Tudta, hogy a pironkodás és az ideges malmozás nem neki való. Hamar magához tért a sokkból, és hagyva a mézes-mázas gügyögést egészen más hangot ütött meg.

– Szóval mosolyoghatnékod van? – kérdezte. – Mindjárt nem fogsz mosolyogni! Idehallgass, amit most mondok, az nem mese. Jeffnek jó oka van rá, hogy nem hajlandó társulni a fafejű tervedhez, hogy elszökjetek.

– Azt mondta, itt marad disznót festeni.

– De nem ez az egyetlen oka. Nem akarta, hogy az árok partján éhezz. Nincs állása, nincs kilátása, miközben tudja, hogy milyen jó az étvágyad, és napi három étkezést igényelsz.[41]

– Egyszerűen nevetséges. Tele vagyok pénzzel.

– Amit a mostohaanyád kezel.

– Ideadná.

– Fogadjunk?

– Akkor is boldogulnánk valahogy. Ezer dolgot csinálhatna Jeff.

– Mondj hármat. Nekem csak kettő jut eszembe – kirabolhat egy bankot, vagy ellophatja a koronázási ékszereket. Az a te bajod, ifjú Victoria, hogy mint minden lány, nem gondolsz előre. Akarsz valamit, és úgy veted rá magad, mint majom a banánra. De egy körültekintő férfi számol a következményekkel.

– Te mikor számoltál a következményekkel?

– Beismerem, nem túl gyakran. De én nem vagyok körültekintő férfit. Jeff más.

Hallgattak. Gallie hangjából hiányzott a Sarah Bernhardtot idéző tónus, amelyet meséléskor öltött fel általában, de szavai a plusz attrakció nélkül is

kellőképp elgondolkodtatóak voltak, és merengésre késztették Vickyt. Szórakozottan játszott néhány taktust.

– Eszembe jutott valami – közölte váratlanul.

– Hurrá! Micsoda?

– Senkinek sem kell az árokparton éheznie. Freddie bármelyik percben eladhatja Jeff izéjét, és akkor megleszünk akkor is, ha nem kapom meg a pénzemet. Milliókat fizetnek az efféle képregény-sorozatokért Amerikában, és a végtelenségig folytatják őket. Ha pedig már unod csinálni, kiadod valaki másnak, de ugyanannyit kapsz érte. Nézd meg némelyiket. Egyidősek a blandingsi kastéllyal, és lefogadom, hogy akik kitalálták őket, már több száz éve meghaltak.

Gallie elérkezettnek látta az időt, hogy szembesítse ezt az optimista leányzót a realitásokkal.

– Épp említeni akartam a J. Bennison-féle képregényt – mondta. – Ne várj túl nagy éves jövedelmet tőle. Freddie azt mondja, minden szóba jöhető vevőt megpróbált, de nem kell senkinek. Bármilyen is volt Jeff mérnöknek, olybá tűnik, hogy képregény-rajzolónak nem valami jó. Ne hibáztasd. Sok illusztris művész is ugyanígy járt volna. Michelangelo, Tintoretto és Holbein jut így hirtelen az eszembe.

Gallie számított rá, hogy unokahúga arcáról hamarosan lehervad a mosoly, ami olyan gyorsan be is következett, hogy az egykori pelikános akár büszke is lehetett volna előrelátására. Vicky akkor sem reagálhatott volna gyorsabban, ha bombatámadás éri a kisszalont, angol népdalokat repítve szerteszét. Egy szempillantás alatt lehullott róla a bácsikája által oly visszataszítónak talált dölyfösség köpenye.

– Ó, Gallie! – kiáltotta elcsukló hangon, elkerekedett szemekkel. – Ó, az én drága angyalkám, biztos szörnyen érzi magát!

– Szörnyen bizony – erősítette meg Gallie, aki azon a nézeten volt, hogy sokkal inkább ezt a lágyabb tónust kéne erőltetni. – Rossz volt látni, hogy fogadta. Jobban kiütötte, mint a spanyolnátha. Blinky Benderre emlékeztetett, egy régi pelikános cimborámra, amikor hatvan fontot nyert Newmarketben a negyedik futamon, de ráébredt, ahhoz, hogy begyűjtse a nyereményét, el kéne mennie öt olyan buki mellett, akiknek tartozik. Jobb, ha szaladsz és megvigasztalod!

– Megyek!

– Tedd egyértelművé, hogy mindent megbocsátottál és elfelejtettél, és még mindig együtt vagytok – szólt utána Gallie, azután elment, hogy igyon egy pohár portóit Beach tálalószobájában.

12. fejezet

Jeff vacsora után a szobájába ment, ahol átöltözött pulóverbe és flanelnadrágba. Telihold volt, és feltétlenül ki akart ülni a teraszra a holdfénybe.[42] Nem mintha vigaszt remélt volna tőle. Nem osztozott Gallie optimizmusában, hogy a meséje hatására Vicky összeszedegeti a darabokra hullott világ cserepeit, és összeragasztja őket, hogy olyan lesz, mint újkorában. Tudta persze, hogy Gallie olyan könnyedén játszott a turf-személyzet megkérgesedett lelkén, mint cigányprímás a hegedűn, de akkor is úgy vélte, ez az isten áldotta tehetség most lehetetlen feladattal találja magát szemben. A komisz szavak, amikre Gallie célzott Vickynek a beszélgetésük során, még élénken éltek Jeff emlékezetében, és nehéz volt olyan mesét elképzelni – Sarah Bernhard ide vagy oda –, amely meggyőzheti e szavak kimondóját arról, hogy szívja vissza őket.

Kopogás zavarta meg komor merengésében – az olyan ember félénk kopogása, aki nem biztos benne, hogy szívesen látják –, és Lord Emsworth lépett be. Úgy festett, mint aki épp egy harmadfokú tűzvészből menekült ki. Ledobta magáról az öltönyt, amibe a húga, Florence kényszerítette vacsora előtt, és visszavette jól megszokott buggyos nadrágját és kellemesen rongyos zakóját, amiben még egy koldus sem mutatkozna szívesen nyilvánosan.

– Á, Mr. Smith – mondta –, remélem, nem zavarom.

Jóllehet Jeff semmire sem vágyott úgy, mint hogy egyedül lehessen, biztosította a nemesi főt, hogy dehogy, Lord Emsworth pedig fel-alá járkált, felvett, majd letett dolgokat, mint mindig, ha számára addig ismeretlen helyiségbe tévedt.

– Gondoltam, talán volna kedve megnézni Császárnőt holdfényben – mondta olyan hangnemben, mintha valaki arra invitálná egy barátját, hogy tekintse meg a Taj Mahalt.

Jeffnek azonnal legalább hat dolog villant át az agyán, amit szívesebben tett volna, de miután fölöttébb megkedvelte házigazdáját, nem sorolta fel őket, és azt felelte, ez feltenné a koronát a napjára.

– De vajon fent van még? – kérdezte Jeff, amire Lord Emsworth megkérdezte, hogy hol.

– Úgy értem, nem tért még nyugovóra?

– Á, nem, ilyenkor mindig falatozik kicsit.

– Korpás moslékot?

– Azt, és még néhány dolgot, amit a Wolfe-Lehmann etetési sztenderd ír elő. A Wolfe-Lehmann szerint, aminek az ajánlásait az utolsó betűig megfogadom, ahhoz, hogy egy disznó egészséges legyen, napi ötvenhétezer kalóriát kell fogyasztania, aminek négy font és hét uncia proteinből és huszonöt font szénhidrátból kell állnia.

– Akkor nem nagyon jut ideje másra.

– Nem, de nincs is igazán más hobbija.

– Nincs jobb, mint azt csinálni, amihez a legjobban értesz.

– Pontosan. A hátsó ajtón és a konyhakerten át megyünk, az a legrövidebb út.

Az említett útvonal Beach tálalója mellett vitt el, és hallották a főkomornyik dallamos nevetését, ami azt sugallta, hogy Gallie valami vicces történetet mesél neki szégyenletes múltjából. Jeff csodálta, hogy bárki nevetni képes a világ jelen állása szerint. Ő a maga részéről olyan búskomorságba süllyedt, amiből még az a kilátás sem zökkentette ki, hogy láthatja Blandings Császárnőjét holdfényben.

Lord Emsworth ugyanakkor vidám volt, és beszédes. Ismét Sir Gregory Parsloe-ra terelte a szót, mert biztos volt benne, hogy ifjú barátja mindent tudni szeretne róla. Császárnő ólja nem volt messze, és a Parsloe-saga lebilincselő, jóllehet, egyoldalú beszédtémát biztosított az útra. Ha Jeffnek voltak is kétségei afelől, milyen mélyre képes süllyedni egy baronet,[43] elszálltak, mire elérték úti céljukat. Nem gondolta, hogy valaha is találkozik Sir Gregory Parsloe-val, de ha igen, mondta magában, semmiképp nem fordít neki hátat.

Az ólnál Lord Emsworth megállt.

– Nincs önnél egy flaska? – kérdezte.

– Parancsol?

– Egy flaska whisky.

Ez váratlanul érte Jeffet. Nem gondolta, hogy vendéglátója iszik, de még ha úgy is van, igazán csillapíthatta volna a szomját, mielőtt elhagyják a házat. Azt felelte, sajnálja, de nincs, mire Lord Emsworth úgy tűnt, fellélegzett.

– Azért kérdeztem, mert egyszer valaki ivott a flaskájából az ól kerítésénél, és beleejtette Császárnő vályújába,[44] aki sajnálatos módon teljesen berúgott. Emlékszem, Galahad öcsém felvetette, hogy jelentkeznie kéne az Anonim Alkoholistákhoz, bár én kétlem, hogy beengednének egy disznót. Szerencsére kiderült az igazság. De nehéz idők voltak.

– Tanulságos – vélte Jeff.

– Az bizony – helyeselt Lord Emsworth.

Ahogy a lord megjósolta, Császárnő esti falatozását végezte, amit – legalábbis Jeffnek olybá tűnt – órákon át bámultak. Végül a derék hízó úgy ítélhette meg, eleget evett ahhoz, hogy kihúzza valahogy reggelig, és a fedett ólba térve összegömbölyödött a földön, hogy pihentető álomra szenderedjen, amit Wolfe-Lehmann minden bizonnyal alapvető fontosságúnak ítélt az egészségére nézve. Lord Emsworth vonakodva visszaindult a házba, Jeff pedig abban a kiváltságban részesült, hogy meghallgatta, hogyan csábította el tőle rendkívül tehetséges kanászát, George Cyril Wellbelovedot az a gátlástalan Sir Gregory Parsloe.

A hátsó ajtóhoz érve elváltak útjaik. Lord Emsworth a szobájába tért, hogy Whiffle *A disznó gondozása*[45] című örökbecsűjét olvasgassa egy órácskát – vagy kicsit többet –, mielőtt nyugovóra tér, Jeff pedig véghez akarta vinni eredeti tervét, miszerint kiül a holdfényes teraszra.

Nem sokkal ezután történt, hogy Gallie jóéjszakát kívánt Beachnek, Beach pedig, aki hallotta, hogy Lord Emsworth bejött, és eszébe jutott, őlordsága esti kalandozásai után milyen sokszor elfelejti bezárni az ajtót, elment szemügyre venni a hátsó ajtót.

Úgy volt, ahogy gondolta. Az ajtót nyitva találta.

Bezárta.

Ugyanekkor Jeff, aki örült, hogy egymaga lehet, bár természetesen sajnálta, hogy nem tudhat meg többet Sir Gregory Parsloe-ról, továbbra is a holdfényben ült, pipázott, és az élet árnyoldalain tűnődött.

Jeff azon ritka fiatalemberek közé tartozott, akik ha odaadják a szívüket, akkor az örökre oda van adva. Egy olyan világban, amely tele van hímenmű pillangókkal, akik virágról virágra szállva kiszívják belőlük a nektárt, majd ott hagyják őket, ő éppoly állhatatos maradt, mint Jákob vagy a többiek, akik a kitartásukról híresek. Első látásra beleszeretett Vickybe, és azóta is szerette, az

sem számított, hogy időközben oly nagyot zuhant a megítélése a lány szemében. Voltak barátai, akik hasonló helyzetben azzal vigasztalták volna magukat, hogy mindjárt akad másik, de J. G. Bennison nem osztotta ezt a felszínes filozófiát. Jelen helyzetében J. G. Bennison úgy érezte, meghalt a remény.

Hogy meddig ült volna így, ha nem tereli el semmi a gondolatait, nem tudta volna megmondani, de az angol klíma egyik bája, hogy rekkenő nyárból képes percek alatt fagyos téllé változni. A keletrol felkerekedett, hideg szél meggyőzte, hogy kényelmesebb lenne az ágyában.

Fölöttébb szomorú belegondolni, hogy midőn a hátsó ajtóhoz ért, és zárva találta, az első gondolatai Lord Emsworth ellen irányultak, mivel semmi oka nem volt feltételezni, hogy nem a szórakozott főnemes a felelős a kétségbeejtő tényért. Mi sem lenne jellemzőbb, mint hogy házigazdája bezárta az ajtót, miután elfeledkezett róla, hogy kísérőjét odakint felejtette. Ebből is látszik, hogy az emberek mindig az ártatlanokat okolják. Beach, akinek főszerep járt volna Jeff szitkozódásában, egyetlen rossz szó nélkül megúszta.

Két út állt Jeff előtt. Csöngethet és dörömbölhet, amíg fel nem veri az egész házat, vagy odakint töltheti az éjszakát. Egyik sem volt ínyére. Bár nem tűnt valószínűnek, hogy az első megoldás esetén Lady Florence megjelenik pongyolában, nem lehetett teljességgel kizárni, és a gondolat, hogy átdöfi az a jeges tekintet, még azt a Smitht is megrémítette, aki a félelmet amúgy csak hallomásból ismerte. Ugyanakkor az egyre erősödő szélben a kint tartózkodás sem kecsegtetett sok örömmel.

Így állt, s a jövőnek holdas fátyolában ijesztő képek réme járt elé, ahogy a költő mondja, amikor felrémlett előtte, hogy a teraszon látott egy nyitott ablakot, nem is túl magasan, épp elérhető távolságban olyasvalakinek, aki az Oxfordban töltött egyetemista évek alatt a záróra utáni falmászás és ablakon besurranás mestere lett.

A Blandings Kastélyt kívülről mintha direkt a falmászók kedvéért tervezték volna. A falakat benövő, erős borostyánindákat oly mértékben hagyták elburjánzani, hogy egy teljesen kezdőnek se okozott volna gondot feljutni.

Jeff egy perc múlva már úton volt az ablak felé. Örömmel konstatálta, hogy még nem kopott meg a régi tudás. Öt perc múlva átlendült a párkányon. Huszonöt másodperccel később pedig olyan hang zavarta meg az éjszakát, mintha száz tányér esne a padlóra száz pincér kezéből, hősünk pedig lehorzsolt

sípcsonttal és átázott nadrágban bicegett végig a szobán. Mint kiderült, a szoba lakója egy vízzel teli kancsót helyezett az ablak alá, szétszórtan elhelyezett piszkavasakat, egy széket, egy réten legelésző bárányt ábrázoló képet, és egy másikat, amin egy kislány cicát babusgatott.

Lámpa gyúlt, és megszólalt egy hang, mégpedig Claude Duff hangja:

– Kezeket fel, vagy lövök! – közölte. – Betörőt lelőni nem bűn – tette hozzá. – Megkérdeztem az ügyvédemet.[46]

13. fejezet

Nem csoda, hogy Jeff, midőn a koromsötétben bemászott az ablakon, megbotlott a piszkavasakban, a kancsó vízben, továbbá a bárányos és kiscicás képben, mert úgy voltak elhelyezve, hogy nem is lehetett kikerülni. Az sem csoda, hogy dühös volt Claude Duffra. Egy szárazabb horzsolásmentes ember talán értékelte volna Claude körültekintő eljárását, miszerint kikérte az ügyvédje véleményét, mielőtt nekiáll emberéleteket kioltani. Jeff azonban csak bosszúságot érzett, és hangot is adott ennek alábbi nyitó mondatában:

– Jaj, ne ökörködj !

– Jeff! – kiáltott rá Claude, mire Jeff dühösen figyelmeztette, mennyire veszélyes, ha így szólítja. Mi van, ha Lady Florence ott áll az ajtó mögött, keze a kilincsen készen, hogy csatlakozzon a társasághoz? A piszkavasak önmagukban elég zajt csaptak ahhoz, hogy egy tucat Florence nénit felébresszenek.

– Betörőnek néztelek – mentegetőzött Claude.

– Nem vagyok az.

– De akkor mi vagy? – kérdezte Claude. – Mármint miért mászol fel a falra és surransz be az ablakon? Meglehetősen szélsőséges magatartás. Senki nem viselkedik így hacsak nem cirkuszi fellépésre gyakorol.

– Az a vén Emsworth kizárt – felelte Jeff, bár azt kellett volna mondania, „az a vén Beach”. – Elhívott, hogy megnézzük a disznóját a holdfénynél, és elfelejtette, hogy kimentem a teraszra. Mondd csak – folytatta barátságosabban, mert a sajgás a sípcsontjában kezdett alábbhagyni –, mik voltak a padlón?

Claude hangjában némi büszkeség csengett, miközben válaszolt.

– A saját leleményem. Nem tudok csukott ablaknál aludni, ezért mindig kinyitok egyet, és csapdát állítok elé a betörők miatt. De örülök, hogy nem vagy az, mert őszintén szólva kicsit lódítottam, amikor azt mondtam, lövök. Nincs puskám.

– De ezt leszámítva minden rendben?

– Nem panaszkodhatok. Tetszik itt. Az egyetlen üröm az örömben, hogy

Piper húga bármikor megérkezhet. Igazi istencsapása.

– Nem lehet rosszabb Florrie-nél.

– Drága barátom, ő ott kezdődik, ahol Florence véget ér. Na persze, Lady Florence-szel sem találkoznék szívesen egy sötét sikátorban. Csodálkoztam is, amikor azt hittem, ő Vicky anyja. Nagyon megkönnyebbültem, amikor kiderült, hogy csak mostoha.

– Vicky!

Úgy süvített a szó Jeff ajkáról, mint egy rakéta.

– Ő kérte, hogy szólítsam Vickynek.

Jeff szóhoz sem jutott. Régen nem találkozott Claude Duffal, de tudta, mennyire népszerű a gyengébb nemnél. Úgy dőltek a lába elé a nők, mint a tekebábúk, és ő sem tudott ellenállni nekik. Jeff számtalanszor hallgatta végig, amint barátja az *Énekek éneké*t citálja. Vicky pedig, ha egyszer meglátta J. G. Bennison hibáit, nagyon is valószínű, hogy Claude hatása alá kerül majd, ha nem szeretett bele máris. Jeff elveszítette, ez nem vitás, de ettől még döbbenettel, rémülettel és megbotránkozással töltötte el a lehetőség, hogy a lány netán másé lesz.

Claude kihasználta barátja elnémulását, és folytatta.

– Ezt csak neked merem elmondani, Jeff: szerelmes vagyok. Tudom, hogy már sokszor hittem azt, de ez most az igazi. Ő is Mr. Threepwooddal volt, amikor tegnap megérkeztem, és az öreg bemutatott minket. „Az unokahúgom, Miss Underwood” mondta, és azonnal belém villant a meggyőződés, hogy ő az igazi. Ahogy nézett. Talán nem tűnt fel még neked, de olyan szomorúan néz, mint akit nagy bánat ért. Az ember legszívesebben a karjába kapná, hogy összecsókolja és megvigasztalja. Hiszel a szerelemben első látásra, Jeff?

A Claude-dal való régi ismeretség során számtalan lehetőség nyílt Jeff előtt, hogy kialakítsa véleményét a jelenségről, akkor is, ha saját élménnyel nem rendelkezett a témában, de miután továbbra sem bírt megszólalni, sem cáfolni, sem megerősíteni nem tudta, így Claude tovább beszélt.

– Furcsa, hogy így történt, mert egészen mostanáig a magas lányokhoz vonzódtam, Vicky pedig olyan kicsi és törékeny. Hogy is hívják azokat a szobrokat vagy miket, amikről annyit beszélnek? Valami tanszobrok.

Jeff nem tudta kisegíteni, mert néma maradt.

– Tan? – mondogatta Claude csettintgetve. – Tan? Tan? Tanagra! –

világosodott meg hirtelen. – Vicky egy tanagra szobor. Még sosem láttam olyat, de tudom, milyen lehet. Mit gondolsz, Jeff, öregem, remélhetek? Ugye nem áll jegyben senkivel?

– Nem – válaszolt Jeff végre-valahára. Ebben a kérdésben igen jól értesült volt.

– Akkor talán remélhetek. Szerinted remélhetek, Jeff? Jól kijöttünk egymással, mint két matróz eltávon, és szerencsére a pénz nem jelenthet problémát. A titkárok nem keresnek vagyonokat, bár remélem, hogy alkalomadtán sikerül emelést kérned az öreg Emsworthtől. Én azonban sokkal jobb helyzetben vagyok. Az egyik nagybátyám maga Duff, a Duff és Trotterből, és mindig is be akart venni az üzletbe. Csak azért álltam ellen ez idáig, mert mégiscsak presztízst jelent Piper mellett dolgozni, de most, hogy megnősülök…

Jeff nem bírta tovább.

– Jó éjt – mondta.

– De Jeff, maradj még, öregem!

– Jó éjt – ismételte Jeff.

Jeff vacogó szívvel indult a szobájába menedéket lelni. Azt hitte, jobban már nem is vacoghatna, de most rá kellett jönnie, hogy alábecsülte a vacogási képességeit. Van különbség, ha még oly kicsiny is, a lapátra tett szerelmes és az olyan szerelmes érzelmei között, aki azt látja, hogy Claude Duff kivetette a hálóját a leányzóra. Az első esetben a szerelmesnek még ott a halvány remény; az utóbbi esetben csak kétségbeesés a jussa.

Jeff szerény ember volt, aki képes józanul gondolkodni, és kétségbeejtően világosan látta, hogy ő nem versenyezhet egy Claude Duff-féle sármőrrel. Vegyük például a külcsínt. Nem szabadna, hogy számítson, de számít. Jeff olyan volt, amit a színikritikusok „elfogadhatónak” neveznek. Claude viszont „látványos”.

Claude tudott zongorázni, ami mindig óriási előny egy udvarlónál. Mindezek tetejébe csak meg kell hajolnia nagybátyja óhaja előtt, hogy tele legyen pénzzel. Nevetséges volt azt remélni, hogy bármiben is versenyezni lehet egy ilyen jól felfegyverkezett vetélytárssal.

Jeff annyira magába roskadt, hogy úgy tűnt, átmenetileg sem zökkentheti ki semmi búskomorságából; ám még a folyosó végéig sem jutott el, máris cáfolatot

nyert ez a vélekedés. Nem is kellett hozzá más, mint hogy valaki a háta mögé lopakodva a vállára csapjon, és rákiáltson: „Hé!” Murchison őrmester volt az, aki a semmiből tűnt fel, és Jeff akkor se ijedhetett volna meg jobban, ha Lord Emsworth sertésgondozójához hasonlóan a blandingsi fehér asszonnyal találja magát szemben.

14. fejezet

Azért olyan nehéz a dolga a Blandings Kastélyhoz hasonló helyek krónikásának, ahol valaki mindig készül valamire, és akik épp nem készülnek valamire, azok valami másra készülnek, mert hajlamos derék, említésre érdemes szereplőket háttérbe szorítani. Murchison rá a legjobb példa. Való igaz, hogy említésre került többször is, de csak mintegy mellékesen. Semmit nem szóltunk arról, mit gondol az élet dolgairól, a Lady Diana szobalánya, Marilyn Poole iránt táplált szerelméről, és a nagyközönség mit sem sejt arról, vajon kedveli-e hivatását, vagy sem.

Most elmondhatjuk mindezt. A frász kerülgette a hivatásától. Borúsabb pillanataiban úgy látta magát, mint rab madár. Épp annyira nem volt ínyére, hogy mindenhová követnie kell Sir James Pipert, mint ahogy Sir James nehezményezte, hogy követik. Gyakran gondolt vágyódással a régi, szép időkre, amikor egyszerű közrendőrként rótta Whitechapel vagy Bottleton East utcáit részegesek és rendbontók hadai között, ahol kedvére fogdoshatta össze a jómadarakat. De hol vannak már azok a jómadarak? – kérdezte magától. Elfújta őket a szél, tarka képzetek csupán…

Így hát könnyen megérthetjük, hogy amint ablakában dohányozva Marilynre gondolt, és arra a bosszantó szokására, hogy Sir James sofőrjével flörtöl, és megpillantott egy gyanús alakot a kastély falán felfelé mászni, úgy érezte magát, mint a költő Wordsworth, ha fenn a szivárvány ragyog (emlékezetes, hogy Wordsworth szíve ilyenkor mindig megdobbant). A másodperc törtré sze alatt lent termett volna, ha nem botlik meg történetesen egy szőnyegben.

Ám a gonosztevő még mindig ott volt, amikor a rend derék őre leért a folyosóra. Mögé lopakodott, a vállára csapott és rákiáltott: „Hé!”.

Jeffre mindez sokkolóan hatott. Az efféle váratlan vállra csapások és „Hé” kiáltások a leghiggadtabb vérmérsékletű embert is megijesztenék. Jeff vagy húsz

centire a magasba emelkedett, és túlságosan kifulladva ért földet ahhoz, hogy beszélni tudjon. Murchison magára vállalta a társalgás életben tartását.

– Most megvagy! – közölte.

– Meg? – kérdezte Jeff, aki összeszedte magát annyira, hogy egy szótagos szavakat már ki tudjon mondani.

Jeff immár biztos volt benne, hogy elvesztette a józan eszét. Ó, mely dicső ész bomla össze itten,[47] mondhatta volna magában, ha eszébe jut ez az idézet. Sajnos azonban csak ennyire tellett tőle:

– Hogy érti azt, hogy megvagyok? – amire Murchison rendőr azt felelte, hogy úgy érti, megvan.

– Kicsoda maga? – kérdezte Jeff. Sosem árt megtudni a minket elfogó közeg személyazonosságát.

– E. B. Murchison őrmester, a Scotland Yard különleges megbízottja. Most pedig Lord Emsworth színe elé viszem, majd ő eldönti, mi legyen magával.

Így történt, hogy Lord Emswortht, aki valóssággal belemerült Whiffle *A disznó gondozása* című örökbecsűjébe, két behatoló zökkentette ki a varázslatos olvasmányból. Egyikük az ifjú Smith volt, akit immár fiaként szeretett, a másikat viszont emlékezete szerint még sosem látta. Ám Smith barátja az ő barátja is, és kedvére valónak találta, hogy az idegen milyen ragaszkodással markolja Smith karját, így szívélyesen fogadta a párost.

– Jöjjön be, drága Smith, és maga is, Mr. ö, ö. Sajnálom, mindig elfelejtem a nevét. Tudja, hogy van ez.

– Murchison, lordságod.

– Persze, Murchison. Hogyne.

– A Scotland Yardtól.

Ezt furcsállta Lord Emsworth.

– Az nem Londonban van?

– De igen, lordságod.

– Akkor mit keres Shropshire-ben?

Erre Jeff is válaszolni tudott.

– Azért jött, hogy letartóztasson engem.

– Hogy micsoda?

– Letartóztat.

– Miért?

– Illetéktelen behatolásért – közölte Murchison őrmester.

Valami mocorogni kezdett Lord Emsworthben. Emlékezőtehetsége cserben hagyta, ha a közelmúlt eseményeiről volt szó, de nagyon is jól működött harminc évvel azelőtti eseményekkel kapcsolatban, különösen, ha azok nem bírtak semmilyen jelentőséggel.

– Szavamra – mondta –, erről eszembe jut egy dal, abban a zenés játékban énekelték, amire Galahad vitt el még fiatalkorunkban. A Bank of Englandet őrző gárdistákról szólt. Hogy is volt? „Hogy pénzed vagy aranyad nyugton hever a bankban” – énekelte Lord Emsworth olyan vékony tenorhangon, ami a szivárgó gázra emlékeztetett –, „Nekünk köszönheted nagyban. Ezredünk rögvest küld egy osztagot, hogy elbánjon az anarchistákkal hóban-fagyban.”

– Lordságod – szólt Murchison.

– „Pince mélyén, tetőn fenn” – folytatta Lord Emsworth, akit nem volt könnyű leállítani – „rabló fogat hiába is fen, Mr. Bowen nyugodtan maradjon csak benn.” Biztosan Bowen volt akkoriban a Bank of England igazgatója, nem gondolják?

– Uram – szólt Murchison őrmester.

– „Ez a dolgunk, és ha balga-sanda fejed betörésen méláz, nyakon csíp a csákós ezred, s rád kerül a póráz.”[48]

– Uram – ismételte Murchison őrmester –, ez az ember felmászott a kastély falán, és behatolt az egyik ablakon.

– Kizártak – magyarázta Jeff.

– Akkor igen bölcs dolog volt felmászni a falon.

– Nem akartam felverni a házat.

– Igazán figyelmes öntől. Nem úgy, mint Baxter, a régi titkárom. Egy éjjel őt is kizárták, mire virágcserepekkel kezdte dobálni az ablakomat. Roppant kellemetlen élmény, ha alszol, és egyszer csak záporozni kezdenek rád a virágcserepek.[49] Egy virágcserép csúnya zúzódásokat okozhat. Na de drága Murchison – fordult őlordsága a rend derék őréhez –, hogyan valósíthatna meg Smith illetéktelen behatolást, ha egyszer itt lakik?

– Itt lakik? – A Scotland Yard megfelelően képzi ki fiait. A legnagyobb sokkot is rezzenéstelenül fogadják. Murchisont sosem érte még ekkora csapás, de még csak meg sem tántorodott. – Ismeri?

– Ő az a művész, aki megfesti a disznóm portréját.

Murchison őrmester képes volt szembenézni a tényekkel. Nem volt szüksége további bizonyítékra, hogy belássa, a betörőfogás, amihez oly nagy reményeket fűzött, nem egyéb földiekkel játszó égi tüneménynél. Sarkon fordult és távozott a szobából.

– Nem igazán tetszik ez a Murchison nevű barátja – mondta Lord Emsworth, miután becsukódott az ajtó. – Constance húgomra emlékeztet. Ugyanúgy néz, mint aki mindenkit gyanúsnak talál, akivel csak találkozik. Constance most Amerikában van. Maga nem amerikai véletlenül?

– Nem.

– Csak arra gondoltam, hátha. Olyan sokan vannak manapság. Constance is egy amerikaihoz ment feleségül. Tudta, hogy Amerikában a főtt tojást pohárban, masszává passzírozva szervírozzák?

– Tényleg?

– Nekem elhiheti. Teljesen elrontja a főtt tojás evés örömét. De nagyon érdekes ország. Galahad sokszor járt ott. Galahad mindig is vállalkozó kedvű volt. Mogyoróvaj.

– Hogy mondta?

– Nagyon szeretik Amerikában. Állítólag dzsemet teszel rá. Már ha szereted a dzsemet. Ha pedig végeztek a mogyoróvajjal, mennek, kapcsolatba lépnek emberekkel, meg konferenciákat rendeznek. Erről jut eszembe. Florence húgom mostohalánya, a nevére nem emlékszem, de biztos találkozott már vele, kedves lány. Az imént találkoztam vele, amint a kastélyban bolyong, és magát keresi, mert nagyon fontos, hogy kapcsolatba lépjenek. Csak nem akar itt hagyni, drága barátom?

Jeff tényleg otthagyta. Már az ajtóban állt. A remény, melyet az utóbbi időkben a gyászrovatba száműzött, feltámadt hamvaiból. Lord Emsworth talán nem talált semmi különlegeset abban, hogy Vicky a kastélyban bolyong, hogy beszéljen vele, de Jeff számára akkora jelentőséggel bírt, hogy a világ megtelt énekszóval meg kacajjal, és még Lord Emsworth is már-már szépnek tűnt régi vadászkabátjában és buggyos nadrágjában.

Jeff tudta, hogy a lányok könnyen meggondolják magukat, meghányják-vetik a dolgokat, és nézetet váltanak. A lány, aki hétfőn még azt sziszegi, hogy látni se akar többé, kedden már csupa mosoly és szeretet – de legkésőbb szerda reggel.

Nem érte hát meglepetésként, hogy amikor Lord Emsworth ajtajától nem messze összetalálkozott Vickyvel, a lány „Ó, Jeff drágám!” kiáltással a karjába vetette magát. Így álltak, összeölelkezve, a múltat feledve, Lord Emsworth pedig a szobájából kilépve atyai szeretettel nézte őket.

Lord Emsworth azért jött ki a szobájából, mert remélte, hogy Jeff még a közelben van. Meg akarta vitatni vele azt a mindeddig elmulasztott kérdést, hogy Jeff szemből vagy profilból fesse-e meg Császárnőt. De úgy döntött, nem hozza szóba, amikor a fiatalembernek szemmel láthatóan egészen másutt jár az esze, ezért visszatért a szobájába, és ott ücsörgött egy darabig, a gondolataiba mélyedve.

A gondolkodás eredményeként a húga, Florence szobájába sietett.

– Te, Florence – mondta –, beszélhetnék veled?

– Remélem, fontos, Clarence. Épp aludtam.

– Fontos. Nagyon fontos. Emlékszel, amikor nem olyan rég amiatt dühöngtél nekem, mert a mostohalányod valami Bennison nevű fickóba szerelmes?

– Emlékszem, hogy szóba hoztam – felelte Florence kimérten. Nem szerette a bátyja szóhasználatát.

– Most már megnyugodhatsz. Nem is Bennisont szereti. A lány szerelme az én Smith barátom. Az imént láttam, amint hevesen ölelkeznek és csókolóznak.

15. fejezet

Lehet, hogy Florence aludt, amikor Lord Emsworth bekopogtatott hozzá, de most teljesen felébredt. Lefekvés előtt szokása volt iszappakolást tenni az arcára, és amikor Lord Emsworth előadta neki – ahogy egy pletykarovat szerkesztője mondaná – szenzációs értesülését, olyannyira felizgatta magát, hogy az iszappakolás teljes székében meghasadt, akárcsak Tennyson Shalott asszonyának tükre.

– Ez valami vicc, Clarence? – kérdezte, és még annál is hűvösebb tekintettel nézett rá, mint amivel Jeffnek kellett szembenéznie érkezésekor. – Tréfának szántad?

– A legkevésbé sem – közölte Lord Emsworth méltóságteljesen. A régmúltba vesző iskolai évek óta nem próbált tréfálni, amikor is kihúzta a széket egy leülni készülő pajtása alól. – Láttam őket, ha mondom! Kiléptem a szobámból, és ott álltak, tapadtak egymásra, mint tapéta a falra. Természetesen nagyon örültem.

– Örültél?

– Természetesen. Tudom, mennyire ellenezted azt a fickót, akiről azt hitted, hogy Victoria szerelme, és mi is lehetne jobb hír, mint hogy meggondolta magát, és beleszeretett az én Smith barátomba, aki úgy imádja a disznókat?

– Egy nincstelen művész, akinek ilyen piti munkákat kell vállalnia.

– Ha piti munka alatt Blandings Császárnőjének portréjára célzol, nem értek egyet veled – közölte Lord Emsworth méltóságteljesen. – És nem is nincstelen művész. Galahad szerint nagyon jól él, és csak kedvtelésből fest disznókat.

Az öccse nevének hallatán Florence olyan erősen kezdett rángatózni, hogy még több iszap hullott alá az arcáról. A tapasztalat megtanította már neki, hogy semmi jó nem származhat abból, ha valamiben Galahad keze van. Kezdte úgy érezi magát, mint a versbéli ember, aki magányos úton halad – a szíve fél, remeg –, s ha visszafordul: futni kezd s többé nem állna meg, mert tudja: mögötte

iszonyú ellenfele fut, liheg.[50] Galahad és az iszonyú ellenfél egy és ugyanaz. Florence alapesetben sápadt nőszemély volt, és annak, akinek ilyen öccse van, minden oka megvan rá – most viszont elvörösödött.

– Galahad! – kiáltotta.

– Smith az ő barátja. Ő szervezte meg, hogy a kastélyba jöjjön. Hasztalan próbáltam a királyi akadémia tagjait és hasonló embereket rávenni, hogy megfessék Császárnőt, de Galahad azt mondta, hogy nekem egy olyan lelkes, fiatal fickóra van szükségem, mint Smith. Megkérdezte, eljönne-e, és szerencsére épp ráért. Így eljött. De nem tartalak fel. Alig várod, hogy visszafekhess. Iszap van az arcodon? Milyen fura. Mindig is mondtam, hogy a nők kiszámíthatatlanok. Akkor jó éjt, Florence, jó éjt – mondta Lord Emsworth, és elment, hogy ott folytassa Whiffle-t, ahol megzavarták benne.

Ha azt hitte, hogy távozása után Florence visszafekszik aludni, tévedett. Bármily későre is járt, mi sem állt tőle távolabb az alvásnál. Ült a székében, és éles agya járt, mint a dinamó.

Galahadre gondolt. Még tőle is hihetetlennek tűnt, hogy volt képe Blandingsbe csempészni azt a hírhedt Bennisont, akinek a nevétől is hetek óta kiveri a frász, de könnyen lehet, hogy mégis megtette. Hosszú ismeretségük alatt megtanulta, hogy fivére mottója így szólt: „Utánam a vízözön!”

16. fejezet

Brenda Piper azon harcedzett hölgyek egyike volt, akinek nem okozott gondot, hogy másnap reggel korán kelve elcsípje a 8.30-as expresszt Market Blandingsbe[51], és Jno Robinson a kastélyba fuvarozza a taxiján.

Jno Robinsont akkor láttuk utoljára eme elbeszélésben, amikor Gallie volt az utasa, és, mint emlékezetes, sofőr és utas lelke találkozott: vidám harmónia jellemezte útjukat. Ezúttal egészen másképp történt. A friss, felületes ismeretség sosem tartotta vissza Brendát a személyeskedéstől és szókimondástól. Ha úgy gondolta, hogy újdonsült ismerősét kritika illeti, akkor meg is kapta.

Jno Robinson aznap még nem borotválkozott. Brenda szóvá tette. Öltözete informális volt, közelebb állt a Lord Emsworth iskolához, mint a walesi herceghez. A nő ezt is megemlítette. Robinson vezetési tudását is szegényesnek találta, és rá is mutatott. Ráadásul a Blandings Kastélyhoz érve bebizonyosodott, hogy Brenda elítéli a borravaló intézményét, amivel sikeresen feltette a koronát Jno Robinson pocsék napjára.

Mielőtt Brenda a fivére, James keresésére indult volna, a háziasszony színe elé járult, és aggódva látta, menynyire sápadt. Florence, az említett okokból, rosszul aludt.

– Te jó ég! – kiáltott Brenda. – Mi a baj, Florence? Beteg vagy? Ha megfázás bujkál benned, végy be két aszpirint, és feküdj le!

Florence megrázta a fejét. Nem orvosi tanácsra volt szüksége.

– Borzalmas éjszakám volt, de jól vagyok. Victoriáról van szó. Tudod, mennyi bajom van vele. Az a lovagja…

– Na, de most is, hogy a lányt a kastélyba hoztad?

– A lovag is itt van.

– *Itt*?

– Galahad becsempészte. Clarence akart valakit, aki lefesti a disznóját, és Galahad ezt az embert ajánlotta.

– Biztos vagy bene, hogy ő az?

– Egészen biztos.

– Akkor…

– Miért nem dobom ki? Mert nincs bizonyítékom. Te is tudod, milyen gyakran hallani, hogy a rendőrség biztos valakinek a bűnösségében, de nem tartóztathatják le bizonyítékok nélkül. Itt is ugyanez a helyzet.

– Én vállalnám a kockázatot, és kirúgnám.

– Clarence megkeserítené az életem. Na, persze, ha volna bizonyítékom, elhárulna minden gond. Akkor még Clarence sem tiltakozhatna.

Brenda a lelke mélyén kicsit sem törődött Lord Emsworth várható ellenvetéseivel, de tőle szokatlanul nem tette szóvá, mert elgondolkozott. Hamarosan ki is derült, mi jár a fejében.

– Tudom, mit csinálj – közölte. – Nem azt mondtad, hogy Victoria szerint ez a Bennison rajztanár Daphne Winkworth iskolájában? Hívd fel Daphnét, és kérj személyleírást róla.

– Rögtön megteszem! – válaszolta Florence. Úgy érezte, az ember mindig számíthat Brendára.

A telefonhoz sietett.

– Daphne.

– Ki beszél?

– Florence.

– Ó, hogy vagy, Florence drágám?

– Szörnyen aggódom. Azért hívtalak, hogy szívességet kérjek.

– Parancsolj !

– Írd le nekem azt a Bennison nevű fickót.

– Úgy érted, aki a rajztanárom volt?

– Volt?! Áhá!

– Miért mondod, hogy „áhá”?

– Mert az a gyanúm, hogy Galahad becsempészte őt álnéven Blandingsbe.

– Galahadtől bármi kitelik.

– Bármi.

– Tudni sem akarom az indítékát. Miután Galahadról van szó, csak rossz lehet.

– Az bizony.

– Szóval Mr. Bennison körülbelül száznyolcvan magas, izmos, borotvált,

szőke, és egy kis seb van a jobb szeme alatt. Azt hiszem, valami futballbaleset. Nem esküdnék meg rá, hogy az orrát nem törték be valamikor régebben. Egyezik az elképzeléseiddel?

– Egyezik – felelte Florence. – De mennyire! Köszönöm, Daphne. Lekötelezte l.

Florence az új információval felvértezve Gallie keresésére indult. A függőágyban lelt rá, a cédrus alatt, és ez egyszer nem bánta, hogy az öccsét benne találja. Egy nővér nem foglalkozik holmi függőágyakkal, amikor romlást készül hozni fivérére, és még ha csekély is a siker esélye, megpróbál szégyenpírt csalni arcára.

Florence maga volt a megtestesült szívélyesség, amikor megindította a támadást.

– Szundítasz egyet, Galahad?

– Most épp nem. Töprengek.

– Miről?

– Ó, erről is meg arról is.

– Jutott eszedbe számtalan szebbnél szebb gondolat?

– Olyasmi.

– Mr. Smith is az eszedbe jutott?

– Emlékeim szerint nem.

– Gondoltam, hátha eltöprengtél rajta, miért hívatja magát így.

– Miért ne tenné? Hisz ez a neve.

– Igazán? Én azt hittem, Bennisonnak hívják.

Gallie-nak hasznára vált a régi Pelikán Klubban kapott kiképzés. A züllött intézmény tagsága felvértezte az embert azzal a képességgel, hogy kívül még csúnya meglepetések esetén is megőrizte higgadtságát. Olyan valaki, mint Öblös Biffen talán egy pillanatra visszahőkölt, amikor leesett az álszakálla, de a legtöbb tag balsorsa minden nyűge és nyila alatt is higgadt maradt, mint behajtó az árvaházban. Gallie is így tett most. Senki nem mondta volna meg, hogy úgy érzi magát, mint aki alatt épp most robbant fel egy töltet TNT. Őszinte, nyílt arcán csupán egy olyan fivér hitetlenkedése látszott, akinek fogalma sincs róla, miről beszél a nővére.

– Mi az ördögért gondolod, hogy Bennisonak hívják?

– Mert tegnap este Clarence látta, amint Victoriát ölelgeti és csókolja.

Furcsa viselkedés, ha csupán huszonnégy órája ismerik egymást.

Gallie megdöbbent.

– Csókolta?

– Igen.

– És mindezt elhiszed csupáncsak Clarence szavára alapozva?

– Igen.

– Nem gondolod, hogy csak hallucinált?

– Nem hiszem.

– Ismertem egy fickót a Pelikánban, aki azt képzelte, hogy egy alacsony, fekete szakállas ember követi. Feltétlenül beszélek Mr. Smithszel. De akkor is az a véleményem, hogy Clarence téved.

– Régóta ismered?

– Ezer éve. Együtt nőttünk fel.

– Micsoda?

– Ja, hogy Smithre gondolsz. Azt hittem, Clarence-ről beszélsz. Igen, elég rég ismerem Smitht. Persze nem olyan régen, mint Clarence-t, de ahhoz elég régen, hogy tudjam, pont afféle fickó, akihez Vickynek férjhez kell mennie.

– Biztos vagyok benne, hogy Bennisonnak hívják, és abban is, hogy te hoztad a kastélyba.

Gallie neheztelve csóválta a fejét. Nem volt mérges, de látszott, hogy szörnyen megbántották.

– Nem szabadna ilyeneket mondanod, Florence. Mélyen megbántottál.

– Helyes.

– Nagy fájdalmat okoztál.

– Túléled.

– Csak azt nem értem, honnan veszed ezt az eszelős ötletet.

– Mondanom kellett volna. Daphne Winkworth barátnőmtől, akinél Mr. Bennison hosszú ideig tanított. Daphne fölöttébb részletes személyleírást adott róla, beleértve azt a sebhelyet is, amit te is láthattál a szeme alatt. Azt hiszem, ez minden, Galahad, töprengj csak tovább. Természetesen megmondtam Victoriának, hogy Mr. Bennison azonnal távozik a kastélyból.

FÜGGELÉKEK RICHARD USBORNE-TÓL

EGY FÉLBEMARADT ALKOTÁS

Önök a Blandings Kastély utolsó krónikáját olvashatták: egy huszonkét fejezetesre tervezett Wodehouse regény tizenhat „szerkezetkész” fejezetét.

Ez a tizenhat fejezet, amelyet Wodehouse a kedvenc, jó öreg, 1927-es Royal írógépén írt le, 1-től 90-ig számozott oldalakkal, a kórházban volt a szerző mellett, amikor 1975. február 14-én meghalt. Ezen kívül a halála után további száznyolcvanhárom oldalnyi jegyzet és piszkozat került elő a regényről. Harminchárom oldalnyi a kórházban volt, a többi otthon, a dolgozószobájában. Az összes oldal az ő kézírásával készült, de csak tizennyolcnak a tetején volt keltezés. Wodehouse többnyire minden oldalt dátumozott, nemcsak a magának szánt jegyzeteket, de a párbeszéd- és elbeszélés-piszkozatokat is.

A jegyzetek között szerepelt két, nyilvánvalóan egymást követő oldal, amit géppel írt. Az elsőn az 1975. január 19-i dátum szerepelt. Bár ez a két oldal azt sugallja, hogy a 16. fejezet, amit az imént olvastak, ezután keletkezett, ezek a január 19-én keltezett oldalak az utolsók, amelyeket Wodehouse dátumozott. Ha tudni szeretnék, hogy hozta volna el az utolsó hat fejezet a regény szereplői számára a boldog végkifejletet, ez a január 19-i kézirat a kulcsdokumentum (132-135. oldal).

Látni fogják, hogy ezen a ponton Wodehouse

1. fontolgatja, hogy hősének, Jeffnek kevésbé kínos édesapát ad. Eszerint az apa, Beach, a főkomomyik bátyja lenne, és színész, nem pedig sikkasztó vállalatigazgató. De a leírásból nem világos, hogy Beach miért „zaklatott” emiatt. Azért mert, úgy véli, Lady Florence még inkább ellenezni fogja a Jeff/Vicky románcot, ha rájön, hogy Jeff nemcsak szegény és szélhámos, de ráadásul a kastély főkomomyikjának az unokaöccse?
2. nem döntötte el, mit kezdjen Florence férjével. Némi tépelődés után (161.

oldal) egyértelmű, hogy *valóban* a férje lesz, és valahogy a szétválásuk után újra egymásra kell találniuk, szép kilátásokat és közös boldogságot előrevetítve a jövőre;
3. Claude Duff teljesen a levegőben maradt;
4. nem döntötte el, miből fog Jeff olyan bevételre szert tenni, amiből elveheti a hamarosan vagyonossá váló Vickyt. Ha az egyéb ellenérvek elfogynak (lásd az 1. pontot), Florence elhiheti Gallie Jeff kilátásairól tett megjegyzését a 22. fejezetben, legalább annyi időre, hogy kiadja Vicky örökségét. De Wodehouse erkölcsi kódexe szerint Jeff nem nősülhet meg úgy, hogy egy örökösnő kitartottja legyen;
5. nem engedélyezett „minden baj elmúlt” jellegű szerelmi jelenetet Jeff és Vicky számára;
6. még nem „helyezte el” Brenda karkötőjének (vagy nyakláncának) az ellopását, amelyre lehullhatna a függöny a második felvonás végén, hogy úgy mondjam, és kellően felkavarná a kedélyeket az utolsó felvonás elejére;
7. alig érintette Murchison és Marilyn Poole románcát. A sofőr, akire Murchison féltékeny, sötét ló. Vajon ki lesz dolgozva?
8. Piper húga, Brenda elvarratlan szál. Nem vall a jóságos Wodehouse-ra, hogy akár egy ennyire ellenszenves karaktert is, mint Brenda, saját románc nélkül hagyjon. Elvégre Constance, aki könyvről-könyvre zaklatta, terrorizálta és nyaggatta Lord Emsworttht, egymás után kétszer is amerikai milliomos felesége lehetett. Még az a kiállhatatlan Roderick Spode is megkapta álmai Madeline Bassettjét a Bertie Wooster könyvekben. Egész biztosan Brenda is mosolygott volna a könyvben, amikor utoljára találkozunk vele. De a bátyja sikeres udvarlása Dianának nem elég, hogy tartósan mosolyt varázsoljon az arcára. James és Diana nem valószínű, hogy szívesen látnák, ha velük lakna a Downing Street 11-ben.
9. egyelőre nem dőlt el, hogy Császárnő portréja elnyeri-e Lord Emsworth tetszését, vagy sem, és ha igen, kiakasztja diadalmasan a családi galériába, vagy kevésbé diadalmasan a dolgozószobájába viszi.

Ismét a jól ismert blandingsi körítés – a hősnőt a kastélyba viszik, hogy biztonságban legyen és elfelejtse a nincstelen hőst; a hős Galahad (vagy Lord Ickenham) közbenjárására inkognitóban a kastélyba jut; a megtévesztés, álnevek,

ürügyek szövevénye, „mesemondás”; a leleplezés (a szélhámost felfedik, „be ne tegye többé a lábát ide” stb…), ellopnak valami értékeset (Lord Emsworth disznaját, Gallie emlékiratait, Connie néni, vagy ezúttal Brenda nyakláncát), amit megtalálnak és visszaszolgáltatnak, győz az igazság, a hamis vád nevetségessé válik, és a megfelelő párok boldogan összeházasodhatnak.

Hogy juttassuk be a hősnő szerelmét a kastélyba anélkül, hogy a félelmetes háziasszony (Lord Emsworth bármelyik húga megteszi) rájöjjön, éppen őt kéne elfelejtenie a hősnőnek – ez a Blandings regények és novellák visszatérő alapproblémája. Lord Emsworttht nem ajánlatos beavatni az összeesküvésbe. Előbb vagy utóbb véletlenül úgy is elkotyogja a húgának. Ezért őt is be kell csapni. Ennél a regénynél Wodehouse két ötlettel játszott, bár mindkettőt használta már: a hős úgy jut be a kastélyba, mint festő, aki lefesti Császárnőt, akárcsak Bill Lister a *Full Moon*ban, vagy mint jelentkező Lord Emsworth titkárának pozíciójára, akárcsak Jerry Vail a *Szárnyas disznók*ban.

De valamiért Gallie azt mondja Claud Duffnak, hogy Jeff a titkári munka miatt van a kastélyban, miközben Jeff már be lett vezetve a családba mint a művész, aki lefesti Császárnőt.

Amint azt a 16. fejezet utolsó mondata mutatja, Vicky néhány perccel Gallie előtt jár, és a bácsikája tanácsa nélkül kell cselekednie. Gallie még csak most tudta meg, hogy Florence leleplezte Jeff álcáját. Vickynek van ideje elvenni a nyakláncot abból az ékszeres dobozból, amit Brenda könnyelműen a hallban felejtett. Vicky el akarja odázni, vagy egyenesen lehetetlenné tenni, hogy a ház úrnője, a mostohaanyja elküldhesse Jeffet. Egy gyanúsított sem hagyhatja majd el a kastélyt, amíg meg nem találják a nyakláncot, márpedig Jeff nyilván gyanúsított lesz.

Vicky elmondja Gallie-nak, hogy megfújta a nyakláncot, és odaadja neki. Ő valami jól látható helyre teszi Lord Emsworth dolgozószobájában. Brenda felfedezi a nyaklánc eltűnését, és természetesen Jeffre terelődik a gyanú, akiről immár tudvalévő, hogy ő Vicky démoni szerelme, nincs pénze, és álnéven jött a kastélyba. Florence és Brenda úgy dönt, megkéri Claude Duffot, hogy kutassa át Jeff szobáját. Jeff még mindig nem tudja, hogy Brenda és Florence tud a szélhámosságról, azt pedig végképp nem, hogy közölték Vickyvel, haladéktalanul kidobják a kastélyból. Sejtelme sincs semmilyen nyakláncról,

sem arról, hogy Vicky ellopta, hogy megnehezítse a fiú kirúgását.

Gallie elmondja Lord Emsworthnek, hogy Florence kirúgja azt az embert, aki végre megfestené szeretett disznója portréját, és amúgy is Lord Emsworth vendége. Lord Emsworth ekkor kezd bepöccenni, és átvedlik domináns hímmé. Leszidja Brendát, amiért felbujtotta Claude-ot, hogy átkutassa egy vendég szobáját. Brenda elpanaszolja mindezt Florence-nek, és amikor a lady letolja a bátyját, amiért goromba volt Brendával, a lord letolja a húgát, amiért ki akarta dobni Jeffet.

Itt jön a képbe Florence férje. Ovens házi főzésű sörétől feltüzelve, és Galahad biztatására belopózik a kastélyba, hogy szót értsen elhidegült nejével. Ezért elbújik a szekrényében. Hallja, hogy Lord Emsworth letolja Florence-t, ezért előmászik a szekrényből, és, hogy bevágódjon a nőnél, szembeszáll Lord Emsworthszel. Miután Florence túlteszi magát a megrázkódtatáson, amit a férje (Kevin) felbukkanása jelent – ráadásul a szekrényből –, éppúgy csodálkozik a férfi bátorságán, ahogy Lord Emsworth is.

Lord Emsworth fejét csóválva távozik Florence szobájából. De egy percre visszatér, és azt mondja:

– Ez az a nyaklánc, amiért ez a patália van? A dolgozószobámban találtam. Nem tudom, ki hagyta ott, de elég felelőtlen volt.

Florence és Brenda Lord Emsworth, Gally és Jeff elleni dühében távozik a kastélyból. Kevint is magukkal viszik, aki mostantól nem fél már a pályaudvari hordároktól, főpincérektől, valamint az egy csapásra sikert arató színdarabjai színészeitől és producereitől. Nem fél többé a kezessé váló Florence-től sem, aki mostantól örökké szerelmetes felesége lesz. Első uralkodói cselekedete, hogy meggyőzi Florence-t, adja az áldását Vicky és Jeff frigyére, és adja ki a lány pénzét. Gallie segített Kevinnek visszanyerni a feleségét, így tartozik neki ennyivel. Ha pedig amiatt aggódnának, hogy Lord Emsworth még mindig nem tért magához a sokkból, miután Kevin kiosztotta, emlékezzünk az *Egy Pelikán Blandingsben* végére. Ebben Lord Emsworth, miután mintegy 200 oldalon keresztül hadakozik, mindent és mindenkit azonnal elfelejt, amint egy kicsit magára marad Gallie-val a saját kastélyában.

Wodehouse szigorú erkölcsi kódexe szerint problémát jelent, ha Vicky és Jeff magukra maradnak a könyv végére, kizárólag férfiak gyűrűjében (Lord Emsworth, Gallie és Beach). De ezen a ponton ismét felvesszük a Claude Duff-

szálat. Wodehouse néhány korai jegyzete azt mutatja, hogy Claude Duffot (ekkor még Claude Winkworth néven) fontos szereplőnek szánta, nem holmi statisztának.

Titkár

Claude Winkworth

Gyerekkora óta cipeli a terhet, hogy különleges szülők hétköznapi gyereke.

Nagynénje Dame Daphne: apja jeles történész,

Ernest W professzor: nagybátyja Alistair W regényíró: nővére, Claudine [..?..] Shakespeare-színésznő: anya, képzőművész.

Túl magas a szélességéhez.

Claude azért fordul Gallie-hoz, hogy szabadítsa meg a félénkségétől.

Miért Jeff Claude példaképe? Iskolatársak voltak.

Jeff mindig egyenrangúként kezelte. Cambridge-ben díjnyertes rögbis volt.

Az első gépelt piszkozatban Claude mellékszereplő, és Wodehouse jellemzése szerint vonzó külsőben „szenved”. Gazdag, elegáns, tud zongorázni, agglegény, és nagyon sikeres a lányoknál. Na és nagyon jóképű – ami Wodehouse szótárában egyet jelent azzal, hogy himpellér. Most pedig belehabarodott Vickybe, nem is sejtve, hogy a lány régi barátját és példaképét, Jeffet szereti, Jeff pedig viszontszereti.

Wodehouse nyilván továbbfejlesztette volna Claude-ot és talált volna neki fontosabb feladatot a történetben, mint a mostani. A magam részéről arra fogadnék, hogy Claude elvesztette volna vonzó külsejét, akár úgy, hogy a szerző egyszerűen átírja az első változatot, vagy rázósabb módon, akárcsak a hollywoodi Mike Cardinal a *Tavaszi bezsongás*ban: valami becsületbeli csetepatéban átrendezik az ábrázatát. Ezután két-három jó jelenetben felépítette

volna Claude-ot, amelyek közül legalább az egyik visszahatott volna a könyv első felére.

Arra tippelnék, a könyv korai szakaszában Vicky kikönyörögné, hadd jöjjön el vele valami régi osztálytársnője a fogságba. Amit a mostohaanyja készséggel teljesít. Most, amikor már mindenki elfeledkezett róla, a lány megérkezik. Mindenki nagyon örül neki, hogy mostantól pátyolgatja Vickyt, amikor Diana elutazik Sir James-szel, és magukkal viszik Murchisont, Marilynt és Claude Duffot is. Ám indulás előtt Claude-nak még van ideje éppoly váratlanul belehabarodni Vicky barátnőjébe, ahogy előtte Vickybe is tette. Ezért mégsem utazik el a főnökével. Sir James, saját közelgő menyegzőjéből fakadó jókedvében határozatlan idejű szabadságot ad Claude-nak.

Jeff tehát továbbra is a kastélyban tartózkodik, és munkaidőben befejezi Császárnő portréját, továbbá Claude és Vicky barátnője is a birtokon marad. Később Jeffet felkérik, hogy fesse meg Sir Piper portréját is, és Gallie azt reméli, sorra a kabinet többi tagját is. Claude ráadásul megszerzi neki a Duff & Trotter cég reklámfőnöki pozícióját, ahol jó fizetést kap, így pedig már megengedheti magának, hogy anyagilag egyenjogú férje legyen Vickynek.

Mind reméljük, hogy Császárnő portréja immár ott lóg a családi galériában. Lord Emsworth kedvére gyönyörködhet benne, valahányszor nincs kint éppen az ólnál, hogy a modellben gyönyörködjön. Gallie és Beach a tálalóban, egy-két pohár portói mellett eresztik le a függönyt. Beach immár távoli rokonságba került Gallie-val (és Lord Emsworthszel, Florence-szel, Connie-val és másik nyolc nőtestvérükkel), de továbbra is ő marad a főkomornyik. Mint ahogy változatlanul McAllister a főkertész, annak ellenére, hogy az unokahúga hozzáment Freddie Threepwoodhoz. Beach unokahúga, Maudie Stubbs pedig (akit a Criterion kocsmában Maudie Montrose-ként ismernek) minden bizonnyal Lady Parsloe lett Matchingham Hallban, amely a blandingsi kastéllyal átellenben áll, a földeken túl. Könnyen lehet, hogy valóban ő lett volna Lord Emsworth második felesége, ha Jerry Vail a *Szárnyas disznók*ban nem szerzi vissza azt a levelet a főnökének. Ha a hirtelen felindulásban írt levél folyományaként a lord oltár elé áll, attól fogva „Sebastian bácsinak” kellett volna szólítania a komornyikját. Ez a sokadik könyv, amely szerint Beach tizennyolc éve szolgál a kastélyban. Lady Constance próbálta kirúgni vagy nyugdíjaztatni. Legalább kétszer maga adta be a felmondását. Azt hiszem, Wodehouse itt szeretett volna

„birtokjogot” adni Beachnek, olyan acélos köteléket, amely örökre a családhoz láncolja.

Kit hagytunk ki? Á, igen, Freddie Threepwoodot, méghozzá szándékosan. Az első piszkozatban csupán fenyegetőzik, hogy Blandingsbe érkezik. Végül nem megy le. Mindenképp fenyegetést jelent, hiszen ha megjelenik ott, majdnem biztos lebuktatja régi cimborája, Jeff inkognitóját, akárcsak Bill Listerét a *Full Moon*ban. Nem. Nem. Gallie Londoni útja, hogy elijessze Freddie-t – ezt ki kell húzni. Freddie távolmarad, senkit nem fog fenyegetni az utolsó könyvben. A rossz hírt, hogy nem sikerült eladnia a képregényt Amerikában, vagy jó hírt, hogy sikerült (Wodehouse mindkettővel eljátszik a jegyzeteiben), telefonon is meg lehet üzenni. Wodehouse-nak minden helyre szüksége lesz, hogy elvarrja a szabadon maradt szálakat, és hogy felhizlalja a történet csontvázát, miután elkészült az utolsó hat fejezettel is.

*

Ez az én tippem az 1975. január 19-i kézirat alapján arra, miről szólt volna a 17-22 fejezet. Amit az első 16 fejezetben olvastunk, az egy 93 éves, nagyszerű, hivatásos humorista regényének kétharmada az első gépelt változatban. A hátralévő munka hetekbe, ha nem hónapokba tellett volna Wodehouse-nak. De miután a történet teljesen „lyukmentes” lett, minden párt összeboronált, a magánzókat pedig meghagyta boldog magányukban, Wodehouse legépelte az első, elnagyolt kéziratot, és a munka oroszlánrészét befejezettnek tekintette. Ezután jött az, amit igazán élvezett: átírni, húzni, bővíteni, bővíteni, bővíteni, formálni, csiszolgatni és simítgatni.

Evelyn Waugh Wodehouse írásainak őszinte rajongója volt, és Wodehouse is nagyra tartotta Waugh műveit. Waugh-nak majdnem a teljes Wodehouse életmű megvolt bőrkötésben. Azok közé tartozott ő is, akik nem restellték Wodehouse-t a mesterükként emlegetni. Frances Donaldson, aki ugyancsak ismerte a Wodehouse-műveket, de nem volt akkora híve Wodehouse írásainak, az Evelyn Waugh-ról szóló könyvében leírja, kérdőre vonta az írót a „Wodehouse mester” mániája miatt. Az író így válaszolt: „Muszáj mesterként tekinteni arra, aki képes átlagosan három egyedülállóan zseniális és teljes mértékben eredeti poént csempészni minden oldalra.”

Wodehouse feje az idézetek, zsargonok és költői képek valóságos tárháza

volt: a megfelelő kontextusban, ám rosszul alkalmazott kliséi igazi gyöngyszemek. Egyedülállóan zseniális, igen; teljes mértékben eredeti, igen – ha volt ideje átgondolni, átfésülni és átcsiszolni. Azért mondom, hogy „átfésülni”, mert a könyvírás korai szakaszában hajlamos volt más könyvekben, vagy akár egy ugyanazon könyvben már szereplő fordulatokat vagy képeket megismételni.

Változatlanul fenntartom, hogy minden összehasonlításban a *Hajómágnás a pácban* Wodehouse legzseniálisabb könyve és úgy vélem, azt is tudom, miért. Ezen dolgozott a legtovább. Két ütemben írta. Le Touguet-ben kezdte, amikor kitört a háború, de a németek még nem internálták (ez idő alatt körülbelül olyan szinten készült el a *Hajómágnás a pácban*, mint ez a regénye, a *Naplemente Blandingsben*, bár ott csak négy fejezet hiányzott, nem hat). A második szakasz tizenegy hónappal később kezdődött, amikor a felesége elvitte neki a kéziratot Németországba, és a család mind a négy tagja újra találkozhatott (Wodehouse, Ethel Wodehouse, Wonder, a palotapincsi és a *Hajómágnás a pácban* kézirata), amikor szabadon engedték az írót a tosti fogolytáborból. A *Hajómágnás a pácban* olyan könyv, amit be tudott fejezni, átolvasta, átfésülte, átcsiszolta és újra átcsiszolta kényszerpihenője alatt, nem sürgette semmiféle határidő vagy kiadó. Gyakorlatilag a könyv minden sora ragyogó. Három-négy évi munkája volt benne. Amúgy többnyire egy évet szánt egy-egy könyvre, de azt is megszakításokkal.

Az itt olvasható tizenhat fejezet esetében (némileg kiforgatva a betintázott Gussie Fink-Nottle beszédét Market Snodsbury iskolájában a *Megőrült, Jeeves*? című könyvben) az átnézés a kezdet, nem a vég. Wodehouse tudta, hogy idős korára hajlamossá vált az önismétlésre. Jobban oda kellett figyelnie erre. Milyen véletlen, az egyik legjobb története a saját életéből, amikor félszeg fiúként vacsorameghívást kapott W.S. Gilberthez. Gilbert belekezdett egy bonyolult történetbe, és minden vendége várta a poént. Az ifjú Wodehouse nem várt eleget és túl korán nevetett, tönkretéve ezzel vendéglátója történetét, és eljátszva a jóindulatát. Egy embert azonban még is felderített Wodehouse baklövése Gilbert asztalánál – a komornyikot, akinek sokadszorra kellett végighallgatnia a gazdájától ugyanazt a történetet.

„Miközben ott szégyenkeztem, elkaptam a komornyik pillantását, és sosem felejtem el az a kutyaszerű rajongást, amit a szemében láttam.” (*Bring on the Girls*)

Azok számára, akik csak felületesen ismerik Wodehouse műveit, ez a tizenhat fejezet is frissnek és nagyszerűnek hathat. A Wodehouse-kánon gyakorlott olvasói azonban majdnem biztosan észreveszik a kétszáz, mondjuk így, aranyköpésből azt a körülbelül húszat, ami a végső változatból biztosan kikerült volna, mivel nem egészen frissek: „nemcsak kiürítette a keserű poharat, de egy döglött egeret talált az alján” „Lord Emsworth Császárnő kerítésén lógott, mint egy száradó zokni”, „tudja, milyenek a baronetek”, „Sherlock Holmes leckéket vehetne tőle”, „ha nem ül éppen, egész biztosan teljes életnagyságban kihúzza magát”.

Nincs belőlük sok, és imádnivalóak voltak, amikor először írta le őket. Ha marad rá ideje, kihagyta volna a lejárt lemezeket. Ahogy természetesen sok újat is hozzáírt volna. A *Naplemente Blandingsben* ebben a lecsupaszított formájában sokkal inkább lehetőséget nyújt betekintenünk az író munkájába, mint a *Performing Flea* (1953) című önéletrajzi írás.

Nem örült volna neki, ha vadidegenek lesnek bele a jegyzeteibe, annak pedig végképp nem, ha másvalaki megpróbálná megírni a hiányzó fejezeteket. Úgy gondolná, a jegyzetei nem mondanak sokat másoknak. Sokszor neki magának sem mondtak semmit. Kiváltságosak vagyunk, amiért elolvashatjuk azt, ami egyedül őrá tartozott.

*

Nyilvánvaló, hogy a miniszter és a testőre ötlete évek óta ott motoszkált Wodehouse fejében. 1976 decemberében két tárgy került árverésre a Sothebynél, a katalógus így írta le őket:

Egy hölgy tulajdona

602 WODEHOUSE (SIR PELHAM GRENVILLE) BRAVÓ, JEEVES! CÍMŰ REGÉNYÉNEK PiSZKOZATA, mely így kezdődik:

> „Aznap reggel, miközben beleástam magam a mennyei szalonnás tojásba, amit oly bőségesen mért számomra Jeeves, egy gyors pillantást vetettem a világra és megállapítottam, hogy tetszik. Semmi kifogásolhatót nem találtam rajta.
> – Jeeves – mondtam –, ma jó napom van.
> – Örömmel hallom, uram.. .”[52]

Kb. 170 oldalnyi gépelt kézirat sok kézzel írt javítással, kb. 10 oldal kézzel írt szöveg, több mint 50 oldal többnyire kézzel írt jegyzetekkel kiegészítve, kb. 250 oldal összesen, fűzetlen, 4to.

***A *Bravó, Jeeves!* 1971-ben jelent meg. A szóban forgó piszkozaton egy helyütt az 1970. augusztus 9-i keltezés szerepel. A TÉTELBEN SZEREPELNEK KÉZZEL ÍRT MUNKAJEGYZETEK, *kb. 50 oldal, a tizedik lap páratlan oldalára Wodehouse ráírta: „Itt kezdődnek a Bravó, Jeeves! jegyzetei”, egy „Criterion” iskolai füzetben, a borító felső részén ez olvasható: „Jeeves jegyzetek”, 4to*

603. WODEHOUSE (P. G.) A VENDÉG A KASTÉLYBAN (EGY BLANDINGSKASTÉLY-REGÉNY) PISZKOZATA, így kezdődik:

> Vége felé járt az a nyári nap, szürkület hullott a Blandings Kastélyra, elrejtve a szem elől az ódon lőréseket, félhomályba borítva a tó ezüst tükrét, és arra késztette a csodálatos berkshire-i emsét, Császárnőt, hogy elhagyja lakosztálya szabadtéri részét, és visszavonuljon a fedett részbe, amely hálóhelyéül szolgál. Miután a korán fekvés és korán kelés lelkes híve volt, többnyire ebben az órában vonult nyugovóra. Ha egy sertés szeretné megőrizni iskolalányokra hajazó formáját, muszáj, hogy meglegyen a napi nyolc óra alvása…

kb. 250 oldal gépelt szöveg kézzel írt javításokkal és kézzel írt címlappal, fűzetlen, 4to.

***A SZÓBAN FORGÓ PISZKOZAT RÉSZE KB. 130 OLDALNYI KÉZZEL ÍRT MUNKAJEGYZET, „A lordkancellár és testőre regény” és „Blandings regény” címmel, 1966 decembere és 1968 májusa közti keltezéssel, fűzetlen 4to.

A teljesség kedvéért, a 602-es tétel 1000 fontért kelt el, a 603-as 900 fontért. Az érdekesség kedvéért: amikor 1959-ben hasonló köteg gépelt kézirat és kézzel írt jegyzet került kalapács alá a Sothebynél, egy New York-i kereskedőhöz került 100 fontért.

Ami érdekes a 603-as tétel esetén, hogy a *Blandings kastély vendégei* végül *Egy pelikán Blandingsben*re változott, mint azt a kezdő sorokból kitalálhatták. A piszkozat egyes részeit kihúzta, más részét áthelyezte, és még sokszor átírta az átírásokat, mielőtt 1969-ben nyomdába került. De ami fontosabb, látni akartam *A*

lordkancellár és a testőre címmel ellátott történet munkajegyzeteit.

Nyilvánvalóan annak a regénynek az előszele, amit 1977-ben kaptunk?

Nem. Nem ilyen egyszerű. Az első bekezdés, amelyet Wodehouse kézzel írt, vörös tintával, 1967. november 23-án kelteződött, és így szól:

Próbáljuk meg ezt:
A hős szerelmes egy közárvába.
A lordkancellár nem egyezik bele.
A lordkancellár belehabarodik valami lányba.
A lány ráveszi, hogy sportoljon.
Idősebb nő azt mondja neki, bolond, amiért egy fiatal lánynak udvarol.
Nem hallgat rá. Levélben megkéri a lány kezét.
Egy jelenet, ahol a lány valami nagyon kimerítőt csináltat vele (pl. lovaglás).
Kiábrándul a lányból. Hogy szerezze vissza a levelet?
A hős visszaszerzi a levelet, és így elnyeri az áldást a házasságára.
A lordkancellár elveszi az idősebb nőt.

Hol itt a testőr? Máris kihagyta. De az ide-oda cikázó karakterek a következő oldalakon már ekkor is arra terelték Wodehouse gondolatait, hogy Blandings jó díszlet volna a történethez, amint a blandingsi alakok egy része is. A jegyzetek eltávolodnak a minisztertől, és a ködön keresztül felsejlik Blandings. Blandings-regény lesz. Ott van Lord Emsworth, aki arra vágyik, bárcsak békén hagynák. Csakhogy ott van Lady Constance, valamint Dunstable hercege és Fred bácsi.

És a Lordkancellár is visszatér:

1967. nov. 29.
Próbáljuk így. A lordkancellár meglátja Császárnőt, és le van nyűgözve, mivel ő is sertéstenyésztő. Meg akarja venni. Ld E felháborodik. Ld E konzultál Fred bácsival (vagy Gallie-val), aki elmondja, hogy ismeri jól a kancellárt, semmitől sem riad vissza, és minél előbb fel kell fogadni egy hekust, hogy figyelje a lk-t. Megnézi a telefonkönyvben. A legelső név J. Sheringham Adair.

Azt hiszem, vicces lenne, ha Gallie (vagy FB) megbízná Beachet, hogy fogadja fel Csimpit.

Csimpi Ld E barátjaként (egy régi barát fia) érkezik a kastélyba, vagy sertésszakértőként, Lady C. nagy bosszúságára.

Azt hiszem, Beach leborotváltathatná Csimpivel a bajszát.

Próbáljuk így. A történet végén FB elmondja Lady C-nek, csodálkozik, amiért magára hagyta Schoonmakert New Yorkban. Egész életében ismerte S-t, & nem ismer nála kiválóbb jellemet, de nagyon barátkozó természet, és könnyen összegabalyodhat valami nővel. („Látja, mi történt a lordkancelláral" „De S nem a lordkancellár." „Nem, nem, persze, de…"). Ezért Lady C sietősen távozik.

A befejező kis jelenetben Ld E és FB a Császárnő istállójánál van, örülnek, hogy maguk lehetnek.

Jó. Nem! Jobb, ha FB sokkal gazdagabb képet fest Schoon magányáról.)

Próbáljuk így. Dolly kitalálja, hogy ellopják a Disznót, hogy Szappan visszaadhassa és bevágódjon Ld E-nél. Szappan fél a disznótól; ezért D. próbálja meg ellopni & valami bajba kerül, amiből FB húzza ki. Vagy a nő átveri Csimpit, mire Csimpi elmondja FB-nak, hogy D. Mrs. Szappan. Φ

Φ Minden nagyon elnagyolt még. Dolgozz rajta.)

X Szappan valamiért rosszban van Ld. E-vel.

Aztán több oldallal később:

1967. dec. 1.

A Lordkancellámak van egy testőre?

Dolly közli Szappannal, jó, hogy azt mondták, a lánya, mert arra számít, hogy eladhat a lordkancellárnak néhány olajrészvényt.

Jó)

Az első jelenetükben a nő elmondja neki, hogy egy nagykutya várható – Anglia Lordkancellárja.

Ez alapozza meg a lk-t. LadyC csak George X-ként emlegeti, és FB közli vele, hogy ő a lk.

Jó)

Próbáljuk így. A hős zeneszerző vagy dalszövegíró, akinek most készülnek bemutatni valami nagy művét a Broadway-n. A Lk engedélyét kéri – nem adja meg a bizonytalan kereset miatt. Azután sürgöny érkezik: a show óriási siker. Hős keresi a Lk-t, hogy megmondja neki & megzavarja Lady C, aki kidobja.

Ez jóó XX)

A Lk testőre helyett legyen George, Ld E unokája, aki valamiért nagyon megkedveli az Lk-át, és nem tágít mellőle – mint Denis, a komisz és Mr. Wolson [?]

Az utolsó bejegyzés dátuma 1968. április 13.:

Befejezésnek próbáljuk így:

1. A herceg odaadja Lord E levelét

2. Másnap FB meglátogatja a herceget. + Lady C azt mondja, levelet kapott Schoonmakertől, hogy nem tud Angliába utazni, ezért a lady visszautazik Amerikába. Hozzáteszi, hogy az anyja elveszti a memóriáját [? pénzét] – Lady C. A herceg szól FB-nak a levélről. FB együtt érző, de nincs ötlete.

X)

3. Az anyja távozik [..?..] FB találkozik Lord E-vel, aki azt mondja, megtalálta a levelet a zsebében. FB elmegy a herceghez, és elmondja, hogy szólt Johnnak a levélről. John visszakapja. Még nem tudom, hogyan. Megvannak a titkos módszerei. A herceg elkéri. FB elmondja, hogy John elveszíti Lindát, és nem adja oda a levelet, amíg a herceg hozzá nem járul írásban a házasságukhoz.

Ez majdnem tökéletesnek tűnik.)

*

1967/68-ban Wodehouse mindössze 86 éves volt, közeledett a

nyolcvanhéthez. Három évvel később, márciusban újabb regényötletet írt le:

Középkorú férfi beleszeret az energikus lányba.
Van egy öreg dajkája, aki a gyermekeként szereti.
Rájön, hogy udvarol, és ellenzi. (Willie úrfi)
Legyen miniszter, akit mindig őriz egy rendőr (lásd An English Crime).
Valahányszor megkérné a kezét, észreveszi, hogy a rendőr figyeli…

A regény hamvába holt.

Wodehouse nem találta ki az imént olvasott, utolsó Blandings-regény címét. Pontosabban tizenötöt is kitalált, és egyes oldalakon odaírta őket a jegyzetei szélére:

Lord Emsworth, a vendéglátó
A Blandings Kastély megtelik
Gallie, a megmentő
A fura, vén szivar
Blandingsben minden a legnagyobb rendben
Bajok a Blandings Kastélyban
Gallie átveszi az irányítást
Felfordulás a Blandings Kastélyban
Gallie, a főnök
Bízz Gallie-ban
Bízza csak Galahadre
Galahad segítő keze
Az élet Galahaddel
A nők furcsák
Szerelem a kastélyban

Aminek *nem* nevezte volna, az a *Naplemente Blandingsben*. Ezt a címet némi merészséggel vagy Mr. Chatto, vagy Mr. Windus[53] javasolta, és a másik azonnal rábólintott. Találó. Maga Wodehouse azonban sosem zárta volna be a kastély kapuit. Azt szeretné, hogy mindig ott legyen a magasból letűző napjával, hogy ha kedve szottyan, bármikor benézhessen oda egy újabb széplánnyal, akit oda száműzött, vagy hurcolt egy újabb (Tessék? Újabb? Akkor már tizenegy

lenne!) Threepwood lány, akit Galahad vagy Lord Ickenham újabb unokaöccse vagy pártfogoltja követne álnéven.

*

Wodehouse kilencvennégy éves lett volna 1975 októberében. Újévkor lovaggá ütötték. Negyvenhat napja volt Sir Pelham Wodehouse, amikor meghalt. Kivizsgálásra feküdt be a Long Island-i Southampton kórházba, hogy kiderítsék, mi okozza kellemetlen bőrkiütéseit. Utálta a kórházakat, de bárhol képes volt megfeledkezni a világról, feltéve, hogy volt elég ceruza, toll, papír, írógép, egy-két pipa, dohány, és néha, pihenésképp néhány detektívregény. Az írógépet leszámítva mindez vele volt a kórházban, és február 14-én reggel is a regényén dolgozott. Egy szívroham vitte el aznap este. Valentin-nap volt. Remsenburgban, ahol az utolsó évtizedeit töltötte a család, félárbocra engedték az amerikai zászlót a postahivatalon, szinte súrolta az alatta felgyülemlett havat.

A tizenhat fejezet kéziratán egyre olvashatatlanabb kézírással látható néhány különálló javítás és kiegészítés. Ezek átvezetésre kerültek a szövegbe. Egyes helyeken Wodehouse úgy érezte, hogy letért az útról, és bizonyos jeleneteket át kell dolgozni, újra kell írni. Ezek mellé az (X) jelzést és a „fix” („kijavítani”) szót tette. Ezeket a bekezdéseket nem javítottuk ki, de ha tanulmányozzuk az 1975. január 19-i kéziratot, láthatjuk, hol akart azonnali változtatást.

A kórházban megtalált, harminchárom oldalnyi jegyzet csaknem a végkifejletig vitte a történetet. Csak hét oldalon volt dátum a fejlécen: 1974. június 10, június 22, november 2, december 20, december 30, 1975. január 9 és január 19.

Ami itt olvasható, az a kórházban talált százhuszonhárom oldalnyi kézirat és jegyzet, amit 1976 novemberében felajánlottak a Chatto & Windusnak – az utolsó, sajnos befejezetlen és csiszolatlan Wodehouse regényt, és harminchárom oldalnyi jegyzetet, javaslattal a befejezésre. De világossá vált számunkra, hogy kellett lenniük további jegyzetoldalaknak, amelyek talán ma is megvannak valahol. Ez a harminchárom oldal töredéke azoknak a jegyzeteknek, amelyeket Wodehouse a korábbi könyveihez írt. Szerencsére további oldalak kerültek elő Remsenburgból, és ezek alapján sikerült megtalálnom további százötven, kézzel írt oldalt, amelyeknek egyértelműen közük van a regényhez. A Jeff, Vicky, Piper,

Gallie, Florence, Beach és Blandings nevek ütötték meg a szememet. Az újonnan talált oldalakat nem igazán sikerült a cselekménybe helyeznem. Közülük tíz keltezett, az alábbi dátumokon: 1974. június 10, június 12, június 13, június 14, július 25, június 26, június 27, június 28, augusztus 3, és 1975 január 16. Ez azt mutatja, hogy nem csak azt az utolsó harminchárom oldalnyi jegyzetet vitte magával Wodehouse a kórházba, a kézirat mellett.

A további, dátum nélküli oldalak egy része inkább régebbinek tűnik. Például a regény alakulásának korai stádiumában Jeff és Vicky még csak „hős” és „hősnő”, és a „hősnő” először a Nicky nevet kapja, sőt néha még azután is visszatér, hogy felmerül a „Vicky” név. A pénzügyminiszter kezdetben még lordkancellár, Florence Dora, Claude Duff pedig Claude Winkorth. Az 1974. június 14-i keltezésű lapon (113. oldal) három ilyen árulkodó jel is található. Néha egy gondolatmenet összeköt 2-3 oldalt. Néha egy megjegyzés utal a kézirat egy bizonyos oldalára. Talán feltételezhetjük, hogy a piszkozat 10. fejezetét felépítő jegyzetek korábban keletkeztek, mint azok, amelyek a 15. fejezetre utalnak. Talán, de nem feltétlenül. Olykor a kézírás kapcsolatot sejtet két oldal között, de általában ez minden. De ha van is elég szövegbeli bizonyíték abban a száznyolcvanhárom oldalban, hogy egy tudós megállapíthasson egy kronológiailag biztos, 1-től 183 oldalig terjedő cselekményt, én nem vagyok tudós. Mint ahogy abban is biztos vagyok, hogy ez a száznyolcvanhárom oldal nem az összes, amit Wodehouse írt.

Ami a kezünkben van, valóságos kincs: egy regény kétharmadának az elnagyolt története és egy rakás betekintés Wodehouse alkotói módszerébe: a befejező ötleteibe, az ihlethiányba olyan bekezdéseknél, amiket csak átmenetileg hagyott benne a szövegben, önkritikusan mellé írva, hogy „Aziz” (magyarázatát lásd később).

Mellékeltünk mintákat a jegyzetekből. Igyekeztünk olyan kiolvashatóan nyomtatni, amennyire csak lehet. Bár a nyomtatáshoz szükséges kicsinyítés miatt óhatatlanul adódhatnak nehézségek, de megtettük, ami tőlünk telik.

Wodehouse egyéni gyorsírásában a „belép” „plusz” vagy „+”, a „kimegy” pedig „mínusz” vagy „-”. Így tehát a „Plusz Ld E-F” annyit tesz, „Lord Emsworth belép, Florence kimegy”. Wodehouse-nál az „Aziz” azt jelenti (az as is szóból) „Egyelőre hagyd így”. Φ jelet használt a szöveg melletti vagy alatti megjegyzés jelölésére. A Δ szintén (egyszer). A gépelt szövegben a dőlt betű azt

jelenti, hogy Wodehouse aláhúz egy szót vagy szavakat; esetleg mellékes megjegyzés vagy más kiegészítés, ami nyilván írás közben jutott eszébe. A széljegyzetet a legépelt oldalakon egyetlen kerek zárójel jelzi. A szögletes zárójelekben az én közbevetéseim olvashatóak. Ez azt jelenti, hogy egy olyan kézzel írt szó van ott, amit nem tudok kiolvasni. A **vastag szedés** (mint ez) Wodehouse utólagos kiegészítése a margón vagy a szövegben, általában vörös tintával.

Az összes, dátummal ellátott oldalt átvettük Wodehouse jegyzetei közül, és néhány további jegyzettel együtt megszámoztuk őket. Megjegyezném, hogy (pl. az 1974. június 10-i jegyzetnél) a gépelt szövegben nem mindig hagytuk ki vagy jelöltük a Wodehouse által kihúzott szavakat vagy mondatokat.

Az első, feldátumozott oldalakon két, később elvetett kezdet is felsejlik. Az egyikben amikor Gallie megérkezik a kastélyba, a kastély egyes lakói (nem Lord Emsworth) elmennek ebédelni egy szomszédhoz, ahol találkoznak egy elbűvölő, finom, művelt, gazdag és független hölggyel, aki a lordkancellár húga. A másik szerint tűz üt ki a szomszédos házban, és Lord Emsworth húga, Dora (akiből később Florence lesz, majd még később Diana) felveti, hogy a ház összes lakóját meghívja a kastélyba a felújítási munkálatok idejére.

*

Következzenek a feldátumozott oldalak a keltezésük sorrendjében:

1974. június 10.
1. Próbáljuk így: Gallie megérkezik Blandingsbe, arra számít, hogy egyedül találja Lord Emsworttht, de a kastély tele van. Ld E elmondja, mi volt Dorával és a tűzzel. (Megj. az ólnál)
Jó)

A kastélyban van a pénzügyminiszter, egy gazdag nő (a húga?) és a miniszter unokaöccse (a hősnő barátnője), Dora és a lánya, a hősnő. A hős is? És a testőr.
---
2. Talán jobb, ha Gallie először Beachcsel találkozik, és kimegy a disznóólhoz, hogy megvigasztalja Ld E-t. Ld E-t a hőssel találja.
Jó)

---

3. A társaság nem ebédel otthon. Amikor hazaérnek, a hősnő Gallie üdvözlésére siet, aki nagyon jó cimborája.

Elmondja neki, hogy találkozott a hőssel, akit gyerekkorából ismer, és megszerezte neki a munkát. Úgy véli, nincs pénze.

Elmondja neki, hogy jegyben jár. Gallie-nak kétségei vannak?

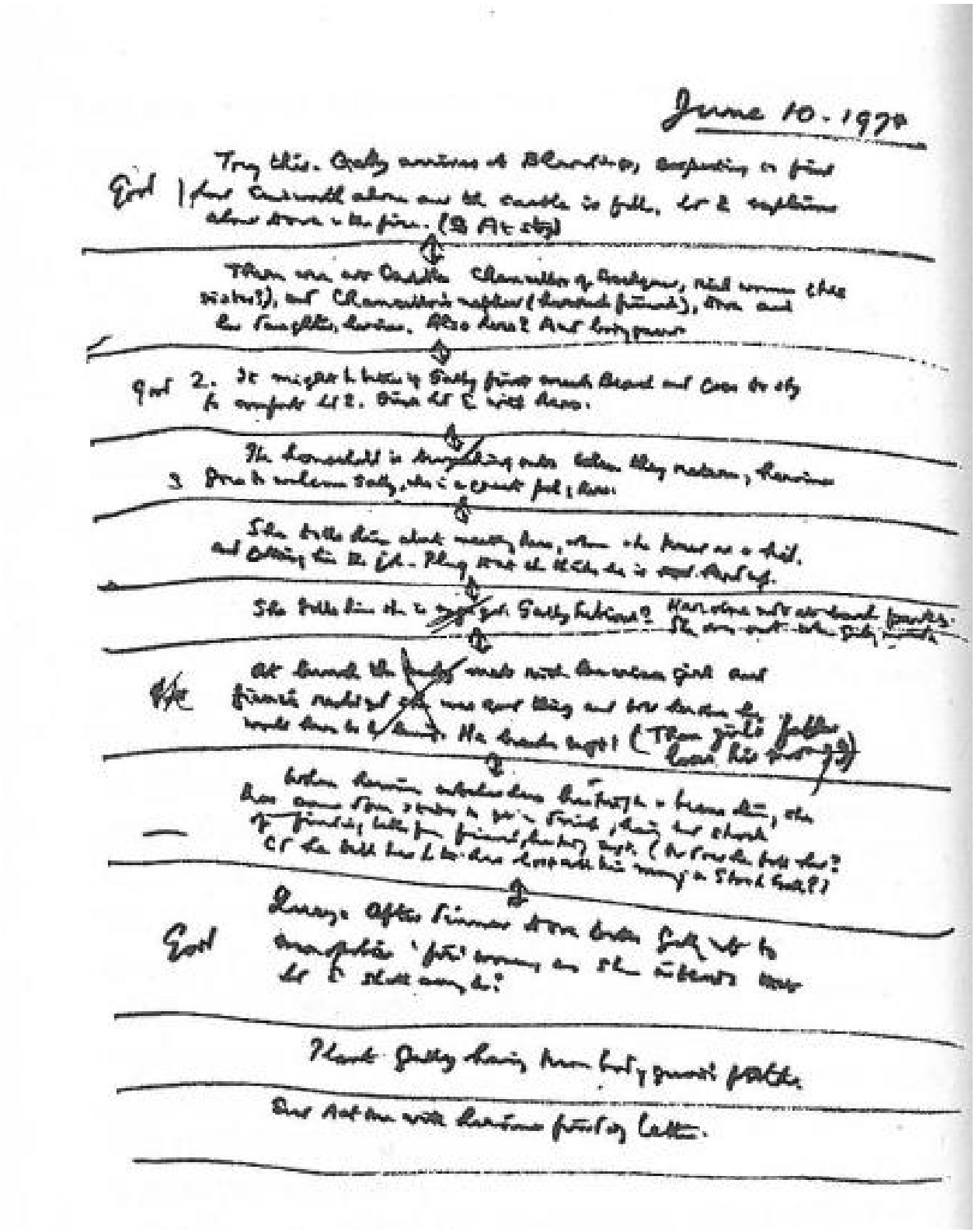

A hősnő nincs az ebéden. Amikor Gallie megjött, nem volt otthon)

Az ebéden a társaság megismerkedik egy gazdag, amerikai lánnyal, a

vőlegénynek megtetszik, és közli a hőssel, hogy inkább távozik. Felbontja az eljegyz? (Aztán a lány apja elveszti a vagyonát)
Jó)

A hősnő rajtakapja a hőst, amikor betör, leüti, majd elmegy egy italért, és döbbenten megtalálja a vőlegény levelét, amiben felbontja az eljegyz. (Vagy megmondja neki? Mondja, hogy minden pénzét elvesztette a tőzsdén?)

Kérdéses: A vacsora után Dora rászól Gallie-ra, hogy ne sajátítsa ki a „finom" nőt, rá akarja beszélni Ld E-t, hogy vegye el?
Jó)

Gallie ismerte a testőr apját.

Az első felvonás azzal ér véget, hogy a hősnő megtalálja a levelet.

Ld E nem tudhatja meg, hogy Dora el akarja vetetni vele a nőt, csak a történet későbbi részében.

Probléma

A hősnő nem szerethet másik férfit. Sekélyesnek tűnik, ha váratlanul átpártol a hőshöz. **Lásd június 15.**
Fontos, hogy a hősnő beleszeressen a hősbe, és a fiút valamiért a kidobás veszélye fenyegesse.
Mi van, ha a hősnő kitalálja, hogy lopjanak ékszert?
Mit nyer a lány, ha a fiú marad?

A hőst fenyegető távozásnak kapcsolódnia kell a miniszterhez.

Rossz ötlet, hogy a hős művész, akinek a Császárnőt kell lefestenie?
Nem Az tűnik a legjobb megoldásnak, ha a lány a miniszter lánya (vagy gyámleánya). A hős és a hősnő összevész. Miért? A hős gorombáskodik a minsz.-rel, a hősnő letolja, mire a hős azt mondja, elmegy. A hősnő tudja, hogy ha egy helyen maradnak, meggyőzi a fiút.

Nem Vagy legyen a minsz. a hős gyámja? Vagy az túlsá-gosan olyan lenne, mint *A nénikém nem úrinő?*

Vagy a miniszter (aki ebben az esetben munkáspárti lenne) azt akarja, hogy a hős lépjen be az üzletébe? Mikor rájön, hogy a hős disznót fest, ultimátumot ad neki & a hős fellázad.

A hősnő leszidja.

A hősnő nem Dora lánya lesz.

Jó)

Ez tűnik eddig a legjobbnak.

*

74/június 12.

Amikor a hősnő találkozik Gallie-val ebben a június 10-i vázlatban, elmondhatná, hogy a hős a képregényét Amerikába küldte. (Azután a végén a fiú elárulja, hogy elfogadták.)

Ki a hősnő?

Jó)

Lehetne, Gallie régi barátjának a lánya. Legyen Ld E titk.?

SZEREPLŐK

1. Pénzügyminiszter
2. A húga
3. Ld Emsworth
4. Dora, a lord húga
5. Gallie
6. Hős
7. Hősnő
8. Beach
9. A miniszter testőre

A hős rajzolt egy karikatúrát a miniszterről egy londoni lapba. Ezért haragszik a m., és ragaszkodik hozzá, hogy a hős hagyjon fel a festéssel. Sikerül eladni az USA-ban, mert egy amerikai ügynök meglátja a rajzát.
N. jó)

Mielőtt a hős a kastélyba érkezik, a m-nek van egy jelenete a kertben Dorával – korábban megalapozni, hogy régi barátok, és a m. épp kezdene szentimentális hangulatba kerülni, amikor meglátja a testőrt.
– Ki ez az ember? – A testőröm.

Gallie elmegy, hogy szerezzen festőt. Van egy jelenete a hőssel. Dora a hősnőt Bl-be viszi *** Méltatlan férfiba szerelmes.
Dora dobja a hőst.
X)

*

74/június 13.

Galahad Threepwoodról azt mondta egyszer X unokahúg – idézet arról, mennyire fitt.

Cselekmény

1. Gallie megérkezik a kastélyba, arra számít, hogy egyedül találja Ld E-t. Beach elmondja neki, hogy Dora és a lánya ott vannak. Dora és a hősnő nem ebédelnek ott hon.

2. Gallie az ólhoz megy. Ld E elmondja neki, hogy a hős méltatlan férfiba szerelmes.
3. Gallie találkozik a hősnővel. A lány elmondja, hogy a hős festő. Gallie elmondja, hogy Ld E szeretne felfogadni egy festőt a disznó megfestésére. Gallie ráveszi a hőst a munkára.
4. Gallie találkozik Dorával. Dora elmondja, hogy régi szerelme abban a házban tartózkodik, ahol ebédeltek.
5. Gallie meglátogatja a hőst. (Régi barát fia).
6. A tűz. Dora meghívja a másik ház lakóit a kastélyba. Azt mondja, a pm húga fiatal korában ismerte Ld E-t, és megmondja G-nak, hogy ne sajátítsa ki, Dora megpróbálja összeházasítani Ld E-vel. Φ Itt derüljön ki az is, hogy a pm-et is ismerte.
Gallie elmegy Ld E-hez, hogy figyelmeztesse… Ne.
7. Jelenet a birtokon. M és Dora. A férfi szentimentális hangulatba kerül, amikor meglátja a testőrét. – Ki ez az ember? – A testőröm!
8. Váltás a hősre.
Φ Itt kéne egy jelenet az ólnál, ahol a nő az „égő házból” gusztustalannak nevezi Császárnőt. Gallie ezután figyelmezteti Ld E-t. (Talán a jelenet, ahol Dora elmondja Gallie-nak, hogy megházasítja Ld E-t, jobb lesz, ha színen kívül játszódik.)
Kérdéses: Legyen-e a nő nagyon politikus – fontosak neki az emberi jogok. Sosem találkozott Ld E-vel, és összetéveszti a disznó gondozójával. Leszidja a szolgalelkűségéért – egy maga fajta intelligens ember hogy lehet egy disznó szolgája.
Jó)
Megjegyzés: Érkezzen a nő később, hogy a jelenet a történet végére kerüljön?

*

1974. június 14.
Dolgozni a június 12-i [? 13-i] 6-oson. A Ld E-jelenetnek vezetnie kell valahova.

Kezdődjön azzal, hogy Dora megmondja Gallie-nak, ne foglalja le a m. húgát, aki később érkezik. Megjegyzés.
A tűzvész lehet egy szomszédos megyében lévő házban, és a húg beugrott

Londonba elintézi a biztosítást. (Dora az újságban olvasta a híreket.)

Húg & Ld E. Azt mondja, az ugandaiak éheznek, te pedig lapáttal tömöd a kaját ebbe a gusztustalan disznóba. Ld E azzal vághatna vissza, hogy az u. aligha kérnék a Csnő menüjét, amely köztudottan […?…], de a döbbenettől szólni sem bír & a húga továbbáll.

A húg továbbmegy, összetalálkozik a hőssel. Ekkor már ismeri. (Honnan?) Visszamegy a házba és találkozik Dorával. Elmondja, hogy találkozott a hőssel. Elfelejtettem a nevét. Dora azt mondja, X. Nem, nem így hívják. Ja igen, Y, kimondja a hős valódi nevét, Dora felháborodik.
Dora elkapja a hőst és kidobja.
A hős elmondja a hősnőnek, aki kitalálja az ékszerlopást.
Jó)

A hősnő ellopja az ékszert. Dora felfedezi a veszteséget. Dora elmondja a miniszternek.
A testőr előlép a függöny mögül.
Senki sem hagyhatja el a házat. Ezután Ld E a disznóhoz viszi a hőst. Főhőst kizárják, felmászik, és a húg leüti.
Jó)

Aztán a „húg” nyomozni kezd.

Húg & a Testőr. A húg a hősre gyanakszik.
Eközben Gallie Ld E-nek adja […?... ...?…]
Elhatározzák, hogy visszaadják.
Gallie-t rajtakapja a testőr. G. ismerte az apját.

*

74/június 14.
Nem tudok továbblépni, amíg nem fejezem be a történetet, és valami ötletes dolog kell, amit Gallie csinál, hogy kikényszerítse Dora áldását a hős & hősnő frigyére.

Intézheti úgy, hogy Ld E-re terelődjön a lopás gyanúja? Akkor az ékszer a „húgé” kell hogy legyen.

B

Próbáljuk meg ezt. A hősnő ellopja az ékszert, hogy a házban tartsa a hőst.
Gallie elrejti Ld E dolgozószobájába (a Ld tudta nélkül) Megmutatja Dorának azzal, hogy Ld E különcségeinek sora immár a kleptomániával bővült. Ha kiderül, sárba tiporják a nevét. A pm nem veszi feleségül Dorát. (**Gallie azt mondja, Ld E mondta, hogy a pm nagyon vonzódik Dorához.)**
Hihetővé akarom tenni, hogy a hős & hősnő számára kér valamit a hallgatásáért.
Még nem jó, de dolgozom rajta.
X)

A

Próbáljuk meg ezt, hogy folyamatos maradjon. A m. elmondja Gallie-nak, hogy szeretné megkérni Dora kezét, de a testőre miatt nem megy. Gallie egy vicces jelenetben kivonja a forgalomból a testőrt. Dora megkeresi Gallie-t és elmondja, hogy eljegyezte a Pm: Gallie azt feleli: ebben a boldogságos percben te is okozz örömet, add áldásodat a hősre és a hősnőre, és győzd meg a pm-t, hogy adja ki a hősnek a pénzét. Dora azt feleli, Nem (nyomós oka van, miért nem kedveli a hőst). G azt feleli: – Ha nem, hát nem, de gyere velem, mutatok valamit.
Ekkor jön a B.

Nem. Hagyjuk a gyám ötletet. Dora azt mondja, a hősnek nincs pénze. G azt feleli, a hősnek megjelenik egy képregénye az USA-ban.)
Jó)

June 18/19

I can't get any further till I get the end of story, and it must be something where Gilly does or asks Joyce Dora to consent to have a hundred money.

Cf the somehow work it that he somehow learn that Mr E to Gilly's a thief? Hallet comes, found out by 'Sinforo'.

B

Try this. Harvie Sparks found a way to keep Dora a dream. Gilly hitts it by finding out Mr E's secret (without Mr E's knowledge). He shows it to Dora and says Mr E has obviously acted blackmailing to this eccentricities. If this is discovered, this reason will be made for Ch's credit money. (He says Mr E told him to do this (v. ultimately by Rev.) ..

I want to make it plausible that the mother knows no better hereafter for his action.

Act right but end in M.

A

Try this, to make it continuous. Ch's talk Gilly he wants to propose to Dora but can't because of background. Gilly finds background was of action a comic scene. Dora comes to Gilly and says she is engaged to Ch's. Gilly says Ch this forgotten time you will want to spread happiness, quite you longer to have a hundred and persuade Ch to give them his money. B Dora says no (expects Ch's reason for Gilly's [illegible]). G says "If you wish, you will then come with me, I want to show you something".

Then as in A B

End

X End both with G & Brack chatting.

A könyvet G & Beach beszélgetésével zárom.
X)

*

1974. június 22.
1.f. Jno Robinson taxija – minden Market Blandingsbe érkező vonatot ő fogadott – fékcsikorgással állt meg Blandings Kastély főbejáratánál. Elegáns emberke szállt ki belőle egy forró bádogtetőn sétáló macska fürge eleganciájával. A régi gárda bármely tagja megmondhatta volna, hogy ő a tiszteletreméltó Galahad Threepwood, Ld E öccse.
[az egész kitörölve]
---
2. Legyen egy szobalány, akibe szerelmes a testőr.

Murchison Sir James látványától is rosszul van.
Ellentétesek a politikai nézeteik, kínszenvedés neki, hogy J szónoklatait kell hallgatnia.
X)

A mechanizmus ahhoz, hogy Gallie félreállítsa az útból a testőrt. Az 1.f.-ben Beach elmondja Gallie-nak, hogy a testőr az egyik szobalánynak (Beach unokahúgának?) udvarol.
Ellenzi?
Jó)
Így amikor a PM elmondja neki a történetét, Gallie odamegy a testőrhöz és felbiztatja, hogy kapja el a szobalányt.
– Meghalnék csak egyetlen virágért a hajából!
– Virágok vannak a hajában?
– Igazából nem.
Gallie ismerte a sz. lány apját is.)

– Kacsintson rá!

– Hogy érti, hogy kacsintsak?

– Így ni, utána vesse rá magát és ragadja meg

– Maga rögbizik? […?…] X?

– A fővárosi rendőrség színeiben játszom.

– Képzelje el, hogy a lány az ellenfél játékosa, aki próbál átvergődni a gólvonalán.

– Nem akarom bántani.

– Nem kell. A lányok szeretik az ilyesmit.

*

74/június 25.

Φ „Húg” autón érkezik, de nem megy be a házba, a kocsi megáll, és sétálni indul.

A „Húg” érkezését el kell halasztani, hogy közelebb legyen az utolsó jelenethez. Φ

Azután legyen a jelenete Ld E-vel, hogy megérkezik.

Azután jön a június 14-i dolog, amikor összetalálkozik a hőssel, akivel már találkozott (Hol?)

Azután találkozik Dorával, elmondja a hős igazi nevét, és beindul a cselekmény.

JóX)

Probléma: honnan ismeri a hőst?

Próbáljuk meg ezt. A festő lefestette a pincsijét,

A pincsi is vele van, megugatja Császárnőt, Ld E pedig szidja a pincsit, a „húg” n. mérges. (Vagy Ld E fél, hogy a pincsi megtámadja a Császárnőt.

Miért nem fest a hős az ólnál, amikor a húg odaér?

A késlekedése oka lehetne, hogy összevész a hősnővel.

N. Jó

Próbáljuk meg ezt. A hősnő mindent elintézett, hogy megszökhessenek. A hős azt mondja, nem mehet, mert nem hagyhatja cserben Ld E-t, és be kell fejeznie

Császárnő portréját, mielőtt elmehet, és a hősnő megharagszik rá.
(A hősnő vacsora után akar távozni a házból, miután Beach behozta az italokat, azt mondja Ld E-nek, *hogy szeretné látni a Császárnőt holdfényben)*
XX)

June 25/44

[illegible] 'Sitki' [illegible] room, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

The arrival of 'Sitki' must be delayed till much nearer the final sequence.

Good. She must then be seen with Def just after she arrives

X The [illegible] stuff on [illegible], with [illegible] walking on and meeting there, [illegible] [illegible] (Hero 2). Then [illegible] [illegible] and [illegible] [illegible] and a [illegible] [illegible].

Problem: How [illegible] [illegible] [illegible]?

Try this. Have a portrait of her Father

The Pasha is with [illegible] and [illegible] [illegible] and [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (DV [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] 'Sitki' [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1. A veszekedés. Φ A hősnő felbontja az eljegyzést.
Φ *A hős az ólhoz készül).*
2. A hősnő találkozik Gallie-val. Szóvá teszi a lány feldúlt külsejét. Egy lány pont így nézett rá, mielőtt lábon szúrta egy kalaptűvel. A lány elmondja, hogy összevesztek. Gallie azt mondja, ebből is látszik, milyen jószívű a hős. Ide betenni azt, hogy milyen sztorikat mesélhet majd a férjéről. Meggyőzi a hősnőt.
N jó)
3. G. visszaviszi a hőst s hősnőhöz. Kibékülés. A hős az ólhoz indul.
4. Váltás a „húgra", aki az ólhoz megy. „Húg" & Ld E
5. Húg & Hős.

*

74/ június 25.

<u>Össze kell szedni a karaktereket és a neveket</u>

Hős: – Bill Yardles, Freddie Nicholas.
Húg: – Mrs. Wentworth MP (Fay). Özvegy.
Lordkancellár: – Sir Julius Corder.
Testőre: – Murchison őrmester.
Hősnő: – Vezetéknév: Garland. Jane Garland.
Susan Garland.
Szobalány: – Marilynn.
Lady Garland (Dora). Özvegy.

A hős ne legyen hivatásos művész, inkább hobbifestő.
Legyen tanár vagy valami.
Na, és egy állatorvos? Ez megmagyarázná, miért fest állatokat.
X)

A hősnő akkor ismerte meg, amikor beteg volt a kutyája.

Sir Julius jóságos. Kedveli a hőst.

*

74/június 26.
Amikor a „húg” találkozik Dorával, panaszkodik egy szakadt, pimasz férfi miatt, aki a disznót gondozza. Dora ijedten közli, hogy „Az Clarence volt”. Elszáll minden reménye, hogy a „húg” hozzámenjen Clarence-hez, és a „húg”, aki nem épp befolyásolható személyiség, úgy érzi nem indul valami jól a blandingsi látogatása. Hogy témát váltson, azt mondja: – Látom, hogy Mr. X is itt van.
Jó)

– Ő festette meg a pincsimet. A te Jane-ed ajánlotta.

<u>Cselekmény</u>

1. Gallie és Beach.
2. Gallie és Dora.
3. Gallie és a Hősnő. G & Ld E. G. azt mondja, hogy Ld E-nek muszáj megfestetnie a disznót.
4. Sir Julius és Dora. Testőr.
5. Gallie és a Hős

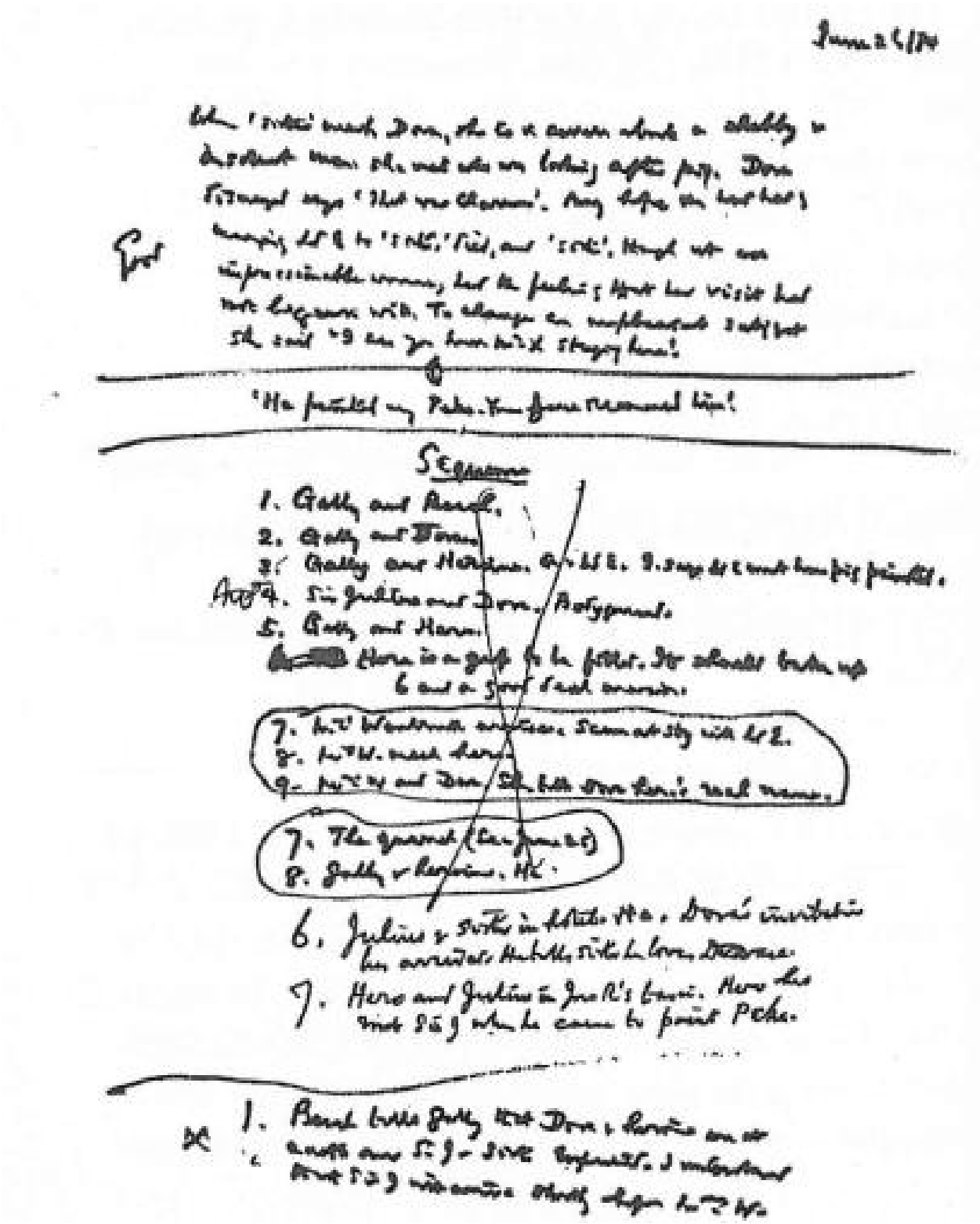

Itt egy betöltendő lyuk. Ki kell töltenie az 5.-et és még azután is tart.
7. Mrs. Wentworth megérkezik. Jelenet az ólnál Ld E-vel.

8. Mrs. W. találkozik a hőssel.
9. Mrs. W. és Dora. Elmondja Dorának a hős igazi nevét.
7. A veszekedés (Lásd június 25)
8. Gallie a hősnővel. Ő…
[a 7, 8 és 9 bekarikázva; az utána következő 7 és 8 szintén bekarikázva; ezután az egész Cselekmény 1-től a második 8-ig kihúzva.]
6. Julius & a húga hotelben. […?…]. Megkapják Dora meghívását. Julius elmondja a húgának, hogy szereti Dorát.
7. A hős és Julius Jno R taxijában. A hős akkor találkozott Sir J-vel, amikor megfestette a pincsit.
---
1. Beach elmondja Gallie-nak, hogy Dora & és a hősnő a kastélyban vannak, és Sir J és húga is várható. Úgy értem, hogy Sir J valamivel Mrs. W. előtt érkezik.
X)

74/június 27.

Ld E & Gallie. G. felveti a disznó megfestését. LD E hezitál. Emlékezteti G-t a korábbi művészekre. G azt feleli, hogy a cimborája nem ilyen.
Ld E & Hős. LD E mesél egy korábbi művészről, aki úgy festette meg a disznót, mint egy részeg disznó valami karácsonyi műsorban. A hős megnyugtatja. Ld E kritizálja az ősök portréit. Azt mondja, a húgai ellenzik, de Dora kivételével mindet lerázta.
Jó)

és ő is nem sokára elmegy. A lányát hozta ide, aki szerelmes, de hamar kiheveri majd.

<u>Cselekmény</u>
1. Sir Julius és a húga. Azt mondja, szerelmes Dorába, de visszatartja a testőr. Ismeri Gallie-t. G. később jön.
2. Váltás a hősre. Gallie az állomáson találkozik vele.
3. Ld E & a Hős.
4. Ebben a hős és a hősnő szerepeljen. Felvetés: Elmondja a lánynak, hogy eladta a képregényét az USA-ban.

Sir J. húga.)

Sir Julius a vidéki házban találkozott Dorával, udvarolni kezdett, de mindig ott van a testőr. Ezúttal kicselezi.

*

CSELEKMÉNY, júl. 28.

1-től az ötösig az összes szükséges változtatásokkal. Itt jelenik meg Brenda, Sir James, Murchison őrmester, Dora, Nicky, és említi Florence-t. Bemutatja Lord Emswortht. A 7. fejezetben Gallie látogassa meg a hőst. Aztán a történetnek ez a része pihenhet, amíg haladok Sir James-szel és Dorával.

8 épp ezért Dora és James jelenete lesz a kertben. Sir James nagyon szentimentális lesz a régi emlékektől, és már épp megkérné Dora kezét, amikor mögé settenkedik Murchison és közli, hogy úgy tűnik, esni fog, és be kéne mennie. (így kéne kidolgoznom a jelenetet. Murchinson KÉTSZER IS megzavarja. Először azért jön, hogy figyelmeztesse Jamest az esőre. Dora azt kérdi: – Ki ez az ember? – A testőröm. Azután később M hoz esőkabátot).

9. Most visszatérhetünk a hőshöz. Mutassuk, amint kijön az igazgatónő irodájából. Nagyon jókedvű. Az igazgatónő azért rúgta ki, mert megtalálta a karikatúrákat, amelyek Cuthbert, a macska képében ábrázolják őt, de a hős jókedvű, mert megtudta, hogy az USA-ban nagy siker a C, a macska. A komornyik értesíti, hogy egy úr keresi. Gallie az. Elmondja a hősnek, hogy megszerezte neki a Császárnő megfestésének munkáját.

10. A hős érkezése Blandingsbe. Beach engedi be, innen támad Herbert, a víziló ötlete. Beach Florence-hez vezeti. Jelenet a hős megfélemlítéséről. Lord Emsworth bejön, és a kedvességével megnyugtatja a hőst. A hős nagyon megkedveli Lord E-t.

11. A hős találkozik Nickyvel.

MEGJEGYZÉS: Ezt a részt a hős érkezéséről meg kell fontolni. Nem akarok túl hamar a veszekedéshez érni.

Ez a cselekmény csak elnagyolt, úgyhogy most hagyom. Amit észben kell tartanom, hogy MUSZÁJ sok mindent betenni a hős érkezése és a veszekedés közé.

Itt lyuk van.

Minden ködös Brenda érkezéséig.
Próbáljuk meg ezt. Az első találkozásukkor Lord E nagyon barátságos, és megkedvelteti magát a hőssel. Aztán később magával viszi a dolgozószobájába, hogy fotókat mutasson Császárnőről, és elmondja – beszúrni –, hogy ő Ld E utolsó esélye Császárnő megfestésére. Javasolja, hogy nézzék meg a Csnőt holdfényben. Amikor visszatérnek, kizárja a hőst. BÁRCSAK vezetne ez valahova!

*

1974. aug. 3.

Megjegyzések a történethez

Próbáljuk meg ezt. Gallie *Florence* szobájába teszi az ékszert.

Amikor G. megmutatja neki, a nő azt mondja: – Fogalmam sincs, hogy kerülhetett ide. – Azt gondolod, ez az, amit a spiritiszták apportnak hívnak? Brenda sosem hinné el, hogy én loptam el. – Először tényleg nem, de lassan a bizonyíték súlya… Elmondaná… sőt, haknizna vele… és azon kapnád magad, hogy az emberek elzárják a kiskanalakat, ha a közelben vagy.

Gallie, mielőtt F-t a szobájába vinné: – Sokat áldoztam erre az ügyre. Megvásároltam az *Amit minden ifjú detektívnek tudnia kell* című könyvet is.
---
3. Gally találkozik Dorával. Rövid jelenet. – Hol van Florence? – Azután jön a jelenet Florence-szel.
időhúzás, mielőtt Ld E kitálal. Ld E akar szólni F-nek Jeffről, de elfelejti.

Kérdéses. Ld E feljegyzi magának az ágyban olvasott könyvben, és később megtalálja.
IGEN)

Kéne ide egy jelenet, amiben Jeffet a leleplezés veszélye fenyegeti & elhárul, és az olvasó már azt hiszi, minden rendben, amikor Ld E kitálal.
X)

Kérdés. Gallie találkozzon Dianával a Vickyvel való jelenet után?

*

1974. aug. 3.

Feljegyzések a történethez

Próbáljuk meg ezt. *A 6-ban derüljön ki, hogy Jeff Freddie-vel az USA-ba küldte a képregényét.*

Ezután lejátsszuk Jeff érkezését egészen a Nickyvel való első jelenetéig, amikor nem történik semmi azon kívül, hogy Jeff & Nicky találkozik Dorával, James-szel és a testőrrel.

Ezután távirat érkezik Freddie-től, mely szerint Angliában van, és Blandingsbe látogat.

Gallie az ólnál találja Jeffet, és megmondja ezt neki. Azt is elmondja, hogy Londonba megy, elmagyarázza Freddie-nek a helyzetet, és megakadályozza, hogy Blandingsbe jöjjön.

Gallie visszatérve elmondja Jeffnek és N-nek, hogy minden rendben, és hogy Freddie eladta a képregényt, és nagy siker.

Gallie elmegy, hogy igyon egyet Beachcsel.
Gallie találkozik N-nel, és a lány beszél a vitáról. Gallie rábeszéli, hogy gondolja meg magát – ez pont azelőtt lesz, hogy átöltöznek vacsorához.

Azt hiszem, a kizárásra nem lesz szükségem.
Ld E a vacsorához öltözve csönget Beachnek, és megmondja, hogy küldje hozzá Jeffet. Jeff megérkezik, ekkor van a profil vagy teljes arc dolog. – Jeff.
Találkozik N-nel. Ölelkezés. Ld E meglátja őket.

Brendának még ezelőtt meg kell jönnie. Ld E legyen bosszús, amiért ott van, és Freddie sürgönye teszi fel az i-re a pontot.

X)

*

1974. nov.2.

Cselekmény

1. Jelenet ? ? Ld E meglátja Jeffet és V-t ölelkezni, és elmondja Florence-nek, hogy V Smitht szereti, nem Jeffet.

2. F gyanítja, hogy Smith Jeff, felhívja Dame Winkwortht, és megkapja Jeff személyleírását.

3. F sarokba szorítja Gallie-t Φ akinek magyarázkodnia kell. G megmondja Vickynek, hogy F kirúgja Jeffet. (Ez adja V-nek az ékszerlopás ötletét). G megmondja V-nek, hogy megpróbálja Florence ellen hergelni Ld E-t. Elvégre ez az ő kastélya.

4. G megmondja Ld E-nek, hogy F ki akarja rúgni Jeffet – az utolsó reményét, hogy Császárnő portréja elkészüljön. Ld E elmegy F-hoz, és előadja magát. F beleegyezik, hogy Jeff maradjon.

Jó ez így? **Nem. F hajthatatlan Jeff kidobásában**.

OK.)

---

5. megérkezik Brenda.

---

4. Ld E és F – Ez az én kastélyom, ugyebár. Én vagyok E. grófja, ugye?

– Bárki, aki rád néz, azt hinné, hogy csavargó vagy.

– Ez n. sértő megjegyzés.

– Két lyuk van a kabátodon.

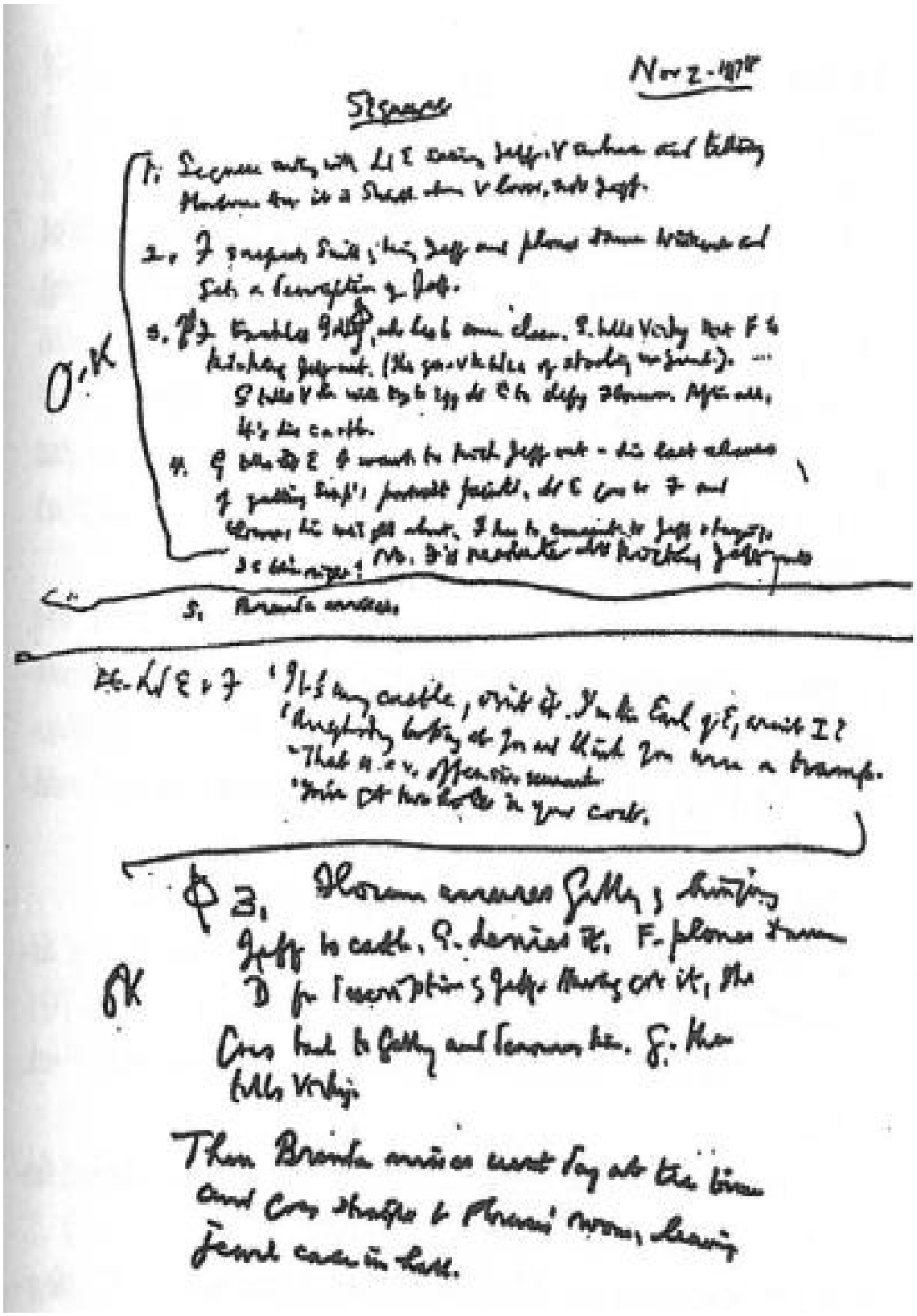

3. Φ *Florence megvádolja Gallie-t, hogy a kastélyba hozta Jeffet. G.*

tagadja. F. felhívja Dame D-t, hogy adjon személyleírást Jeffről. Ezután visszamegy Gallie-hoz, és leleplezi. G. elmondja Vickynek.

Ok.)

Aztán másnap, uzsonnaidőben megjön Brenda, egyenesen Florence szobájába megy, és a hallban hagyja az ékszeres dobozát.

*

74/ dec. 20.

Cselekmény

1. G. megmondja Ld E-nek, hogy Florence kirúgja Jeffet.

2. F a függőágyban. Meggyanúsítja G-t és közli, megmondta V-nek, hogy kirúgja Jeffet. G. azt feleli, nem teheti, mert Ld E nem engedi. F megadja magát.

3. Megérkezik Brenda A. B és F. – Meg akarom mutatni az ékszereimet. – Beachért küldenek. Az ékszer eltűnt.

Δ P. elmondja, hogy B szegény, de el akarja venni V-t. Ellophatta az ékszert, hogy pénzt szerezzen a lányszöktetéshez.)

4. V. Elmondja G-nek az ékszerlopást, hogy megakadályozza Jeff kirúgását.

Gallie azt feleli, elrejti Ld E dolgozószobájában.

5. Vissza B-hez és F-hez. Úgy döntenek, Claude-dal átkutattatják J szobáját. B javasolja.

6. Φ J rajtakapja Claude-ot. J elszalad, hogy leszidja F-et. Bátor.

7. F elmondja B-nek, hogy J milyen erőszakos. B azt feleli, ez azt sugallja, hogy J ártatlan.

Φ Jobb volna, ha Ld E rajtakapná Claude-ot, és C megmagyarázná. Ld E elsiet, és letolja F-t, aki megsértődik, és közli, hogy elmegy)

– Florence mégsem Connie.

– Igaz, Connie harapása halálos.

– Nem félek Florence-től. Egyszer láttam, amikor a da- dus elfenekelte lekvárlopásért.

Kérdéses: Legyen F elvált, és a férje ki akar békülni. F azt mondja,

visszafogadja.
Ha így lesz, F legyen szimpatikusabb a Jeff-fel közös jelenetben.)

Kérdéses – Rejtse-e el Gallie az ékszert F szobájában. Ld E megtalálja, amikor bélyeget keres. Φ Odamegy a függőágyban fekvő G-hez. G. azt mondja, senki sem tudhatja meg, hogy F kleptomániás.
Jó)

Vagy keres valamit, amit elrejtett (a Shrop Mezőgazdasági Társaság jelentését), miután összeveszett F-szal. Az íróasztala mögött megtalálja.

Ha F elvált, a férj legyen amcsi milliomos. Gallie azt mondja a fiataloknak, hogy a férj adna nekik pénzt elszökni. V. azt mondja, írok neki. Nem jön válasz. G szerint F biztos elfogta a levelet.

*

1974. dec. 30.

<u>Cselekmény</u>

1. F & Gallie. F azt mondja, kirúgja Jeffet.
2. Gallie & Ld E. Ld E megharagszik érte.

X. 2A. G. elmegy az Ems Címerébe. Találkozik a férjjel.

3. Megérkezik Brenda. V & F (F beszél Jeffről és Vickyről. B a szobájába megy.
4. megjegyzés: Jobb lenne, ha G B érkezése után találkozna a férjjel. G. elmegy az Ems Címerébe, mert egyedül akar maradni és gondolkozni, ezért Beach tálalója kizárva.

Lásd a következő oldalt)

5. Brenda azzal megy F-hoz, hogy a hallban hagyta az ékszeres dobozt, és egy ékszer eltűnt.

(Lásd következő oldalt

6. V. elmondja G-nek, hogy ellopta az ékszert. G. elveszi és megmondja, hogy eldugja Ld E dolgozószobájában.
7. F át akarja kutatni J szobáját. B Claude-ot javasolja.

8. Ld E J szobájába megy, rajtakapja Claude-ot.

9. Ld E F szobájába megy. Leszidja F-et. Előbújik a férj, és lenyomja Ld E-t. Kibékülés.

10. A férj elmondja Gallie-nak. G. megkéri F-t, hogy adja oda V pénzét. F nem hajlandó. G a függőágyba, gondolkozni.

11. Plusz Piper, elmondja, hogy épp lánykérésre készült, amikor M megjelent az esőkabáttal. G. azt mondja, Beachtől tudja, hogy M szereti a szobalányt, és megígéri, távol tartja M-et, amíg P megkéri a nő kezét.

12. Gallie & Murchison. G. vissza a függőágyba.

13. Plusz Piper. Elmondja, hogy eljegyezték egymást. Gallie ráveszi, hogy adja Jeffnek a mérnöki állást.

X megfestheti Piper portréját.

14. Gallie & Beach. Miután F távozott, Diana pedig hozzámegy Piperhez, és Brenda elmegy (Figyelem. Miért megy el B?), a Blandings Kastélyban hamarosan ismét csak férfiak maradnak (leszámítva Vickyt. Jeff marad megfesteni a disznót.

Megjegyzés: Ez elnagyolt, de könnyű kicsiszolni.

Átdolgozott cselekmény

1. *F & Gallie. F. elmondja, hogy kirúgja J-t.*

2. *Gallie Ld E-hez megy, aki haragszik F-re, amiért ki akarja rúgni a festőjét, és közli, hogy kirúgja F-et. Mindez színen kívül történik, aztán jön, és megmondja Gallie-nak, hogy Jeff marad.*

3. *Megjön Brenda.*

4. *5. és 6., 7. és 8. marad az előző cselekményből.*

5. *Ld E odamegy Brendához és F-hez és lehordja Brendát (ő mondta Claude-nak, hogy kutassa át J szobáját).*

B közli, hogy elmegy. F azt mondja, ha B elmegy, akkor ő is. Mindketten elmennek (másnap?) .

6. *Gallie megkéri F-t, hogy adja ki V pénzét. Nem hajlandó. Ez visz minket a régi cselekmény 10-es pontjához, Gallie a függőágyban, plusz Piper.*

2A

T.2. „F mostohalánya Victoria. F. egy amerikai milliomos, J. B. Underwood felesége. Meghalt, és hozzáment egy Ormsby nevű pasashoz, aki színdarabokat

ír.

– Egyszer találkoztam vele. Az ifjú Duff-fal volt. Φ Igen, azt hiszem, barátok. De Victoriáról beszéltem. Florence, fölöttébb meggondolatlanul stb…

Φ Talán jobb lenne, ha Moresby és Claude barátok, hogy Claude, nem pedig Gallie javasolja, hogy bújjon el F szobájában, ami F és Moresby nagy kibékülésához vezet.

Brenda csak azt mondja, hogy F és a férje szétköltöztek. A vegetáriánus dolgot hagyjuk Gallie és a férj Ems. Címere-beli jelenetére.

*

1975 jan. 9.

Cselekmény

Φ A vége a „kiosztás.”

1. F & Gallie. F csak *gyanítja* hogy G becsempészte Jeffet, de nem tudja bizonyítani. Φ Gallie meditációi.

2. Megérkezik Brenda. F elmondja neki, hogy azt gyanítja, Smith valójában Bennison.

Brenda tanácsolja, hogy kérdezze meg Dame Daphnét.

F megteszi & visszajön és közli B-vel, megmondta Vickynek, hogy Jeff távozik. Φ

Φ vagy megy, és elmondja Gallie-nak.

[ugyanúgy pirossal kitörölve, mint a két jegyzet a margón a 3 és 4 között]

3. B szobája. B csönget, és azt mondja, csönget Beachnek, mert a hallban hagyta az ékszeres dobozát. – Van egy nyakláncom, amit meg akarok mutatni. Beach odahozza a dobozt.

A nyaklánc eltűnt. (Vagy B jön F-hez és elmondja, mi van a nyaklánccal) **B azt mondja, meg akar mutatni egy nyakláncot, értemegy & azzal jön vissza, hogy nyoma veszett.) Beachért küldetnek, és megmondják neki, hogy „senki se távozhat a házból”.)**

4. Vicky megmondja Gallie-nak, hogy ő lopta el a nyakláncot. **X** G átveszi, és megmondja, hogy Ld E dolgozószobájába teszi. Azután a jan. 16-i

cselekmény következik.

5. Vissza F-hez & Brendához. Átkutatják Jeff szobáját.

6. Gallie Ld E-hez megy, megmondja, hogy F megszabadul a festőtől.

Ld E dühös, Jeff szobájába megy, hogy megkérdezze, igaz-e. Rajtakapja Claude-ot, aki elmondja, hogy Brenda kérte, kutassa át a szobát.

7. Ld E és F & Brenda. Mindkét nő azt mondja, elmegy.

8. Ld E odamegy a függőágyban fekvő Gallie-hoz. Megmondja, hogy a nők elmennek.

9. Ezután ugyanaz, mint a dec. 30-i cselekményben. Mindez egy délután alatt történik.

[5-9 kihúzva]

Ha Jeff Beach unokaöccse

Az olvasó akkor tudja meg, amikor Beach szól Gallie-nak, hogy (?) Smith megérkezett.

Florence közvetlenül a nagyjelenet előtt tudja meg. Kirúgja Beachet, de jön Ld E és botrányt csap.

Jó)

F hogy tudja meg? Kérdéses. Daphne mondja meg neki?

– Csak nem alkalmaztad ajánlólevél nélkül?

Daphne azt feleli, hogy remek ajánlólevele volt. Elfelejtette, kitől. Később azt mondja, Sebastian Beachtől Φ. (Telefonált)

Φ – Elvileg ismerned kell. A Blandings Kastélyból írt.

OK)

2) 75/jan. 16.

Cselekmény

1. Brenda megmondja Claude-nak, hogy kutassa át Jeff szobáját.

2. Váltás Ld E-re és Gallie-ra. Azt akarom, hogy mindketten Jeff szobájába kerüljenek. Hogyan?

3. Φ Ld E Jeffet keresi. Odamegy a függőágyhoz, és megkérdezi G-t, látta-e. G azt feleli: – Talán a szobájában van. Együtt odamennek, zajt hallanak, belépnek és ott találják Claude-ot.

4. Claude elmondja, hogy Brenda kérte fel J szobájának átkutatására – azt hiszi, ellopta a nyakláncát. Ld E dühös és megy leszidni Brendát. Gallie marad és elbeszélget Claude-dal. Gallie adja elő a mondandóját a szelídekről. Plusz Ld E azt mondja, helyretette Brendát és most leszidja Florence-t. Φ (G elmondta, hogy F. kirúgta J-t.) Elmennek, ott hagyják a döbbent Claude-ot.

Φ *Kell valami arról, hogy Ld E nem fél F-től. Semmiség Connie-hoz képest.)*

5. F lakosztályába mennek. Brenda is ott van. D azt mondja, Ld E nagyon goromba volt Brendával, aki elmegy, ha Ld E nem kér bocsánatot. LdE nem hajlandó, és F közli, még aznap délután távozik. Ld E el G-vel. G. dicséri Ld E-t.

---

x)

Ok a 84. oldal végéig. Vége F-fel. […tűnődés].

Brenda érkezik. F. felhívja Daphnét. Miután megkapta a személyleírást, Gallie-hoz megy, ahogy a 85. o-n látható, és a 88. o-n ér véget. Aztán, mint fent, kezdve onnan, hogy Ld E és G felmegy Jeff szobájába. (De várjunk! Gallie zaklatott. Meg kell mondania Ld E-nek, hogy Jeffet kirúgták.

---

85. o. F ki. 150

Gallie megmondja Ld E-nek, hogy Jeffet kirúgta F. Ld E dühös. Helyreteszem F-t. (Használom Connie harapását). Megkérték Claude-ot. Ld E még jobban haragszik Brendára, aki csak vendég, mint F-re. Azt mondja, meg keresi Brendát, és beolvas neki. G azt mondja, na és F?

– Később, miután elintéztem Brendát. – Ld E.

*

CSELEKMÉNY. 1975. jan. 19.

1. f. Aziz (Hagyd így), esetleg a karkötő említésével.

2. f. Aziz.

3 f. Gallie és Vicky marad.

Gallie és Florence jelenetében kihúzni a Jeff apjáról szóló részt.

F azért ellenzi Jeffet, mert nincs pénze. Előkészíteni F férjét […?…] F azt mondja G-nek, hogy gyönge.

4. f. Aziz, de javítható.

5 f. Aziz, de Jeff neve legyen ismerős Gallie-nak.

Itt lehet előkészíteni, hogy J. apja, a színész és Gallie cimborák voltak.

6. f. Aziz, de javítható.

7. f. A 33. oldalon Beach elmondja Gallie-nak, hogy Jeff az unokaöccse. A bátyja a Bennison nevet használta a színpadon. Beach izgatott, Gallie nyugodt.

Át kell gondolnom a nagybácsi-unokaöcs szituációt.

8. f. Aziz.

9. f. Aziz.

10. f.vAziz.

11. f. Aziz.

12. f. 67.0. ha Beach fél attól hogy kitudódik, hogy ő Jeff nagybátyja, nem nevethet. Jeff Gallie hangját hallja.

13. f. Aziz.

14. f. Aziz a 82. oldal végéig.

15. f. Aziz a 84. oldal végéig, ahol Florence gyanakszik Gallie-ra, de rájön, hogy nincs bizonyítéka.

A FENTIEK MIND JÓNAK TŰNNEK

16. f. Megjön Brenda. Florence elmondja neki, hogy gyanakszik Jeffre, de nincs bizonyítéka. Brenda javasolja, hogy forduljon Dame Daphnéhoz. Így is tesz, és megkapja a személyleírást. Ezután Gallie-hoz megy, és jön a 86-88-0. jelenete.

17. f. Még nem döntöttem el, milyen sorrendben jöjjenek az események, de felállítok egy kísérleti sorrendet. Azt hiszem, miután otthagyja Gallie-t, Florence Brendához megy, és elmondja neki, mi történik. Brenda kétségbeesett.

Elmondja, hogy ellopták a nyakláncot az ékszeres dobozból, amit a hallban hagyott. – **Nem engedheted, hogy ez az alak elhagyja a házat! Ellopta a nyakláncomat!**

18. f. Vicky megmondja Gallie-nak, hogy ő lopta el a nyakláncot, hogy ne küldjék el Jeffet. Ezután megvitatják Beachcsel, hogy a ház elhagyásának tilalma talán csak gyilkosság esetén jár. Gallie azt mondja, Lord E dolgozószobájába rejti a nyakláncot.

19. f. Φ **C. Lord megkérdezi Beachet, hogy a detek- tívregényekben hová rejtik a dolgokat**. A [?szekrény?] tetejére.

Folytatni Brenda és Florence jelenetét. Florence azt mondja, biztosan Jeff lopta el a nyakláncot. Úgy döntenek, át kell kutatni Jeff szobáját. De kinek? Brenda Claude-ot ajánlja. Elküldenek Claude-ért. Φ

20. f. Gallie elmegy Ld E-hez. Elmondja neki, hogy Florence kirúgta Jeffet. Ld E dühös. Ld E azt mondja, megkeresi Jeffet, és megnyugtatja, hogy nem kell elmennie. Hol van Jeff? Talán a szobájában. – Amikor olyan munkád van, mint Császárnő megfestése, sokat kell gondolkoznod.

SCENARIO. Jan 19.1975

Ch 1. Axis, with possibly a mention of the bracelet.

Ch 2. Axis.

Ch 3. Gally and Vicky unchanged.
In scene between Gally and Florence cut all that about Jeff's father. F's objection to Jeff is his lack of money. F's husband

Ch 4. Axis, but can be improved.

Ch 5. Axis, but Jeff's name ought to be familiar to Gally. This is where it should be planted that J's father, the actor, and Gally were pals.

Ch6. Axis, but can be improved.

Ch 7. On Page 33 Beach tells Gally Jeff is his nephew. His brother took the name of Bennison for the stage. Beach is agitated, Gally calm.
I shall have to think about the uncle-nephew situation.

Ch 8. Axis.

Ch 9. Axis.

Ch 10. Axis.

Ch 11. Axis.

Ch 12. Page 67. If Beach is scared of being found out to be Jeff's uncle, he would not be laughing. Jeff must hear the rumble of Gally's voice.

Ch 12. Axis.

Ch 14. Axis up to end of Page 82.

Ch 15. Axis to end of Page 84, where Florence must be left suspecting Gally but realising that she has no proof.

ALL THE ABOVE SEEMS STRAIGHT

Ch 16. Brenda arrives. Florence tells her about suspecting Jeff but having no proof. Brenda advises her to apply to Dame Daphne. She does so and gets identification. She then goes to Gally and we play the scene p16 to 88.

Ch 17. I haven't quite decided on the order in which events come, but I will put down a tentative sequence. I think that after leaving Gally Florence go to Brenda and tell her what has happened. Brenda is distrait. She says about theft of her necklace, from jewel case left in hall.

Ch 18. Vicky telss Gally she stole necklace to prevent Jeff leaving house. Have them consulting Beach as ot whether this is only for murder. Gally says he will put necklace in Lord E's study.

Scenario (continued)

Ch19. Continue the scene between B_enda and Florence. Florence says Jeff must have stolen necklace. They decidd that Jeff's room must be searched. By whom? Brenda suggests Claude. Claude sent for.

Ch 20. Gally goes to Ld E. Tells him that Florence has fired Jaff. Ld E furious. Ld E says he will go and see Jeff and assure him that he won't have to leave. Where is Jeff? he is probably in his room. 'When you have a job like painting the Empress, you have to do a lot of deep thinking.' They go to Jeff's room. As they reach it, they hear a crash from inside. Ld E thinks Jeff may have met with an accident. They go in and find Claude. Gally is stern with Claud He makes him confess why he is there. He says Brenda told him to search the room for stolen necklace. L_ E furious at this slur on Jeff, rushes off to tackle Brenda. Gally is left to talk to Claude. Tells him he must expect this sort of thing at Blandings.
Use the stuff about meek men?
Ld E returns, says he has properly ticked Brenda off. And now, he says, to tick Florence off for firing Jeff. Claude left , stunned

Ch 21. They go to F's suite, Gally with Ld E to render moral support. Brenda is there. (No, I don't think she need be). F. says Ld E has grossly insulted Brenda. (Yes, I think the scene wd play better without Brenda). F says Unless Ld E apologises, Brenda will leave, and if B leaves she, F) will leave. Ld E refuses to apologise and F says she will leave tomorrow morning.
~~The agreement that Gally proposes~~ The meek men stuff might fit
They go out together, G praising Ld E. The meek men stuff might fit in better here.

Ch 22. G_lly goes to his hammock. P^us Piper, who says he was just going to propose when Murchison came up with rain coat, saying the sky looked threatening. G says Beach has told him that March loves maid and he will keep him away while Piper proposes.
G goes off to tackle March. Succeeds. G_ es back to hammock. P_us Piper says he is engaged. G gets him to give Jeff job of painting his portrait, - and you know hundreds of rich people, you can recommend Jeff to them. P. agrees.
G sees car draw up at door. Florence comes out and stands waiting for Brenda. G. goes to her, tells her that Piper has given Jeff portrait job for princely sum, all his pals in Cabinet will have their portraits painted by Jeff for princely sum, Ld E will pay him highly for Empress and Beach will add his bit as a wedding present. (Beach is J's uncle.) F gtes into car without a word.
End with G_lly chatting with Beach.

THE END

Elmennek Jeff szobájába. Ahogy odaérnek, bentről zajt hallanak. Ld E attól fél, Jeffet talán baleset érte. Bemennek, és ott találják Claude-ot.

Gallie kemény Claude-dal. Kiszedi belőle, miért van ott. Elmondja, hogy Brenda küldte a szobába az ellopott nyaklánc megkeresésére. Ld E dühös a Jeffet ért gyalázat miatt, és elrohan leszidni Brendát. Gallie ott marad Claude-dal. Elmondja neki, hogy az ilyesmi gyakran megesik Blandingsben. Használjam a szelíd emberes dolgot?

Ld E visszajön, és azt mondja, szépen helyretette Brendát. Most pedig megy és leszidja Florence-t, amiért kirgúta Jeffet. Claude megdöbbenten távozik.

21. f. Elmennek F lakosztályába, Gallie Ld E-vel tart, hogy erkölcsi támogatást nyújtson. Brenda ott van. (Nem, azt hiszem, nem kell). F azt mondja, Ld E durván megbántotta Brendát. (Igen, azt hiszem, jobb lenne a jelenet Brenda nélkül). F azt mondja, ha Ld E nem kér bocsánatot, Brenda elmegy, és ha B elmegy, F is elmegy. Ld E nem hajlandó bocsánatot kérni, és F azt mondja, másnap reggel elmegy.

+ X a szekrényből. Letorkollja Ld E-t, amiért a galériába akarja tenni a disznót)

A szelíd emberes rész illeszkedhet. Együtt mennek ki, G Ld E-t méltatja. A szelíd emberes rész talán jobban illik ide.

22. f. Gallie a függőágyához megy. Plusz Piper, aki azt mondja, épp meg akarta kérni Diana kezét, amikor megjelent Murchison az esőkabáttal, mondván, hogy lóg az eső lába. G elmondja, hogy Beach szerint a rendőr szerelmes a szobalányba, és majd ő távol tartja a lánykérés idejére.

G Murch keresésére indul. Sikerül lefoglalnia. Visszamegy a függőágyba. Plusz Piper, elmondja, hogy vőlegény lett. G ráveszi, hogy bízza meg Jeffet a portréja megfestésével. – És ismersz több száz gazdag embert, ajánlhatnád nekik is Jeffet. – P beleegyezik. ΦΦ+ *LdE a nyaklánccal. – LdE.*

G látja, hogy autó áll meg a ház előtt. Florence jön ki és várja Brendát. G. odamegy, és elmondja neki, hogy P csinos summáért megbízta Jeffet a portréja megfestésével, és az összes haverja is a kabinetből Jeff-fel festeti majd a portréját, ugyancsak csinos summákért, Ld E is busásan megfizeti Császárnő megfestéséért, és Beach is beteszi a maga részét nászajándékként. ? Beach J nagybátyja. ? F szó nélkül beszáll az autóba.

A végén Gallie Beachcsel beszélget.

VÉGE

*

Egy sokkal korábbi stádiumban, talán 1973 körül, Wodehouse úgy érezte, hogy két Blandings-regény harcol benne, hogy megszülethessen. A következőkben, abban, amit Wodehouse „A regény”-nek nevezett, azt az izgalmas lehetőséget látjuk, hogy Bertie Wooster, Jeeves és Stiffy Bing tűnik fel a kastélyban.

*

A REGÉNY

Eleje: – A legjobb beszámoló az X Hallban kitört tűzről, ami körülbelül egy kilométerre van a Blandings Kastélytól, az X-ben jelent meg. Valamiért a Times stb és a többi országos lap nem írta meg, de az X büszkén beszámolt róla.

Lord E olvassa reggeli közben. Úgy érzi, hogy X, a Hall tulajdonosa, akit nem kedvel, évek óta számíthatott erre.

Lady X azt mondja, hogy be kell fogadniuk X-et és tsait.

Nem kell a tűz (vagy talán mégis), inkább ez:

1. A hős és a hősnő jegyben jár. Összevesznek. (Min?)

2. Hogy a hős ne mehessen el, a hősnő ellop egy nyakláncot. (Kiét?)

3. Kezdődik a nyomozás. A hősnő fél, hogy megtalálják nála a nyakláncot. (Miért?)

4. Odaadja valakinek, hogy rejtse el. (Kinek? A bátyjának,)

Lásd lent)

5. Kibékülés. A hősnő megkéri a bátyját (G), hogy adja vissza a nyakláncot. Nem hajlandó. (Miért? Lehetne komikus karakter. Pl. drámaíró, aki a nyakláncból finanszírozná a darabját.

6. Nagy, humoros jelenet, amiben a hős megpróbálja visszalopni a nyakláncot a bátytól. (Hogy végződik?)

Próbáljuk ezt. Sokkal hihetőbb, ha a hősnő elmegy a „bátyjához”, azt mondja,

hogy a hős elmegy, és nincs ideje kibékülni vele, és a báty **javasolja, hogy lopják el a nyakláncot, és ő meg is teszi.**

Jó X)

Azután ahelyett, hogy megtartaná a nyakláncot, a „báty” balesetet szenved, elveszti az emlékezetét, és ugyanolyan helyzet áll elő, mint a Pénz a bankban esetén a báttyal — nagybácsival? – hős & hősnő összefogva próbálja megtalálni a nyakláncot (Akkor a „báty" nem gazember, nagy előrelépés).

Jó)

A feleség, akié a nyaklánc, gyanakodjon a férjére?

*

A REGÉNY

A hős művész.

Kezdődjön valami vicces jelenettel a hősnővel.

Elmegy vele a műtermébe.

Szerény berendezés, a képei rosszak. A lány azt hiszi, szegény.

Ld E szeretné megfestetni a disznót. A lány a hőst ajánlja. Ezután jön a ballépések sora, aminek a végén eljegyzik egymást.

*

A lány azt mondja, nagyon bohém dolog szegény művésznek lenni.

A fiú elmondja, hogy évek óta fut egy képregénysorozata Amerikában. Most már ott tart, hogy mások rajzolják helyette.

Jó)

Próbáljuk ezt. Legyen egy karakter (akit Ld E nem kedvel?), aki mint kiderül, híres állatfestő, és nagyon szívesen megfestené Császárnőt.

Vége. A hős eljegyezte a hősnőt, és elmegy Londonba gyűrűt vásárolni. Találkozik a férfival, akivel a hősnő jegyben járt, aki átgondolta a dolgot és úgy döntött, elveszi. Beszéljen nagyon lekezelően a lányról, biztos benne, hogy felújítja a jegyességüket. Elvégre, ki ez a lány? (Tényleg, ***ki****? Parson lánya? vagy [?] asszony unokahúga?). A hős azt mondja, egyetlen akadályát látja a dolognak, hogy a lány az ő felesége lesz.*

Jó)

Milyen karaktereim vannak?

1. *Hős*
2. *Hősnő*
3. *Hősnő vőlegénye*
4. *Lord Emsworth*

Csak négy!

Problémák

1. *Min veszett össze a vőlegény a hősnővel?*

---

1. f. A hős és a hősnő találkoznak. Gyerekkorukból ismerik egymást. – Mi van veled? – Lady X titkárnője vagyok Blandingsben.

*

A REGÉNY

Próbáljuk ezt. Legyen az ékszer gazdája fontos szereplő. (Kérdéses. Ld E egykori szerelme?). Ld E-t az fenyegeti, hogy el kell vennie. Φ

Végül eljegyzi magát a férfival, aki a „tüzes” házban lakott, és kiderül, hogy mégsem híres állatfestő, aki meg akarja festeni Császárnőt.

Így már hat karakterem van.

Jó)

Probléma. Ki a hősnő? Φ

Φ *Próbáljuk ezt. Ld E húga, Dora Blandingsben van. Ragaszkodik hozzá, hogy a „tüzes” társaságot hívják meg, és azt akarja, hogy Ld E vegye feleségül az ékszeres nőt.*

A hősnő a titkárnője, így már hét karaterem van.

Jó)

A pasas, aki elveszi az ékszeres nőt, lehetne egy kabinetminiszter, egy nyomozóval a sarkában. Megváltja a gondját Ld E-nek, aki csinál valamit (például megitat vele valamit, ami kiüti. Elmegy megkérni a nő kezét, aztán

visszajön, és megmondja Ld E-nek, hogy vőlegény. (Ha ezt választom, akkor vagy hagyom a nagy festő és a disznó ötletet, vagy a miniszter mondja Ld E-nek, hogy ismer egy festőt, aki meg szeretné festeni a disznót.

Jó)

Megkérdezni valakit. Mennyit kap egy sikeres képregény rajzolója, és mennyiért adja át bedolgozóknak?

*

A REGÉNY

Próbáljuk meg Jeeves történetként.

1. Bertie Blandingsben tartózkodik. Lord Emsworth unokahúga is ott van, ő és Bertie jó pajtások.

Megjegyzés: Bertie megkérheti a kezét, azzal próbálja a lányt, hogy olyan férje lenne, akiről sokat mesélhet majd. A lány elmondja, hogy egy közelben lakó férfi menyasszonya, akit Bertie is ismer.

2. A lány könnyek közt megy Bertie-hez, és elmondja, hogy összevitázott a férfival és szakítottak.

3. A férfi házában tűz üt ki. A lakókat meghívják Blandingsbe. Legyen hihető. Ld E hevesen tiltakozik, de a hősnő anyja legyen Dora húga a Szárnyas disznókból, és felülbírálja. Így a hős Blandingsbe jön.

4. A hősnek távoznia kell. Az ékszert ellopják. (Ki?)

5. A hősnő megkeresi Bertie-t – elmondja, hogy ellopta az ékszert, hogy a hős ne mehessen el a házból. B-nél hagyja.

Eddig jó, de nincs még meg Jeeves, Ld E és a disznó szerepe.

Nem hiszem, hogy Jeeves történet lesz. Azt, hiszem a férfi, akit a hősnő szeret, Londonba megy, mert nem marasztalják, és a hősnő beleszeret a pasiba, akinek az ékszert adja: (Akkor az első pasi elég nagy gazembernek tűnik.

Dolgozni rajta)

A hősnő ellopja az anyja ékszerét. Ha lebukik, a nagyanyjához küldik, Bexhillbe.

X)

Cím: Lord Emsworth, a vendéglató

*

A REGÉNY

Ha blandingsi történet, Bertie egy este kimegy Ld E-vel, hogy megnézze a disznót, Φ aki gyengélkedik.

ΦLd E azt akarja, nézze meg a disznót holdfénynél.

Visszajönnek, Ld elöl megy. Szórakozottan bezárja az ajtót, kicsukva B-t.

Jó)

B. bemászik egy ablakon, meglátja egy detektív, és áldozattá válik (VAGY bemászik és találkozik a hősnővel Φ és megkéri a kezét. Azt feleli, a szomszéd menyasszonya.

Φ **– Hozzám jössz? Nem rögtön persze. Amikor lesz időnk leszervezni egy-két egyházfit.)**

*Próbáljuk ezt. Stiffy Blandingsben van. A hősnő is. Stiffy el akarja lopni a disznót. *** Ld E mániájává vált (kell valami nyomós indíték). A hősnő azt akarja, hogy a hős maradjon.*

Nem tudom, hogy a férfi, aki fél a lovaggá ütéstől, szerepeljen-e az „A" regényben, de jó megoldás lehetne, ha egy ismerősét Lorddá tennék, és a felesége mondaná neki, hogy semmi szín alatt ne fogadja el a lovagi címet.

XX)

Cselekmény

1. *Tűz. A férfi Blandingsbe jön.*
2. *Ő & hősnő összevesznek.*
3. *A lány ellopja az ékszert, és odaadja a hősnek.*
4. *A hős odaadja Ld E-nek.*
5. *A férfi elmegy. Nem mondták neki, hogy maradjon.*
6. *A hős megkérdi Ld E-t, hol a csomag, amit neki adott. Ld E vagy elfelejti, és letagadja, vagy elvesztette az emlékezetét.*
7. *A hős átkutatja Ld E dolgozószobáját. Elkapják? Bertie. Φ*

Φ Ha mindketten átkutatják a dolgozószobát, történhetne valami, pl.

mennykőcsapás, amitől a hősnő a hős karjaiba ugrik. (v.ö. Meglepő örökség).
Ez jó lehet)

*

Hat jegyzetoldalon keresztül (dátum nélküliek, tehát íródhattak különböző napokon is, de még a december 20. és december 30. oldalak előtt) Wodehouse azon mereng, hogy ki legyen a férfi, „X” avagy Kevin, aki váratlan fordulattal visszanyeri Lady Florence tiszteletét és szeretetét. Férj? Elvált férj? Vőlegény? És/vagy a komornyik, Beach unokaöcccse? Ezekből az oldalakból négyet vettünk át.

*

Férj

Nyírt bajusz. N. katonás. A megjelenése félrevezető, nagyon erőszakos ember volt. Harcias és erős.

Vegetáriánus. F. ellenzi. Nevetséges hóbort! (Vegetáriánussá *vált*).

Gallie azt mondja, réges-rég egy időben vegetáriánus volt, mert nem tehetett másként, olyan drága volt a hús. (A lovis befektetéseim…

Kevin: Mit gondolsz, van remény a békülésre?

Gallie: Attól függ, miről folyt a vita. Ha arról, hogy jobban szereted a szőkéket…

K: Te jó ég, dehogy!

G: Akkor mi volt a baj?

K: Áttértem a vegetarianizmusra, és D nevetséges hóbortnak nevezte.

G: De nem próbáltál vegát csinálni belőle!

K: Dehogy.

G mondja K-nak, hogy bújjon el F lakosztályában, és rohanja le. Igyon G. Ovens söréből.

*

Florence férje

Ő Beach unokaöccse, színész vagy drámaíró? (Fontos, hogy Beach unokaöccse legyen?)

Gallie a 2. f.-ben találkozik vele. F. kidobta, ha jegyesek, vagy ha házasok, válni akar, & B tálalójába ment vigaszért & portóiért. (Gallie nem ismerte az apját.) (A férj elmegy, kidobták.)

Probléma: miért ment szét ő – nevezzük „férjnek” – és F?

Φ És hogy befolyásolja a kibékülésük Jeffet?

Φ Úgy tűnik, nem házasok. Kérdéses. Már elhidegült tőle F? Pénzt akart tőle, hogy sztár legyen, ha színész, vagy hogy finanszírozza a darabját, ha drámaíró.

A megjelenése (1) a 2. f.-ben (2) az Emsworth Címerében, miután Piper elment & G egyedül van. (2) A nagyjelenetben. (A 2.-ben G. azt javasolta neki, tüzelje fel magát G. Ovens sörével.)

Φ Nem jegyesek. Szétválhatnak. *** Kérje meg, vegye rá Ld E-t, mondjon le arról, hogy a disznó portréját a családi galériába tegye? A nagyjelenetben a férfi elárulja, Ld E beleegyezett, hogy a dolgozószobájába teszi a disznót. Φ

Φ Sok humorforrást látok benne, ahogy győzködi LdE-t, – ami megenyhíti F-t az irányában.

Az Ems. Címerében a „férj” elmondja Gallie-nak, hogy összeveszett F-szal.

A G-F-ben F csak annyit mond, gyönge volt.

X)

G és X az Ems. Címerében. Gallie azt javasolja X-nek, hogy tankoljon fel G-nél & bújjon el.

Husband

Clipped moustache. Visibly military. Appearance misleading, as he was a v. mild man. Very big & strong.

Vegetarian. Fit & upright. Ridiculous footl. (He has become an veg.)

Gally says I met a veg. for a while many years ago. I felt effort not to be, meant nothing to me much. (My involvement in the story)

Rosa: Do you think there is any hope for reconciliation?

Father: He figured what he now was doing. If you have been preparing blades

K: Good Reasoning.

P: The other may be troubled?

R: I became involved in my relationship and I called it a nervous fear.

Ch: You told it to be normal. Ear to say.

K: Curiously odd.

Q tells K to hide in P's studio and jump out at him. When P. comes home

Husband's Brother.

He is dressed in flannels, an author, or playwright? (Read the bit B's employed?)

Gally reads this in 'Ch.2. P. has checked him, & suggest, or insisted on a [illegible] of marriage, & he has gone to his family for consultation & help. (Gally forgot the feather). (Brother is Rosa's, children's uncle)

Problem, why have - call his 'brother' & split E? And then [illegible] this seem attractive or suggest E off?

Q It looks as if they are trying to marry, E.g. Since the [illegible] always [illegible] F by getting her to talk of [illegible] & on [illegible] to play, & playwright.

His appearance (1) In ch. 2 (2) Rob [illegible] after P. [illegible] there before P is alone. (3) In big scene, (the 2 P. has arrived [illegible] & [illegible] after [illegible])

Q Why are only language? Can they have split - ch. 1 [illegible] & go and [illegible] & giving up idea & big - [illegible] Gally? In big scene [illegible] [illegible] & [illegible] to again to big - story. Q

Q I am, [illegible] good [illegible] with him [illegible] - which [illegible] P. [illegible] to him.

X In Gally's [illegible] 'brother' has P. all set his [illegible] with P. In G.-P. F [illegible] [illegible] was weak.

Q [illegible] X at [illegible] [illegible] & [illegible] X to [illegible] up on P's [illegible] - [illegible]

Nagyjelenet.

Azzal indul, hogy Ld E és G belép.

Vita. F ne mondja, hogy elmegy. Vigyem el odáig, hogy F. mond valamit a disznóról a galériában.

X kijön a szekrényből.

- Lenne néhány szavam a témához.

X Lord E-vel vitázik.

Meggyőzi Ld E-t. Elmegy megmondani Jeffnek, hogy a portréja mégsem kerül a galériába. Csalódott lesz.

X és F kibékülnek.

X azt mondja, házasodjunk össze, és menjünk az USA-ba. Ott állítsuk színre a darabomat.

F azt mondja, nem baj, ha V velünk lesz. Nem hagyhatom itt Jeff-fel.

X és F elmegy, otthagyja Gallie-t.

Gallie tűnődik. Megtudja, hogy Jeffet és V-t szétválasztják.

Jön Piper, repülősót keres Brendának. G. elmondja, mi történt. G. elmondja, h. Ld E mérges. Használni a szelíd-ember-anyagot.

Piper panaszkodik Murchisonra, G. felajánlja, hogy félreállítja M-t. Gyere a függőágyhoz, ha jól ment. G & Murch. G a függőágyhoz + Piper. Vőlegény. G. megszerzi a megbízást a portréra P-től.

G. elmegy, hogy megmondja Jeffnek a hírt.

Kérdéses jelenet J, V & G. Azt mondja nekik, szökjenek meg, azt mondják, nincs pénzük, G beszél a megbízásról & beszél Ld E-vel is.

*

<u>16. f.</u>

Próbáljuk így. 1. B megjön. B& F. B azt mondja, találkozott a vonaton a „férjjel”. Nemet mond. Könyörög F-nek, hogy vegye vissza. F azt mondja, túl gyönge.

Nem. B szilárd jellem.

Azt mondja, Kevin gyönge.

(B szerint az E. Címerében van. B a szobájába.

2. Váltás Gallie-ra, G & Ld E. G. az Ems. Címerébe. Φ G és a férj. G javasolja,

hogy tüzelje fel magát G. Ovens sörével & bújjon el F lakosztályában, jöjjön elő, és kerekedjen F fölé.
2 *nem jó)*
3. B F-hez jön, jelenti az ékszerlopást.
4. V. megmondja G-nek, hogy ellopta az ékszert.

(EZ JÓ

Φ G elmegy az Ems. Címerébe. *** a Ld E-vel való jelenete után a függőágyhoz megy, Beach szól neki, hogy a férj telefonált az Ems. Címeréből, és Gallie-val akar beszélni.
Így jó lesz.)

Az 1-ben F azt mondja B-nek, hogy egy férfi legyen erősebb nála.

---

2. Kérdéses. Vessem el a mérnök ötletét, és Gallie mondja Pipernek, hogy festesse meg Jeffel a portréját *ajándékként Dianának?* Azt mondja, J remek munkát végez Csá- számővel.
Jó)

Meg tudom írni úgy, hogy minden egy nap leforgása alatt történik?

Gallie az első jelenetében Ld E-vel, G azzal magyarázza londoni tartózkodását, hogy egy régi barátot kellett vigasztalnia, X-et, aki F férje.
N.Jó X)
A cím. Valami arról, hogy nehéz a nőkkel bánni.
Kérd. A nők furcsák.
X)

hála
gála

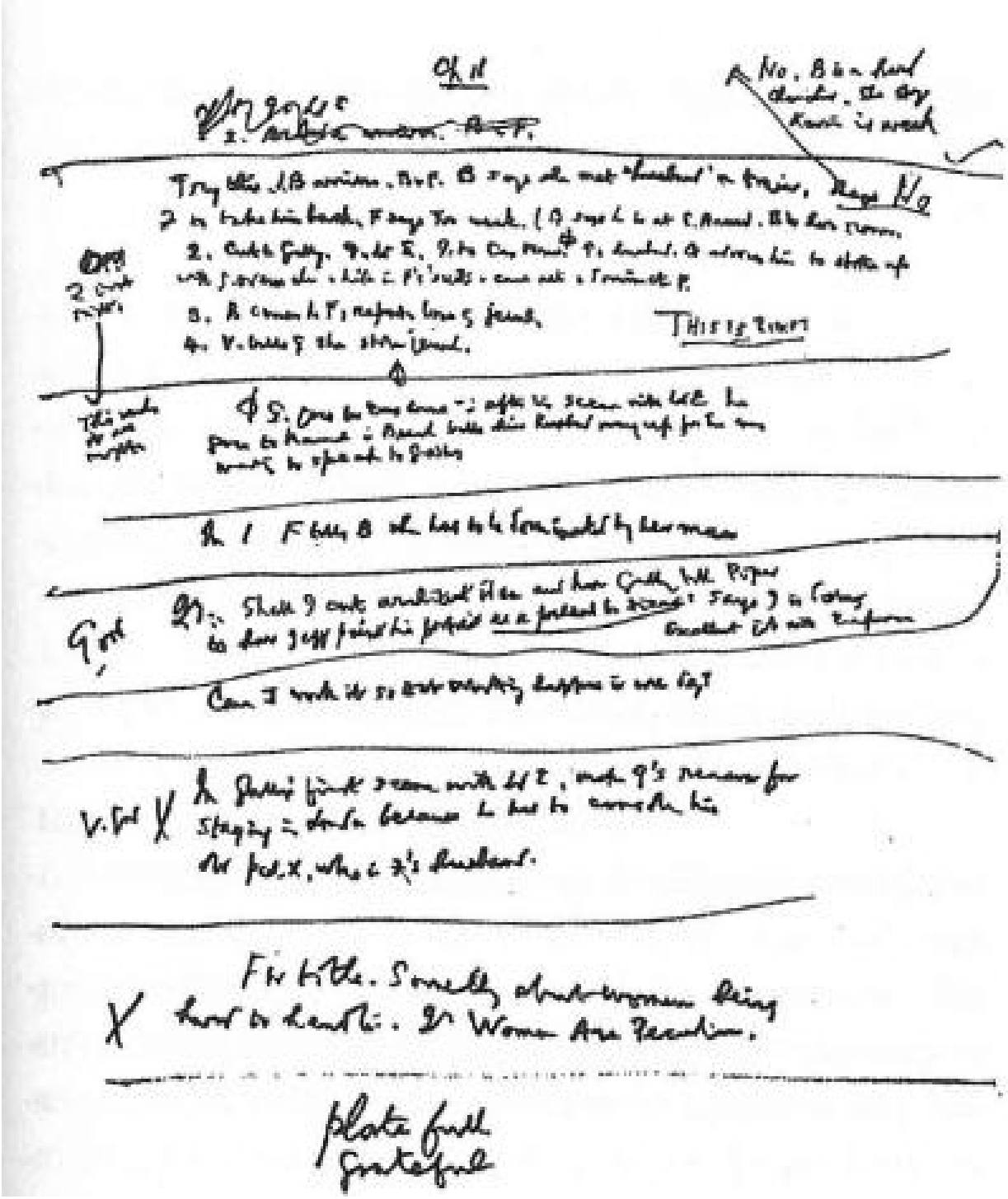

*

A *Nyári zivatar* című, 1929-es regénye előszavában Wodehouse ezt írja:

Egy bizonyos kritikus – mert ilyen emberek, fájdalom, léteznek – azt a

megjegyzést tette legutóbbi regényemre, hogy abban az összes régi Wodehouse-figurák szerepelnek, csak éppen a nevük más. Az illetőt azóta talán már felfalták a medvék, mint a gyermekeket, akik kicsúfolták Elizeus prófétát; ha viszont esetleg még életben volna, akkor sem tehetne hasonló megjegyzést a *Nyári zivatar* című regényre. Magasrendű intelligenciám segítségével túljártam a fickó eszén: ebbe a regénybe ugyanis betettem az összes régi Wodehouse-figurát – változatlan néven. Képzelem, milyen kínosan fogja érezni magát emiatt… [54]

A *Nyári zápor* után hét Blandings-regény (a *Naplemente Blandingsben* a nyolcadik) és kilenc rövid novella következett. A több kötetes sagák írásának az egyik nehézsége eltalálni, mennyire kell bemutatnod egy régi karaktert az új regényben. Amikor a nyolcadig Blandings-regény a könyvesboltokba kerül, hány olvasónak lesz ez az első látogatása a kastélyban? És hogy mutatod be Lord Emsworttht ezeknek a szűz olvasóknak anélkül, hogy halálra untatnád a régieket?

Wodehouse a korábbi regényeiben ezt a problémát könnyedén megoldotta az első fejezetekben elrejtett szórakoztató, apró jelenetekkel. De akkor is nehézség maradt. Ráadásul úgy érzem, különösen a későbbi Blandings-regényekben, hogy a szerző azzal szembesült, ehhez a nehézséghez mások is társulnak. Annyira jól ismerte már a szereplőit, hogy képes volt újra és újra megismételni egy korábbi regényben már bevált bemutatást. A *Naplemente Bladingsben* esetében azt gondolom, miután elkente Galahad bemutatását (12. oldal). Ezt a végleges változatban alighanem átírta volna friss mondatokra és ritmusokra, de most olyan, minta csak átmásolta volna Gallie bemutatását a *Galahad mindent elrendez*ből, ami maga is majdnem másolata a *Full Moon*ban található megfelelőjének.

És 1974-re Wodehouse már annyira jól ismerte a blandingsi környezetet, hogy szinte sakkbábukként mozgatta szereplőit egyik pozícióból a másikba. Mintha a pozíciók krétával ki lennének jelölve, ahogy a színpadon.

Ebben a regényben a főbb mozgások céljai és kiindulópontjai az Emsworth Címere, a függőágy, Beach tálalója, a krokettpálya, a disznóól és néhány fontosabb szoba (az egyiket mindig át kell kutatni az eltűnt ékszer, disznó vagy emlékirat után). Az 1974. december 30-i dátumot viselő jegyzetoldalon (lásd 127. oldal) Wodehouse azt írja: „G. elmegy az Ems Címerébe, mert egyedül akar

maradni és gondolkozni, ezért Beach tálalója kizárva.” Azt gondolnánk, hogy a kastélyban csak talál egy helyet a tálalón kívül, ahol egyedül lehet – például a saját szobájában –, anélkül, hogy öt kilométert kellene gyalogolnia Market Blandingsbe. A végső polírozás után nyilván jobb oka lett volna Gallie lépésének. De a jegyzeteknek ebben a korai szakaszában a lényeg, hogy Gallie-nak valamiért el kell sétálnia a kocsmába.

Van még egy utolsó nehézség. Wodehouse a kilencvenes éveiben, sőt, már a hetvenes és nyolcvanas éveiben is gyorsírást használt, méghozzá nagyon is tudatosan. Változatlanul szerette jól megbonyolítani a történeteit, és szerette ugyanilyen tekervényesen mozgatni a szereplőit. De ahogy öregedett, ahhoz, hogy A eljusson B-be, negyedannyi szöveget használt, mint az 1925 és 1955 közötti aranykorban, amikor csak úgy ömlött a szöveg az írógépéből. Akkoriban, ha kész volt a cselekmény, valósággal áradtak a szavak a fejéből az írógépbe. Bertie Wooster ingyenebédért kuncsorgott, vagy épp beadta a derekát Dhalia nénikéje legújabb zsarolásának; Lord Emsworth a nappaliból a disznóólhoz ment. És minden jelenet, dialógus vagy elbeszélés valósággal brillírozott, hemzsegett az ötletektől. Estére megvolt újabb 2500 nagyszerű szó. Wodehouse nagyon szerette meghúzni őket, „kikotorni a salakot” ahogy Kipling mondta. Igazán élvezetes feladat volt számára az agymenés után másnap reggel a majdnem végleges 1500 szóra csökkenteni. Könnyedén tartotta a határidőt, hogy a könyv megjelenhessen karácsonykor úgy, hogy közben írt Hollywoodnak, színdarabokon dolgozott, és évente átlagosan elkészült egy tucat novella is.

Az öreg Wodehouse-nak már kézírással kellett kezdenie a munkát: jegyzetek, mondatok, bekezdések. Nem tudott rögtön a gépen dolgozni. Amikor pedig lehúzta este a rolót, jó, ha 500 szó összejött, az ötöde annak, amit ereje teljében tudott. Hiányoztak a szóvirágok és piruettek. Később kellett belepasszírozni őket. Utólag kibővíteni már nem volt olyan szórakoztató, mint a bőséges termést meghúzi. De megtette. Továbbra is hozta az elvártat: megfelelő hosszúságú, hibátlan könyveket. Ha marad ideje, a *Naplemente Blandingsben*, jóllehet más címen, elkészült volna 1976 karácsonyára.

*

A Blandings Kastély kalandjai véget értek. De ködbe vesző tornyai nem tűnhetnek el. Wodehouse idős elméje az utolsó percig tiszta maradt. Nem néztem

utána, de megkockáztatom, hogy a 93 éves angol írók által írt, kiadott könyveket egy ujjunkon meg lehet számolni. De ha lenne is több, alighanem fáradtak, indulatosak, szürkék, a szerző életkorát tükrözik; semmi esetre sem viccesek, frissek, fiatalosak, tele függőágyakkal, napfénnyel és négy szerelmespárral, akik az utolsó lapokon elindul nak az oltár elé.

Wodehouse, egyem a szívét, úgy szállt le a dicső sírba, hogy nem rendelkezett a temetéséről, senkinek nem hagyott üzenetet, viszont ott volt egy friss, meleg „víg regény” az írógépében. Elég babért gyűjtött az 1920-as évektől kezdve, de soha nem viselte őket. Sosem pihent rajtuk. Az utolsó pillanatig komolytalan maradt, bár a humort mindig is nagyon komolyan vette.

A KASTÉLY ÉS KÖRNYÉKE

Wodehouse a messzi távolból, az írógépén építette fel a Blandings Kastélyt. Fiatal, küszködő, angol íróként New Yorkban, Amerikában játszódó, könnyű romantikus történeteket írt, elsősorban az amerikai piacra. A *Valami új* (*Something Fresh* vagy amerikai címén *Something New*) igazolta a címét; leginkább bohózat volt, és Angliában játszódott.

Egy korábbi, ám komolyabb regényben már szerepelt egy shropshire-i kastély, a Dreever, az *Aranyifjú*ban (*A Gentleman of Leisure*, Amerikában először 1910 novemberében jelent meg New Yorkban *The Intrusion of Jimmy* – Jimmy befurakodik – címmel. Később színdarab is készült belőle id. Douglas Fairbanks főszereplésével, majd még később John Barrymore-ral.) A Dreever-kastélyban egy zavaros angol-amerikai társaság jött össze, volt rózsalugas, tó, komornyik és parancsolgatós nagynéni. De csupán Blandings előfutára volt.

Wodehouse azt mondta nekem, hogy a Blandings Kastély impozáns ormait Corsham Courtról való emlékei alapján írta le, amelyet annak befagyott taváról látott. Oda hordta a nénikéje korcsolyázni a téli szünetekben. Miután otthagyta a bankot, egy Threepwood nevű kis házban lakott Emsworth faluban, Hampshire és Sussex határán, nem messze Boshamtől. Ezeket a neveket használta a családja nevének és nemesi címének. Owen Dudley Evans a *P. G. Wodehouse* című könyve (1977) függelékében felveti, hogy Beatrix Potter 1913-as *The Tale of Pigling Bland* adhatta Wodehouse-nak a kastély nevét, és egy rakás későbbi történetet. Lám-lám.

Blandings először 1915-ben nyitotta meg kapuit. Később, amikor Wodehouse-t novelláról-novellára, regényről-regényre visszahúzta a szíve a zöld, shorpeshire-i legelőkre, megbánta, hogy Londontól ennyire távoli helyszínt választott: körülbelül négy óra vonattal. Nagyon időigényes távolság, ami némileg csökkentette a történeteiben a nyüzsgés lehetőségét. A kastély legtöbb vendége – lett légyen valódi vagy szélhámos – Londonból érkezett. Lord Emswworthnek is Londonba kellett mennie a parlament nyitóülésére, és új

kertészt fogadni. A Barribault's Hotel, a Parazita Klub, Mario étterme és a titkárügynökségek mind Londonban voltak. És csak Londonban lehetett elmeorvosokat, detektíveket és disznóportré-festőket találni. Ebben a történetben a nyughatatlan Galahad háromszor is megjárja a Blandings/London/Blandings utat, ránézésre kevesebb, mint egy hét alatt, de arra kell gondolnunk, hogy ez az idős szerző dacolása a nehézséggel, amit még élete hajnalán állított önmaga elé.

Wodehouse egy másik vidéki, angol otthont is felépített, a hampshire-i Belpher-kastélyt a *Hölgy a pácban* című regényben, amely a *Valami új* után négy évvel jelent meg. Kísértetiesen hasonlít Blandingsre, és a nevek közt is vannak furcsa hasonlóságok. Ráadásul ingázó-távolságra volt Londontól. Furcsa, hogy Wodehouse nem küldte nyugdíjba Blandingset és tartotta meg Belphert. Miután még mindig nem ismerte fel, hogy egy saga van születőben a kezei között, adott az álmodozó Marshmoreton grófjának egy kései románcot a bájos, amerikai kóristával, és a 25. fejezetben összeházasodtak. Ahhoz, hogy saga lehessen, a hősnek özvegynek kellett volna lennie. Így (ez csak egy jól értesült tipp) bezárta a Belpher-kastélyt, és újra megnyitotta Blandingset a közönség előtt. (Mármint az olvasóközönség előtt. Ám Wodehouse nevei, ha egyszer megszülettek, hajlamosak voltak sokasodásnak indulni. Amikor 1937-ben, Hollywoodban immár másodszor készítettek filmet a *Hölgy a pácban* alapján, az egyik betétdalhoz – amelyet a Gershwin testvérek jegyeztek és Ira Gershwin *Lyrics of Several Occassions (Szövegek minden alkalomra)* című könyvében is feljegyzésre került – ezt írták: „Elhangzott a Totleigh-kastélyban – Belpher-társaság a hagyományos angol balladák, madrigálok és végtelen kánonok megőrzéséért". Egy másikhoz pedig: „Énekelte Fred Astaire Joan Fonatine-nek a Totleigh-kastély dombjain, Upper Pelhalm-Grenville, Wodehouse, Anglia."

Wodehouse a Blandings Kastélyba helyezte a *Bízza Psmithre* (1923) cselekménye nagy részét. Ahogy a novellák és regények szaporodtak, a blandingsi minta mindig ismerős, de mégis friss maradt: a szép, nyári idő, az álmodozó, özvegy gróf, a basáskodó húg, a börtönbe zárt unokahúg, a komornyik, a szélhámosok, az ifjú szerelmesek, a lopás, az oda-vissza zsarolás, a végzet, Galahad, vagy Lord Ickenham által elintézett boldog végkifejletek.

Wodehouse alig mond nekünk valamit a kastély múlt-járól. A 15. század közepén épült szürke kőből, és jó masszív lett, a lehetséges támadások kivédésére. Számos kis torony és lőrés tarkította. Viollet-le-ducöt is

foglalkoztatta (1814-1879 francia építész, középkor-kutató és író). A Blandings-völgy elején áll. Az ország egyik legrégebben lakott épülete, ötvenkét szobája van, amelyeknek egy részében azóta nem lakott senki, hogy I. Erzsébet királynő és más királyi fők látogatóban jártak ott. A *Bízza Psmithre* főszereplője, Psmith arról beszél, hogy Cromwellt valószínűleg nem látták annyira szívesen. Igaz, Psmith Cromwell látogatásának időpontját 1550-re teszi, tehát vagy Psmith viccelt, vagy egy olyan nyomdahibával állunk szemben, amely érthetetlen módon fennmaradt.

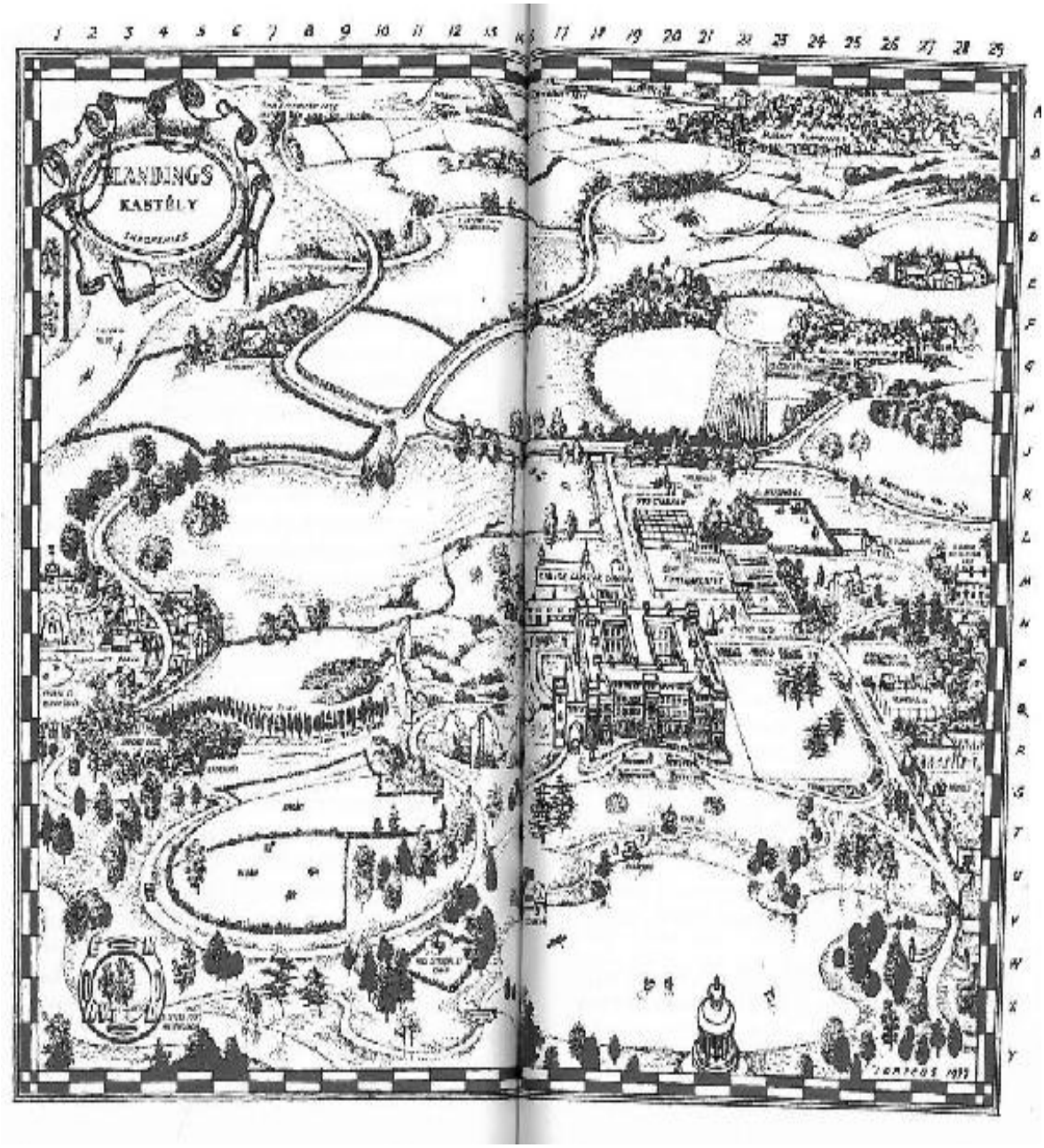

De most, a huszadik században a kastély nyilvánvalóan egy nagyon nagy, kényelmes, barátságos ház, csodálatos kertek gyűrűjében, hosszan kígyózó autóbejáróval, ahol mezők és ligetek nyújtóznak, ameddig csak a szem ellát. A vasútállomás Market Blandingsben található. Amarra van Shrewsbury. A toronyból látható a Wrekin-domb, és a Sevem-folyó is meghatározó része a tájnak és kilátásnak. Ezen túlmenően csak találgathatunk, szemügyre kell vennünk a jeleket Wodehouse szövegeiben, összerakni a kirakós darabjait, ahol tudjuk. Szobák, emeletek, teraszok, kertek, pázsitok, fák, teniszpályák, disznóólak, istállók, patakok, vizes rétek, tehénistállók, utak, allék, falvak, templomok és vasúti sínek.

De az összesen hatvan kiadási évet átölelő Blandings- regények sorától hiba lenne realistán következetes topográfiát elvárni. Wodehouse nem ilyen. Azt nem mondhatjuk, hogy gondatlan volt. A gondtalan jobb szó. Nem zavarta, de nem is lepte meg, amikor a lelkes rajongók a leveleikben rámutattak, hogy az A bekezdés az X regényben nem egyeztethető össze az Y regény B bekezdésével. Az biztos, hogy nagyon megnehezítette a kirakósok rajongóinak a dolgát, és véleményem szerint négy vagy öt teljes képtelenséget is hátrahagyott. Mi most mégis megpróbálunk alaprajzokat és térképeket mutatni. Körültekintően rajzoltuk őket a Blandings könyvek alapján. Tettünk engedményeket (muszáj volt), és bár az alkotói szabadság feljogosít erre, a kiadóval együtt tudjuk jól, hogy tiltakozó hangokra, ellenvetésekre és gúnykacajra számíthatunk, amiért mertük a fikciót a valóság látszatával keverni, és letettük a garasunkat a mesebeli birtok bizonyos helyszínei, tájolásai, formái, méretei és távolságai kapcsán.

Ha megkérdezte volna Wodehouse-t, pontosan hogyan látja a szobákat, kerteket, fákat, ligeteket és a tájat magában, ide-oda toporgott volna, hogy aztán gyorsan témát váltson, nehogy a végén epésen visszavágjon, hogy nem vacakolhatott azokkal a részletekkel, amelyek nem befolyásolták közvetlenül a történetet és a cselekményt. Hol öt húga volt Lord Emsworthnek, hol tíz. Tehetett egy Gutenberg Bibliát a múzeumba (*Valami új*), aztán az összes későbbi könyvben elfeledkezett mind a múzeumról, mind a Bibliáról.[55] Képes volt az egyik könyvben az emeletre tenni a borostyán szalont, a másikban pedig a földszintre (franciaablakkal). Képes volt a semmiből a nyugati erdőbe varázsolni egy erdészházat, aminek a létezéséről a ház fía (Freddie) nem is tudott. Ha akarta, Lord Emsworth a könyvtár ablakán kinézve látta Baxtert bemenni a

főbejáraton (*Nyári zivatar*). Ha akarta, a lenyugvó nap fénye megcsillant Baxter szemüvegén, amikor az írószoba ablaka előtt állt (*Bűnözési hullám Blandingsben*.) Ha elfogadjuk, hogy a sok történet során milyen sok szoba nyílt a teraszra, akkor a terasznak három oldalról kellene körbeölelnie a házat…

Wodehouse ránk, a rajongóira bízta, hogy feltérképezzük a kastélyt, ha akatjuk, az általa hátrahagyott, különböző nyomok alapján. Persze ez néha lehetetlen. Vegyük például a borostyán szalont. Először a *The Go-Getter* című novellában említik, amely 1931-ben jelent meg (magyarul: *A nagymenő, a Blandings és vidéke* c. kötetből), és itt még erkélyajtaja van. A nagy kutyaviadal után, amelyre Cupák Bingham tiszteletes Butykosa és Lady Alceste airdeale-je között került sor, Cupák „Bütyköst kidobta az ablakon” – amit nyilván nem tesz meg, még más kutyájával sem, ha a szoba az emeleten van. De a *Galahad mindent elrendez*ben Huxley Winkworth és Lord Emsworth egymástól függetlenül megszöknek a Borostyán szalonban rendezett uzsonnáról, és lemennek a hallba és a friss levegőre. Az *Egy pelikán Blandingsben* (1969) esetében a Borostyán szalon ismét a földszintre került, így mi is ide helyeztük. A földszinten van még egy szalon. Lehet több is. A *Bízza Psmithre* esetében az emeleten található az a szalon, ahonnan Cinnie Keeble nyaklánca Eve lába elé esik a teraszra.

Blandings Császárnőjét kétszer viszik (tolják, illetve vonszolják) a kastélyba. Először (*Fred bácsi csúcsformában*) az erkélyajtón keresztül jut be a kerti lakosztályba, hogy az ott található fürdőben szállásolják el. Tehát a kerti lakosztály a földszinten van. Dunstable hercege lakik benne. Másodszor a *Full Moon*ban lép színre Császárnő, amikor is Galahad lakik a kerti lakosztályban, és a disznó megint az erkélyajtón jut be – disznóléptékkel meglehetősen hosszú kirándulás –, majd a főlépcsőn Veronica szobájába, a Vörös Szobába. Wodehouse leírása szerint a Vörös Szoba a „második szinten van” („second floor”), Amerikában ugyanis második szintnek hívják az első emeletet (és a földszint náluk az első szint). Amikor Dunstable hercege lakik a kerti lakosztályban, azt olvashatjuk, hogy a reggeli nap fénye besüt a szobájába. Ezek azok az apró nyomok, amelyeken a rajzolóművészünk elindulhatott.

Reggel a nap keletről jön, tehát a kerti lakosztály a kastély végén kell hogy legyen. Ráadásul „a hallból vezető folyosó jobboldalán van”. Zavaró, hogy bár van fent egy Kék Szoba, a kerti lakosztály hálószobája is Kék Szoba.

A képtár is gondot okoz. A *Viharos idő*ben van egy hely az emeleten, ami „a szalon és a családi képtár keveréke, ahol többnyire a Blandings Kastély népe gyülekezett az esti étkezés előtt.” De mindössze tizenöt oldallal később Lady Julia ebből a szobából lép ki a teraszra hűsölni. A kastély központi hallja természetesen legalább egy emelet magas, de az is lehet, hogy felér a tetőig. A képgalériát az első emeletre tettük, a hall túlsó végére. Bizonyos portrék nem a galériában láthatóak. Amikor Lord Emsworth a *Valami új*ban lejön a lépcsőn, és hat lövést ad le a hallban, a „hatodik, utolsó lövedék arcon találta őlordsága anyai nagymamájának életnagyságú portréját, és jelentős javulást idézett elő rajta”. A portré nyilván a hallban lógott. Az is elképzelhető, hogy két galéria van, az egyikben mindenféle festmények vannak, a másikban a portrék. Utóbbiban helyezhette el Dunstable hercege az aktképét az *Egy Pelikán Blandingsben* oldalain? Nem kétséges, hogy az az emeleten található. És melyik galériába került volna Császárnő portréja, ha a húgok rá nem kényszerítik Lord Emswortht, hogy tartsa a dolgozószobájában?

Be kell vallanom, a hallban található lépcső dizájnját tekintve bizonytalanok vagyunk. Egyenesen felmegy az első emeleti portré galériába, vagy ahogy rajzolónk megálmodta, jobbra és balra szétválva egy pihenőhöz érkezik? Ha tévedünk, és az előbbiről van szó, sokkal érthetőbb, miként gurulhatott le a lépcsőn Dunstable hercege és Johnny Halliday az *Egy pelikán Bladingsben* történetében. Hallidayt a rejtélyes (és lényegében ismeretlen) Howard Chesney lökte le. Halliday rázuhant az előtte lévő hercegre, így mindketten legurultak. Meglehetősen kétségbeesett megoldás volt, hogy (a) a herceg bokaficammal a szobájába kerüljön, és perrel fenyegesse házigazdáját, és (b) Halliday eszméletlen legyen. Wodehouse regényeiben nem először fordul elő, hogy a hős eszméletét veszti, a mérges hősnőből pedig hirtelen előtörnek az anyai érzelmek, mindent megbocsát és gyógyító csókokkal árasztja el. Ezúttal Linda Gilpin az, aki, bár mérges volt, mert Johnny ügyvédként az ügyfele érdekében szétszedte a lány vallomását a bíróság előtt, és bolondot csinált belőle, amikor meglátja szerelmét aléltan, csókokkal árasztja el.

Nehéz, ha nem is lehetetlen, hogy a herceg és Johnny Halliday egy lépcsőfordulót is érintve leguruljanak egészen a hallig. Viszont hogy lehet elég közel helyezni a galériában lévő oszlopot, amely mögül a Kiváló Baxter figyelt (*Valami új*), ha a lépcső egyenesen megy a hallból a galériába? Ha tévedtünk, és

mégis közvetlen a lépcső, akkor talán alatta található az a kis helyiség, ahol a telefon van, és ahol Lord Emsworth azokat a kalapjait tartja, amelyeket nem szeretné, ha a húgai elajándékoznának a zsibvásárokon.

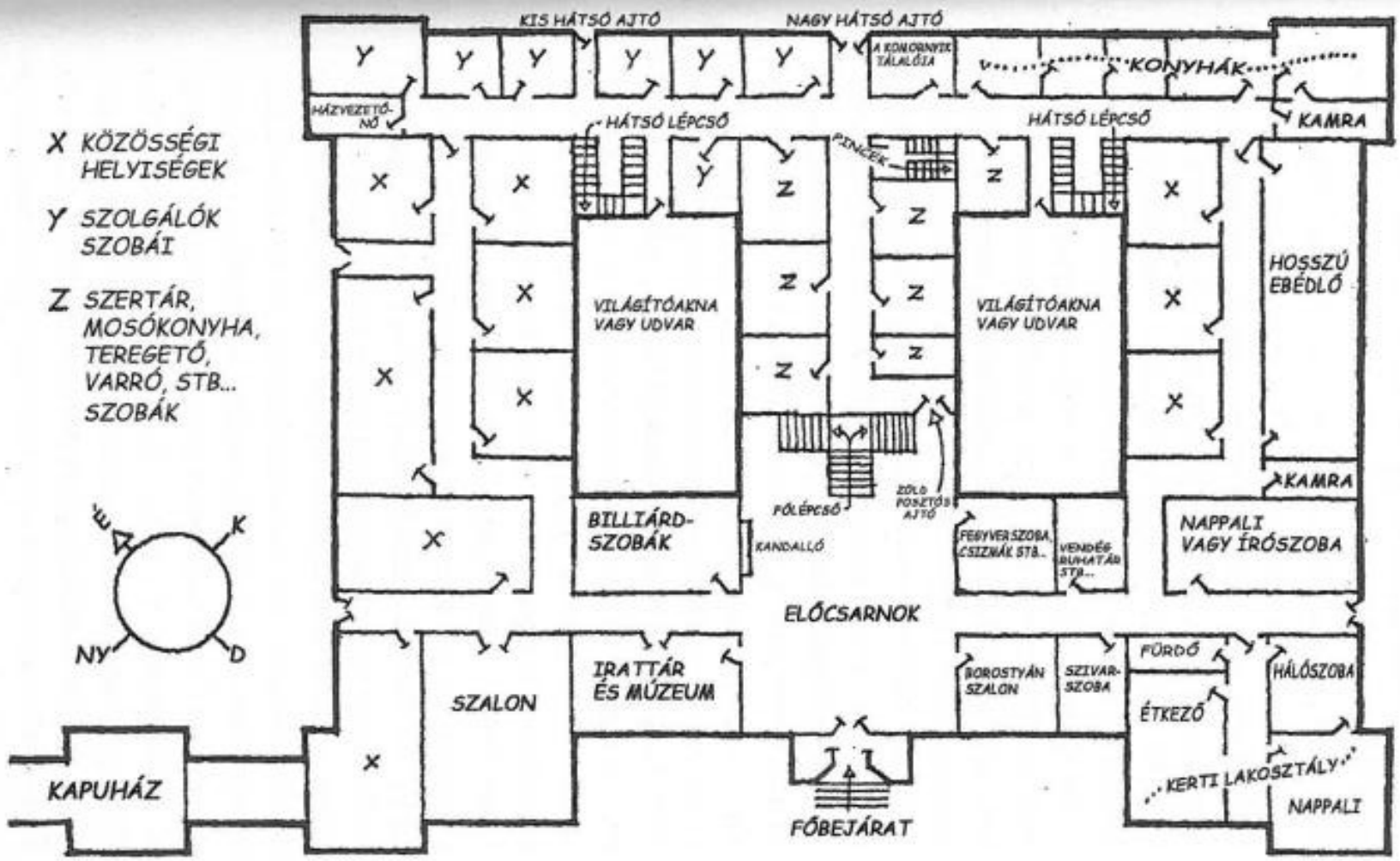

BLANDINGS KASTÉLY — A FÖLDSZINT ALAPRAJZA — JONICUS

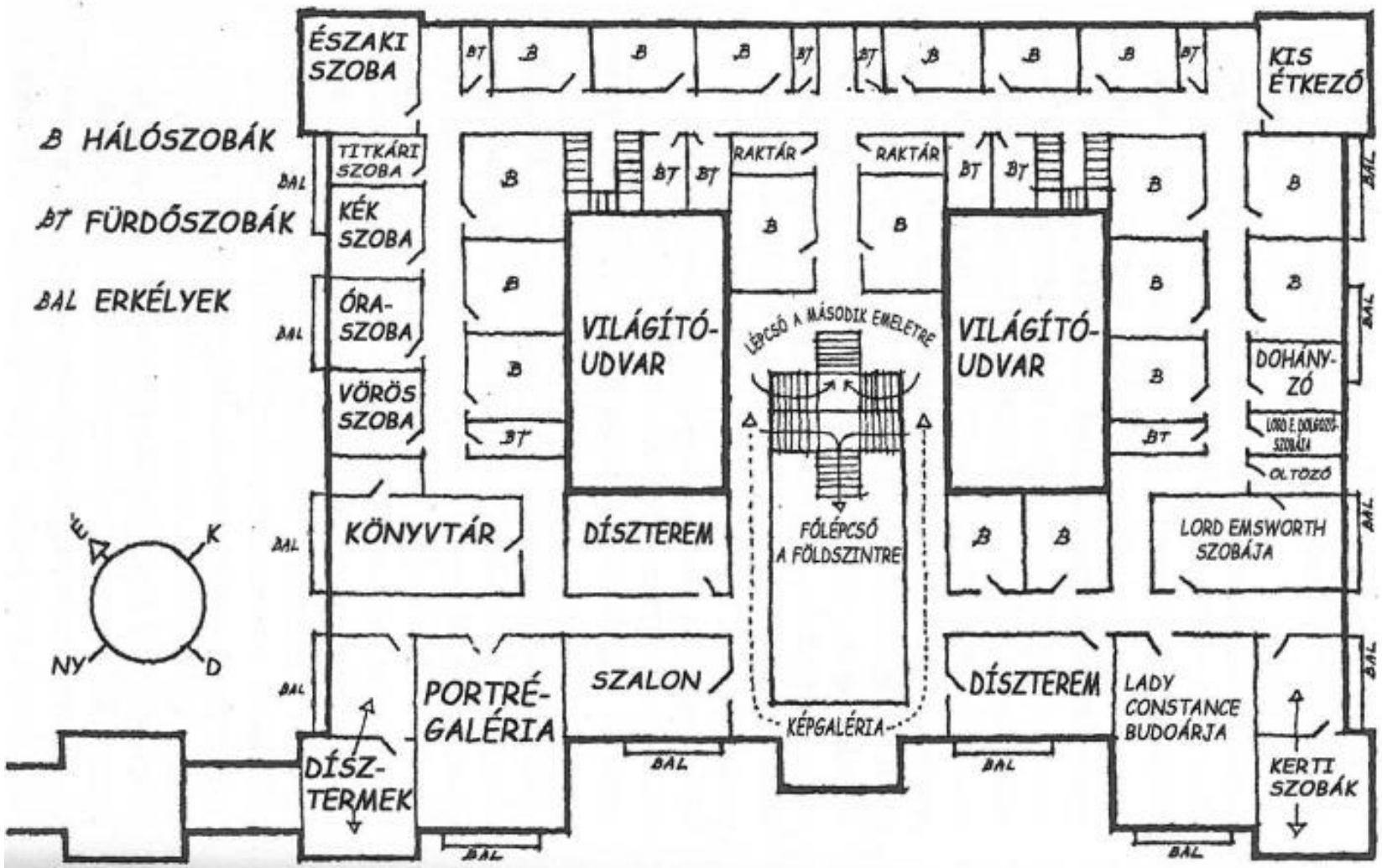

BLANDINGS KASTÉLY — AZ EMELET ALAPRAJZA — JONICUS

A kastély és környezetének feltérképezésében a két legnagyobb kihívást a *Bűnözési hullám Blandingsben* (*Lord Emsworth and Others*) és a *Szárnyas disznók*ban találtuk. A *Bűnözési hullámban* melyik ablakokból, és milyen szögből adták le azokat a légpuskalövéseket Rupert Baxterre? És hol volt Baxter, amikor (a) lehajolt azért a cigarettacsikkért, és (b), amikor a motorkerékpárján ült? És hol volt Beach, amikor Constance Keeble nem találta el? Hol volt a bokor, amely mögött Jane épp kisírta a szemét, amikor látta, hogy Lord Emsworth kilő a könyvtár ablakán? Hol lehetett az a szék, amelyen Baxter ült, amikor kihallgatta a Lord beismerő vallomását? A bokroknak, teraszoknak és Baxter székének falak mögött kell lennie, amelyek eltakarják a kilátást. Például az a bokor, amelynél Jane sírdogált, alighanem a régi vártorony romos kerítésfala mögött lehetett, nyugatra a magányos Nyugati Toronytól (a könyv elején látható térképen 17R).

A másik kihívás: A *Szárnyas disznók*ban a sertések ide-oda hurcolása az ólak, a Naposdomb és a bokrok között. Igazán fogós kérdés.

Térképünkön a nyugati erdőben található házban (29N) lakik McAllister, a főkertész, és itt lakott Aggie Donaldson is, amikor elrabolta a mázlista ifjú Freddie szívét. Biztosak lehetnek benne, hogy kicsiny házikertjében McAllister díjnyertes mályvarózsákat és rózsákat nevel Lord Emsworht bosszúságára, hasonlóan, mint ahogy a két norfolki nemes, Lord Bromborough és Sir Preston Potter folyton összeakasztja a bajszát a *Buried Treasure* című Mulliner történetben. A nedves réten (15Y) látta meg Lord Emsworth Freddie-t és Aggie-t csókolózni. A park fái között (23, 24 U) verték fel a sátraikat a gyülekezet gyermekei *A jókedvű jótevő*ben, és ahol George, Lord Emsworth unokája lefotózta a nagypapáját, amint hajnalban elvágja a sátorköteleket. Ugyancsak itt gyűlt össze a falu népe a fesztiválra (*Lord Emsworth kis barátnője, Blandings és vidéke*). A teasátor, amelyben Lord Emsworth cilinderét leverte egy repülő teasütemény, és keménygallérja megpuhult, ugyancsak itt állt, hogy kemence forróságúvá melegedjen a délutáni napon.

A fürdőkabin közelében (19U) – amelyet Galahad „fürdőháznak” nevez – vonszolta „Cupák” Bingham tiszteletes az eszméletlen kilencedik grófot a partra, amikor kihalászta a tóból (*Társaság Gertrude-nak, Blandings és vidéke*). „Beck Reumes” álnéven tartózkodott a kastélyban (a szokásos okokból – hogy a

szeretett lány közelében lehessen, akit a kastélyba hurcoltak, hogy távol tartsák tőle), és meglepte házigazdáját fürdőzés közben. Lord Emsworth fürdőzni ment kora reggel, hogy lehűtse lüktető bokáját, amit ennek a „Reumes”-nek köszönhetően rándított meg. „Reumes” ajánlott már egy borogatóvizet, amiről azonban kiderült, hogy lovaknak való. Eredmény: egy kínkeserves éjszaka, majd reggeli csobbanás a tóban. A tó vize annyira hősnek és gyógyító hatásúnak bizonyult, hogy Lord Emsworth örömében dalra fakadt. „Reumes” meghallotta, és azt hitte, fuldoklik és segítségért kiáltozik, ezért utánaugrott, hogy kimentse. Hogy Lord Emsworth ne kapálózzon, „Cupák” / „Reumes” leütötte, ahogy azt minden vízimentő-szakkönyv tanácsolja. R. Bingham tiszteletes parókiája nyilván közvetlenül a Much Matchingham-i templom (27G) mögött van, így Gertrude egy kőhajításnyira él kuzinjától, Jane Abercombie-tól (*Bűnözési hullám Blandingsben*), aki a birtokigazgatói házban lakik (25M). Ha még mindig az öreg Belford a tiszteletes Market Blandingsben (22B), akkor, ha fia és menye, Angela (*Disznó hééééé!* a *Blandings és vidéké*ben) meglátogatják, a Threepwood unokahúgok a kastély egykori foglyai most szomszédok.

Ha az olvasó nem találja a függőágyat, amiért Galahad és nővére, Florence versengenek a regényben, a két cédrusfa között rejtőzik (25R). Az *Egy pelikán Blandingsben* szerint Galahad hallotta Voules, a sofőr harmonikajátékát. De tegyük fel, hogy Voules hangos előadó, és hátszélben játszott. A konyhakertben látható a tavacska (23N), amit Galahad kisfiúként nyilván nem vett észre, hisz beleesett, és egyik nővére szerint nagy kár, hogy a kertész kihúzta. Mögötte van (24K) Császárnő új ólja, a gondozója házától egy röffentésnyire (26L). Azt is észrevehetik, hogy az óljában ezúttal még két hízó látható. Mindig is elszomorított minket, hogy Wodehouse, amellett hogy egyetlenegyszer disznókat említett (többes számban), sosem jelezte, hogy Császárnőnek lenne társasága. Szentimentális művészünk ezért berajzolt még kettőt, megháromszorozván a disznógondozó munkáját.

A két legkorábbi Blandings könyvben szarvasok is éltek a parkban. De úgy gondoljuk, a kerítés, a téli etetés és (csak suttogva mondjuk) az orvvadászat problémája miatt Lord Emsworth úgy döntött, hagyja a csordát (japán és sika szarvasok) kiritkulni, a megmaradt példányokat pedig egy kissé távolabb élő földbirtokosnak ajándékozta, akivel a Shropshire Hűséges Fiai egyik vacsoráján ismerkedett össze. Nem volt kis munka összeterelni és elszállítani a szarvasokat.

De még ma is látni lehet a blandingsi csorda leszármazottak fel-felbukkanni a nyugati és a keleti erdőben, valamint az istállóktól északra lévő sarjerdőben (14N). Senki se bántja őket, bár McAllister szeretné. Elátkozza őket, ha betévednek a kertekbe, az erdészeknek pedig nem tetszik, hogy lerágják a fák kérgét.

A *Viharos idő*ben a 6. fejezet végén ez áll: „Sir Gregory Parsloe úgy sietett ki a szobából, mint a kopói, ha szagot fognak.” Mi mást jelenthet ez, mint hogy Sir Gregory a helyi falkamester? Bárhogy is, a Much Matchinghami-i parókiával Lord Emsworth rendelkezik (a *Társaság Gertrude*-nak végén, a *Blandings és vidéké*ben). Elképzelhető, hogy Matchingham Hall is a blandingsi. hűbérbirtokhoz tartozik, és a gyűlöletes Sir Gregory Lord Emsworth egyik bérlője, de vadászhat a földesúr birtokán? Szerencsére nem sok szó esik véres sportokról a Blandings könyvekben, bár tudjuk, hogy Gallie a kastélyban tartotta a puskáját (*Nyári zápor*), Lord Emsworthnek volt egy pisztolya töltényekkel (*Valami új*), és Wedge ezredes a szolgálati revolvere társaságában érkezik a kastélyba (*Full Moon*). Vegyük hozzá még George-ot a légpuskájával, ám még ekkor sem beszélhetünk különösebben vérszomjas háztartásról.

Látszanak a lovak a karámban (7U). Kétlem, hogy vadászatra tartják őket. Róluk valamivel többet tudunk, mint a többi disznóról. Hugo Carmody lovagolt, amikor a kastélyban volt titkár (Nyári zivatar). Egy távolabbi legelőn teheneket látni (16, 17 K). Ezek látják el tejjel a kastélyt, és legelőváltáskor a tehénistállóban vannak (10V), itt találta meg a fesztivál idején Lord Emsworth a kis barátnőjét. És látszik az a ház (5P) Blandings Parvában az előkerttel, ahol a lány elbánt az agresszív kutyával, és az öccse, Em bokán harapta Constance-t. Hogy a lány pontosan hol dobta meg McAllistert egy kővel, az nem egészen világos.

Hol vannak a blandingsi birtok határai? Vagy milyen fajtához tartoznak a Blandings Parva-i tavon (1Q) úszkáló kacsák? A Blandings Parva-i templomkert (2N) melyik sírköve alatt nyugodnak Lord Emsworth szülei, és ha már itt tartunk, néhai felesége? Feltételezzük, hogy az egyetlen alkalommal, amikor ilyesmi említésre került, a *Valami új*ban, a Blandings Parva-i templomba mentek, bár utána a püspök és több más, kisebb rangú egyházi személy társaságában vettek részt egy vendégségen. Ki lakik jelenleg a Naposdomb házban (6G)? Galahad egyik Pelikán klubbeli barátját szállásolta el benne, de az illető megijedt

a vidék zajaitól, és visszament Londonba. Melyik ablakon mászott be Jeff ebben a könyvben, hogy összetalálkozzon a riadt Claude Duff-fal? Hol az a kis beszögellés, ahová Baxter a lakókocsiját leparkolta, amely oly ellenállhatatlan volt a disznótolvajok számára (*Nyári zivatar*)! Ki hagyta nyitva a kaput (18L)? Na, és ezek a fiúk a folyón (2G) vajon Shrewsbvurryből eveznek hazafelé?

Ez mind remek kérdés. Néhányat igyekeztünk megválaszolni, de nem állítjuk, hogy az értelmezéseink különösebben eredetiek volnának. Azt viszont fenntartjuk, hogy rengeteget dolgoztunk. Hogy a válaszaink kielégítenék-e a Tanár urat, sosem tudjuk meg, hisz már nem áll a katedráján.

R. U. írta (1988): Ezt a fejezetet jóval azelőtt írtam, hogy N. P. T. Murphy ezredes az *In Search of Blandings* (Blandings nyomában) című könyvét megírta, amelyben sokkal tájékozottabnak tűnik Blandigsszel, a könyvekkel és a helyszínekkel kapcsolatban, mint én.

A VONATOK PADDINGTON ÉS MARKET BLANDINGS KÖZÖTT.

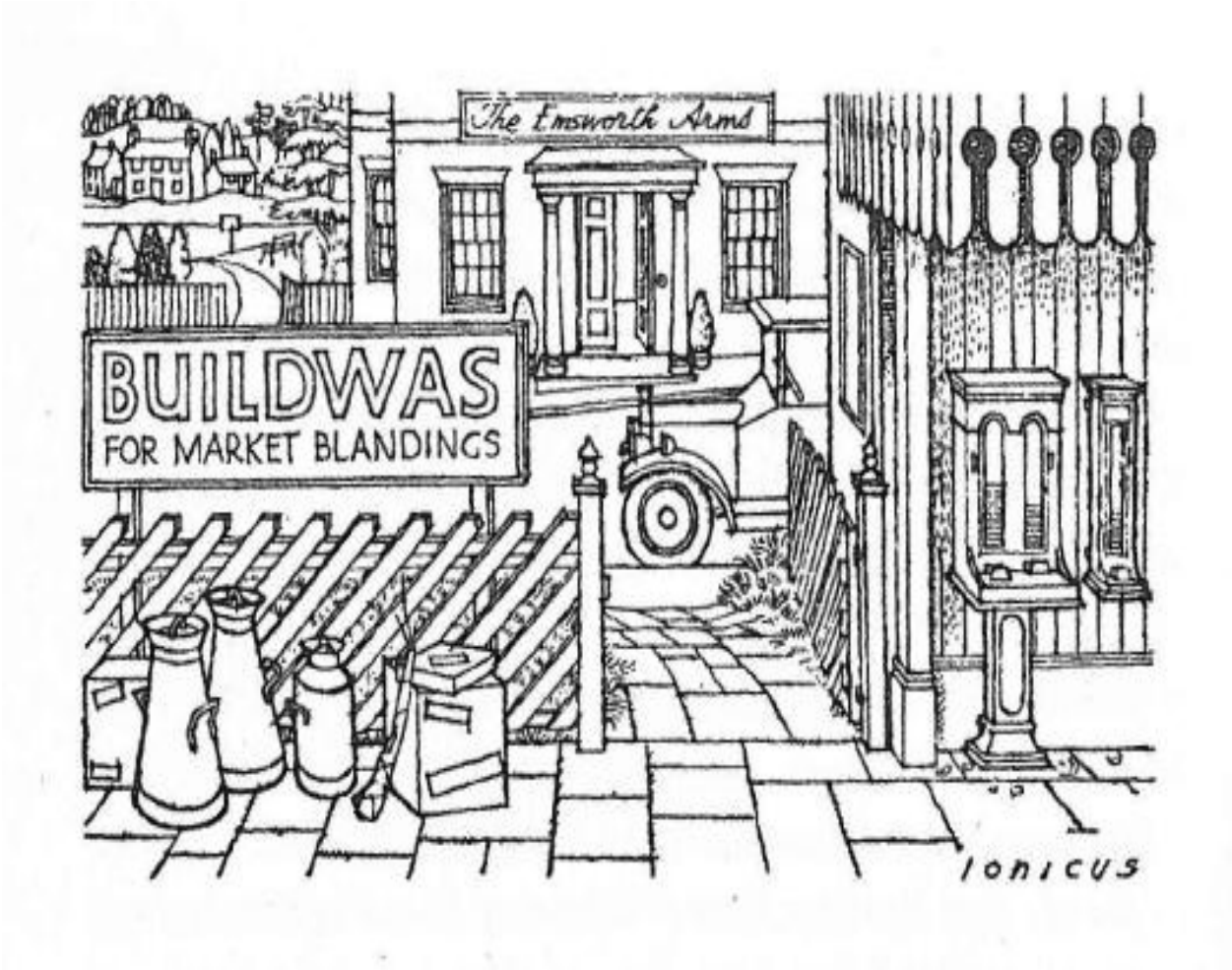

Amióta csak Wodehouse-t olvasok, gyanakodva tekintettem a Paddingtont Market Blandingsszel összekötő vonatokra. Azt gondoltam, a szerző kényekedve szerint talált ki indulási időket, azt sem nézte meg, mit írt a korábbi fejezetekben, nem hogy korábbi könyveiben. Kételkedtem benne, hogy Wodehouse menetrendje bármi egyezést mutat a korabeli valódi Bradshaw és ABC menetrendekkel.

Nem mintha kárhoztattam volna, ha így van. De kíváncsi voltam rá, már

csak azért is, hátha ezek a menetrendek nyújtanak némi támpontot arra vonatkozólag, hogy hol lehet pontosan a blandingsi a kastély shropshire-ben. Az 1953-as *Encyclopaedia Britannica* szerint Shropshire területe 1346 négyzetmérföld volt. De talán a könyvekben olvasható vasúti adatok segítenek elhelyezni a misztikus Blandingset a valódi térképen.

Amennyire tudom, még senki sem gyűjtötte össze az összes vasúti utalást, hogy megvizsgálja őket együtt. Miután az utolsó blandingsi krónika hozzáad egy utolsó időpontot a vasúti menetrendhez, arra gondoltam, összefésülöm őket. Nem volt nehéz, csak munkaigényes. De az adatok értelmezése meghaladta a tudásomat. Nem láttam semmiféle mintát (ha volt egyáltalán) az indulási időkben és a menetidőben. Viszont észrevettem egy nyilvánvaló anomáliát. A Bízza Psmithre estében Psmith azt mondja, nagyjából oda és vissza is négy óra az út. Ám ugyanebben a könyvben a történet szerint a 12.50-es vonat három körül érkezett a Paddingtonból Market Blandingsbe. Arra tippelnék, hogy a „3” eredetileg egy félrenyomott „5” volt, és fél évszázadon keresztül javítatlanul maradt. Máskülönben adott egy vonat, ami még csak nem is expressz, de 2 óra 10 perc alatt megteszi a négyórás utat.

Egyébként 1969-ben, nyolcvanhét évesen Wodehouse azt kérdezte a Daily Mail-es Lewistól egy interjú végén, amit Long Island-i otthonában készítettek:

– Egyébként mostanság mennyi időbe telik a Paddingtonról Shropshire-be érni? Körülbelül négy óra? Akkor jó, mindig körülbelül négy órát írtam.

Feltűntettem a könyvek kiadási évét, amelyekből az adatokat merítettem. Elég profinak éreztem, talán nyújt néhány támpontot. Kiegészítettem a „megáll…” és „első megálló…” információkkal, ha kiderül a szövegből. Négyszer fordult elő, mindig Paddingtonból érkező vonatok esetében. A négyből háromnál céllal.

Nem látom értelmét, miért jegyzi meg Freddie Threepwood, hogy „első megálló Swindon”, amikor elmondja Bill Listernek, hogy szíve hölgyét (mármint Billét) a Blandings Kastélyba küldték a 12.42-es vonattal (*Full Moon*) De a *Valami új*ban 16.15-ös expressz esetében fontos, hogy az első megálló Swindon. Asher Marson és Joan Valentine együtt utaznak Blandingsbe, a férfi, hogy egy amerikai milliomos inasa legyen, a nő, hogy a milliomos lányának szobalánya. Van egy kisebb megbízásuk: vissza kell szerezniük a milliomosnak a felbecsülhetetlen értékű szkarabeuszt, amelyet Lord Emsworth szórakozottan

zsebre vágott, utána pedig azt hitte, nagylelkű ajándékról van szó. A milliomos pedig busás jutalmat fizet, ha visszakapja. Miután Ashe és Joan is a jutalomra hajt, Joan nem bánná, ha Ashe kiesne a versenyből, így hát Paddington és „az első megálló Swindon” között rémtörténeteket mesél arról, milyen szörnyűségek lesnek az alacsonyabb beosztású szolgákra a személyzeti fertályon. Miután ráijeszt a férfira, megkérdezi. „Miért nem száll ki Swindonnál, miért nem megy haza?” [56]

Aztán ott van a *Disznó hééééé!* a *Blandings és vidéké*ből. Amikor a 14 órás vonat, „a legjobb vonat” megáll Swindonban, rándul egyet, épp csak akkorát, hogy Lord Emsworth felriadjon és rádöbbenjen, hogy máris elfelejtette a mesteri disznóhívást, amitől imádott Császárnője remélhetőleg ismét enni kezd.

A harmadik indokolt megállás a 14.45-ös expresznél fordul elő, „első megálló Oxford”, a *Fred bácsi csúcsformában* című könyvben. Lord Ickenham, a szélhámosok királya, vidáman utazik a Blandings Kastély felé mint Sir Roderick Glossop, az elmeorvos. Vele tart Polly Pott is, a titkárnőjének kiadva magát. Berezelt unokaöccse, Pongo is velük tart, mint Sir Roderick unokaöccse. Addig minden rendben van, amíg el nem helyezkednek kényelmesen az első osztályú kocsiban. De aztán a Kiváló Baxter is felszáll a vonatra a Paddingtonon, és az első pillanattól fogva gyanakodva méregeti a társaságot. Még ennél is nagyobb baj történik épp mielőtt a vonat elindulna: maga Sir Roderick is felszáll. Ez óriási pofon Fred bácsinak. Lord Emsworth elmondta, hogy a húga utasításait követve (ő aggódott ugyanis Dunstable herceg beszámíthatósága miatt) elment Londonba, hogy megismerkedjen a nagy elmeorvossal, és meggyőzze, fáradjon le Blandingsbe és vizsgálja meg a herceget. Csakhogy Lord Emsworth rájött, hogy Sir Roderick nem más, mint a kiskorukban „Mitesszer”-ként ismert kisfiú. Ám Sir Rodderick, akit Lord Emsworth a gyerekkori nevén nevezett, nem hajlandó Blandignsbe menni. Ez tette lehetővé Lord Ickenham számára, hogy kitalálja ezt az álcát hármuknak, részben segíteni Lord Emsworthnek, részben pedig előremozdítani egy fiatal pár boldogságát.

– Segédkéz az, amit a legszívesebben nyújtok – mondja Lord Ickenham.

Erre itt van Sir Roderick Glossop személyesen, felszállt Paddingtonban a vonatra, nyilván meggondolta magát. Lord Ickenhamnek nagy szüksége volt arra az oxfordi megállóra. Ennyi idő alatt meggyőzhette Sir Rodericket, hogy a páciens, akihez hívták, túl van a nehezén, nem szorul azonnali ellátásra, így a

doktor nyugodtan visszatérhet forgalmas praxisához. Szálljon le Oxfordban, és kapja el a következő londoni vonatot.

Végezetül, ha a menetrendek segítenek elhelyezni Market Blandingset Shropshire térképén, végre talán eldönthetjük, merre is húzódik a Blandings-völgy. A kastélyt a völgy végébe helyezzük. Hány kilométer hosszú a völgy? Market Blandings még Shrewsbruy, a környék legnagyobb városa előtt vagy után van?

Úgy döntöttem, segítséget kérek egy barátomtól, aki már az iskolában is nagy Bradshaw menetrend szakértő volt, jóval azelőtt, hogy a British Railwayshez ment volna dolgozni. Íme, a bizonyítékok, amiket összegyűjtöttem:

Vonatok Paddingtonból Market Blandingsbe

08.30 expressz (*Naplemente Blandingsben*). A vonat 16.10-kor érkezik (*A jókedvű jótevő*).
11.18 (*Egy pelikán Blandingsben*)
11.45 (*A jókedvű jótevő*)
12.42 „első megálló Swindon” „nem sokkal 17.00 előtt” ér Blandingsbe (*Full Moon* 1947)
12.50 körülbelül 15.00-kor ér oda – vagyis kb 2 óra 10 perc alatt? Ez nyomdahiba (*Bízza Psmithre*)
14.00 „a legjobb vonat”. Megáll Swindonban (*Blandings és vidéke)*
14.23 (*Egy pelikán Blandingsben* 1969)
14.45 expressz. Első megálló Oxford (*Fred bácsi csúcsformában*)
15.15 (*Blandings és vidéke*)
16.15 expressz. Megáll Swindonban (*Valami új*).
Egy expressz, ami kb. 21.05-kor érkezik. Étkezőkocsival (*Bízza Psmithre* és *Fred bácsi csúcsformában*)
17.05 „Utána öt óra öt percig semmi.” (*Blandings és vidéke*)

Vonatok Market Blandingsből a Paddingtonra

08.20 „körülbelül délben érkezik” (*Fred bácsi*

csúcsformában).
08.25 (*Fred bácsi csúcsformában*).
08.50 körülbelül délben érkezik (*Bízza Psmithre*).
10.35 (*A jókedvű jótevő*).
10.50 (*Valami új*).
11.15 (*Tüzes víz*).
12.40 nem sokkal 17.00 előtt érkezik (*Full Moon*)
14.00 (*Blandings és vidéke* és *Fred bácsi csúcsformában*).
14.45 (*Viharos idő* és *Fred bácsi csúcsformában*)
14.45 Az autó pontban 14.00-kor áll a kastély bejárata elé (*Bízza Psmithre*).
18.00 (*Full Moon*).

Jegyzetek:

1. A könyvek említenek mellékvonalakat is. Bridgeford-ból (talán Bridgnorthra gondolt?) Market Blandingsbe 30 perc (*Bízza Psmithre*). Egy vonat 12.40-kor indul Market Blandingsből Norfolkba, és 19.45-kor érkezik vissza, még pont időben, hogy át lehessen öltözni vacsorára (*Viharos idő*).
2. A Blandings Kastély Shropshire-ben van. A Severn folyik át a birtokon. Shrewsbury kényelmesen, kocsival 45 perc. Market Blandings 2 és fél / 3 mérföld a kastélytól (ebből 3/4 mérföld a kastély felhajtója). A kastély oromzatáról látni a Wrekint.

[u.i. Hiba volt feltételeznem, hogy a Severn átfolyik a birtokon. A *Bízza Psmithre* így ír erről: „A kéklő távolban erdős domboldalak futottak le a Severn-folyóig mely úgy csillog, mint a hüvelyéből előrántott kard, a folyón túl pedig dimbes-dombos park húzódott, csaknem a kastély faláig, ahol tarka virágos fennsík törte meg…” Kié a park? Talán Lord Emsworthé, de akkor is könnyen lehet, hogy a Severn jelöli ki a határt. Az elhamarkodott feltételezésem okozott némi gondot.]

Szakértő barátom továbbadta a bizonyítékaimat egy barátjának, Michael Cobb ezredesnek, aki amellett, hogy ismeri a *Bradshaw*t, rendelkezik azzal az előnnyel, hogy katonai pályafutása során térképészetre specializálódott és évekig szolgált az Ordnance Survey-nél, Nagy-Britannia térképészeti szolgálatánál. Cobb ezredes meglehetősen alapos jelentést írt.

COBB EZREDES JELENTÉSE

Első ránézésre is látszik, hogy sok a vasúti következetlenség, például hogy a Blandings Kastély a Severn partján van, Shropeshire megyében, mégis odavonatozhat valaki a Paddingtonról úgy, hogy „az első megálló Swindon”.

Rájöttem, hogy bizonyos adatokat figyelmen kívül kell hagynom. Próbáltam olyan helyet találni, amelyik a legfőbb topográfiai adatoknak is, és a lehető legtöbb vasúti adatnak is megfelel.

A topográfiai adatok a következőek: a kastély Shropshire-ben van; a Severn átfolyik a birtokon; Shrewsburyből kényelmesen 45 perc autóval; a Wrenkin látszik az oromzatról; nagyjából 2 és fél mérföldre van a kastély az állomástól.

Egyvalamit tényként kezeltem – hogy az út általában 4 óra a Paddingtonról (1923), gyorsvonattal 3 óra 40 perc (1947). Mindezt kipróbáltam a fenti három területtel. A *Bradshaw* szerint a közvetlen vonat járatok csak Wellingtonban állnak meg (kevesebb mint 3 óra a Paddingtontól), és magát Shrewsburyt kivéve Gobowenben (körülbelül 3 óra, 40 perc). Utóbbi esetben a Blandings Kastély nyolc mérföldre van a Severntől, vagyis aligha folyhatott át a birtokon (bár átfolyhat a határban, de az nem ugyanaz). Ez Oswestry agglomerációjába helyezi a kastélyt. Ez annyira valószínűtlen, hogy elvetettem Gobowent.

Ekkor arra jutottam, hogy az utasoknak át kell szállniuk Paddington és Market Blandings között. Az új lehetőségek:

1. A Shropshire és Montgomeryshire vasút szóba jöhetett Nesscliff és Kinnerley Junction között. De a járatok ritkák voltak, és biztos vagyok benne, hogy Wodehouse említette volna, milyen kevés jár.
2. A fővonalon a lehetséges átszállóhelyek Wellington és Shrewsbury között Walcot, Upton Magna és egy esélyes Shrewsburytől északra: Baschurch. Ezek mind megfelelő topográfiai helyre tennék a kastélyt. De arra jutottam, hogy a helyi járatok túlságosan ritkák, hogy kielégítsék Wodehouse igényeit.
3. A Severn-völgyi vonal. Errefelé csak Bridgnortht lehet elérni 3 óra 40 perc alatt a Paddingtonról átszállás nélkül, és az átszállások reggel a Paddington irányába meglehetősen gyérek.

Így hát kizárásos alapon maradt az észak-nyugati coalporti mellékvonal Wellingtonból, ahol a vonatok sosem csatlakoztak a londoni vonatokhoz, és a

Much Wenlock-i mellékvonal, ugyancsak Wellingtonból. Le kell nyelnünk azt a tényt, hogy Wodehouse sosem említi, hogy a Londonból érkező utasoknak át kellene szállniuk a kastély felé menet közben. Azt is feltételeznünk kell, hogy bár Buildwas állomását 1963-ban bezárta a British Rail, az ekkor már Amerikában élő Wodehouse talán nem is hallott róla.

Helyettesítsük be Buildwast Market Blandingsre, és vegyük számba a tényeket. Shropshire-ben van. Két és fél mérföldre az állomástól található Leighton, egy szépséges falu, ahol a Severn átfolyhatott a birtokon. Ráadásul 10 mérföldre van Shrewsbury központjától – az 1920-as években körülbelül 45 percnyi autóút sietség nélkül.

VAGY

A kastély lehet a folyó déli partján, a Much Wenlock felé emelkedő lankákon. A Wrenkin nagyon közel van, és ha a kastély a folyó déli partján található, az északra néző lejtőn, minden ablak a Wrekinre néz. Akkor viszont a parkban olyan magas fák nőnének, amelyek eltakarják a hegyet, ezért fel kell mászni az oromzat tetejére, hogy látni lehessen. Így az előbbi helyszínt választottam. (Megjegyzem, kizárólag a topográfiai tények miatt választottam a Coalport és Bridgnorth közti folyószakaszt, de a vonatokat nem tudom összeegyeztetni ezzel a vonallal.)

Biztos vagyok benne, hogy Wodehouse előbb-utóbb belenézett volna a *Bradshaw*ba, ha ezt a területet választja, és akkor rájön, hogy mikor járnak a vonatok Londonba és vissza, és mennyi a menetidő. Nyilván észrevette volna az észak-nyugati mellékvonalat is Coalportba, és láthatta Madeley Market állomást. Talán ezért nevezte az állomást „Market Blandingsnek”? Ha a vonatok csatlakoztak volna Wellingtonban, ez ideális állomás lenne a kastélyának. (Senkiben nem merült még fel, hogy a Blandings Kastély valójába Apley Park? A Wrekin remekül látszik az oromzatáról, és a Severn néhány mérföldre folyik a parkjától.)

Átmenetileg feledkezzünk meg a londoni vonatokról (velük majd később foglalkozunk), így az alábbi vasúti adatokat kell összebékítenünk:

> *Megáll, vagy elsőként megáll Swindonban: első megálló Oxford.* Ez a kettő *nem* passzol. Ki lehet magyarázni, de nem ez a megoldás. Soha senki nem utazhatott Shrewsbury közelébe Swindonon keresztül.

Oxford felé igen, de a megadott menetidő alatt csak Bridgnorthig jutott volna.

Norfolk. A 12.40-es indul oda, és körülbelül 19.45-kor tér vissza. Yarmouthba lehet érni 19.46-ra, ha valaki Buildwasban felszállt a 10.40-es vonatra, és 09.00-kor indulhat vissza Yarmouthból Birminghamen keresztül, 17.51-es érkezéssel. De ha valaki közvetlen vonalon szeretne odajutni, és nem bánja, ha sokszor kell átszáll- ni, 20.11-re érhet oda. Nem meggyőző. Bridgefordból Market Blandingsbe fél óra az út mellékági vonatokkal. Figyelemre méltó, hogy Bridgnorth az 1930-as években 26-29 percre volt Buildwastól.

Ha alaposabban megnézzük a Londonba induló és onnan érkező vonatokat, nagyon sok érhetetlen részletbe ütközünk, viszont kirajzolódik egy minta. Az 1910-es, 1932-es, 1939-es és 1961-es *Bradhsaw* menetrendeket választottam, hogy lefedjem a könyvek megjelenési idejét. Kiadásuk szerint három korszakra osztottam a könyveket: 1915-1923, 1932-1939 és 1947, 1961-1976. Akár helyes, akár nem, a könyv kiadásának évét tekintettem a könyvben olvasható történet idejének. 1947-et azért vettem az 1932-39-es korszakhoz, mert úgy érzem, Wodehouse nem juthatott hozzá a háborús időkben vagy közvetlenül utána kiadott menetrendhez.

A LONDONBÓL induló vonatok

Wodehouse vonatai általában 08.30, 11.18/11.45, 12.42/12.50, 14.00/14.23, 15.15/16.15 és 17.00/17.05 körül indulnak a Paddingtonról. Ezek szerintem az alábbiaknak felelnek meg: 09.10, 11.10 (1939-ben emellett volt 11.15-ös és 11.20-as vonat is), és 14.00. A 15.15- ös (1939) úgy sejtem, az író saját „találmánya”, és a 17.00/17.05-ös alighanem a 16.10-esnek felel meg, mert 14.10 és 16.10 között nincs más vonat (ő azt írja, a 14.00-as és 17.05-ös között nincs más vonat [1935]). Wodehouse 17.00-as vonatján étkező kocsi van; 1910-ben a 16.55-ösön volt étkezőkocsi, de a későbbiekben már csak büfékocsi.

A LONDONBA tartó vonatok

Wodehouse-nál egy „üzletemberek” vonatja indul hol 08.20-kor, hol 08.50-

kor, és körülbelül délben ér a Paddingtonra. Valójában a 07.00/07.20-kor induló, 11.00/11.10-kor Paddingtonba érő, és a 08.40/09.13-kor induló és 13.15/14.08-kor érkező járatok között nincs semmi, így hát Wodehosue az egyszerűség kedvéért kitalálta ezt a vonatot. Csatlakozott a tényleg létező 08.55/09.00-ás vonathoz Wellingtonban, amely 12.05 és 12.15 között érkezett a Paddingtonra (1932 után). A többi reggeli vonat többnyire megfelelt létező vonatoknak. Wodehouse délután 14.00-ás 14.45-ös vonatjai megfeleltethetők a létező 13.45-ösnekés 15.15-ösnek, a 18.-00-ás pedig a 18.02-esnek vagy 18.05-ösnek.

MENETREND

1910 BRADSHAW

ODA

Paddington	Buildwas	Paddington	Market Blandings
ind. 11.25	érk. 15.28	ind. 12.50	érk. 15.00
14.15	18.14	16.15	?
16.55*	21.49	expressz	
* Étkezőkocsis		17.00*	21.05

*

*(„A délutáni vonat")

VISSZA

Buildwas	Paddington	Market Blandings	Paddington
ind. 07.34	érk. 12.15	ind. 08.50	érk. 12.00
09.13	14.08	10.50	?
10.27	15.00	14.45	?
12.10	17.20		
13.46	18.20		
15.17	20.50		

P.G.W. 1915-1923

1932 BRADSHAW

(a zárójelben lévő 1939-ben eltért.

ODA

Paddington	Buildwas
ind. 09.10	érk. 14.03 (14.08)
11.10 (11.05)	
	15.28 (15.33)
14.10	17.51 (17.57)
16.10 (16.05)	
	20.04 (20.11)

VISSZA

Buildwas	Paddington
ind. 07.15 (07.20)	
	érk. 11.00
08.52	14.05
(10.40	16.20)
12.03 (12.00)	
	17.00 (17.05)
13.45	18.00
15.15 (15.20)	
	20.02
18.04 (18.02)	22.05

P.G.W. 1932-1939 és 1947

Paddington	Market Blandings
érk. 12.42	?
14.00	?
(„a legjobb vonat")	
14.45 expressz	?
? expressz	18.45
?	
15.15	?
17.00	21.05
17.05 („14.00 és 17.05	
között semmi") ?	

Market Blandings	Paddigton
ind. 08.20	érk. 12.00
08.25	?
11.15	?
12.40	17.00 előtt
14.00	?
14.45	?
18.00	?

1961 BRADSHAW				P.G.W. 1961-1976			
ODA							
Paddington		Buildwas		Paddington		Market Blandings	
ind.	05.30	érk.	11.51	ind.	08.30	érk.	?
	11.10		15.45		11.18		?
					11.45		?
					?		16.10
	14.10		18.20		14.33		?

(A 09.10-esnek és a 16.10-esnek nincs csatlakozása Paddingtonba).

VISSZA							
Buildwas		Paddington		Market Blandings		Paddington	
ind.	07.00	érk.	11.10	érk.	10.35	érk.	?
	08.40		13.15				
	11.55		16.00		12.40		„17.00 előtt”
	13.10		17.15				
	18.02		22.15		18.00		?

MEGJEGYZÉSEK:

1. Wodehouse szerint „egy gyorsvonatnak körülbelül 3 óra és 40 perc”. 1932-ben a 14.10-es vonattal 3 óra 41 perc volt az út.
2. Wodehouse szerint a két órás „a legjobb vonat”. 1910-től 1961-ig a 14.10 (vagy 14.15-ös) oda felé menő közvetlen járat volt a leggyorsabb aznap.

Nyilvánvaló, hogy Wodehouse megnézte a *Bradshaw*-t, vagy volt egy vasútszakértő ismerőse, aki ellátta információkkal – körülbelül két óránként

induló vonatok mindkét irányban, Wodehouse pedig az aktuális szükségleteihez igazította őket.

Örültem volna, ha megerősíthetem, hogy az utasai átszálltak menet közben vagy sem, de azt hiszem, a bizonyítékok tükrében annyit kijelenthetünk, hogy Buildwas volt Market Blandings.

*

Cobbs ezredes okosan felismerte, hogy a könyvek kiadási évei nyújtják az egyetlen lehetséges időbeosztást a kutatáshoz. Bár ebben a regényben, (a *Naplemente Blandingsben*) Galahad azt mondja, csupán egy hét telt el az *Egy pelikán Blandingsben* (1969) óta, Wodehouse egyik könyvében sem határozza meg az éveket, de még a hónapokat sem. A *Valami új* (1915) elején hideg, keleti szél fúj, és a vendégeskedés a „két vadászszezon közé” esik. Egyébként majdnem mindig nyár közepe van, virágoznak a rózsák, az uzsonnát a gyepen szolgálják fel, a vacsora utáni kávét a teraszon vagy valamelyik lugasban, mindennap fürdenek a tóban. Olykor van egy-egy vihar vagy zápor, és Lord Ickenhamnek egyszer kigyulladt a szobája. Amúgy függőágy-barát az időjárás, örökké tartó *annus mirabilis*[57]. Ó igen, Császárnő immár egymást követően három évben is díjat nyert a vásáron Shrewsburyben. De ha ilyen akadékoskodók vagyunk, mit kezdjünk azzal az információval a *Valami új*ból, miszerint Lord Emsworth az 1860-as években járt Etonba? Nem, maradjunk csak a kiadási éveknél.

Köszönjük, ezredes. A frissen kiadott *Oxford Literary Guide to the British Isles* (A Brit-szigetek irodalomkalauza) című könyvben Dorothy Eagle és Hilary Camell tollából nincs utalás sem a Blandings Kastélyra, sem Wodehouse-ra. Kíváncsiak vagyunk, hogy a következő kiadásban szerepelnek-e majd ezek a szócikkek, illetve említik-e őket Buildwas, Leighton vagy Madeley Market kapcsán.

A KÖNYVBEN EMLÍTETT WODEHOUSE MŰVEK:

A jókedvű jótevő (Service with a Smile)
Bízza Psmithre! (Leave It to Psmith)
Blandings és vidéke (Blandings and Elswhere)
Bravó, Jeeves (Much Obliged Jeeves)
Bűnözési hullám Blandingsben (Crime Wave at Blandings)
Disznó hééééé (Pig Hooey)
Egy pelikán Blandingsben (A Pelican at Blandings)
Fred bácsi csúcsformában (Uncle Fred int he Springtime)
Full Moon (Kedélyes kastély)
Galahad mindent elrendez (Galahad at Blandings)
Hajómágnás a pácban (Joy in the Morning)
Hölgy a pácban (A Damsel in Mistress)
Koktéltájm (Coctail Time)
Lord Emsworth and Others (Nincs még hivatalos magyar címe)
Meglepő örökség (Uneasy Money)
Napnyugta Blandingsben (Sunset at Blandings)
Nyári zivatar (Summer Lightning)
Performing Flea (Nincs még hivatalos magyar címe)
Szárnyas disznók (Pigs have Wings)
Golfőrültek (The Clicking of Cuthbert)
Tavaszi bezsongás (Spring Fever)
Tüzes viz (Hot Water)
Viharos idő (Stormy Weather)

MEGJEGYZÉSEK A SZÖVEGHEZ

Megjegyzések

[←1]

A számozott megjegyzések a könyv végén, a 203. oldaltól találhatók.

[←2]

Wodehouse, általában Galahad hangján, gyakran hívja a Blandings Kastélyt Bastille-nak, illetve Ördög-szigetnek.

[←3]

Vajon a Scotland Yard detektívje „Sir James”-nek szólítaná a pénzügyminisztert? Nem, egyszerűen „Uramnak”, és ezt Wodehouse is tudta volna, ha többet él Angliában. Amikor ezt írta, már csaknem negyven éve élt Angliától távol. (Bár az akcentusában nyoma sem volt az amerikai angolnak.) A Naplemente kéziratában amerikai írásmód szerint ír bizonyos szavakat (pl. „somber”, „behavior”, „demenaor” stb...). De egy Angliába címzett levélben semmiképp nem így írta volna őket. A könyvei kézirata elsőként az amerikai ügynökéhez került sokszorosításra, és hogy szétküldje a kiadóknak. Az angol kiadó megváltoztatta az írásmódot az angol piacra. A *Bízza Psmithre* (1923) angol kiadásában az „arbor” és „arbour” változat is szerepel különböző fejezetekben.

[←4]

Az a tény, hogy Lady Diana első férje (a) jóképű volt és (b) Rollónak hívták, biztosít minket afelől, hogy ő ladysége szerencsés, amiért a férjét megette egy oroszlán. Whodehouse-nál általános szabály, hogy minden „o”-ra végződő, férfi keresztnév, mint a Cosmo, Orlo, Orlando, Rollo (de a Pongo, Boko, Bimbo vagy Bingo nem – ezek becenevek) kizárólag részeges, élősködő, ostoba embert jelölnek. Igaz, furcsa módon, amikor az 1922-es a The Clicking of Cuthbert (magyarul Golfőrültek címen jelent meg, a ford.) 1924-ben New Yorkban is megjelent Golf Without Tears (Golf könnyek nélkül) címen, a „The Long Hole” (A hosszú pálya) című történetben Ralph Binghamet a szerző átkeresztelte Rollo Binghamre. A Hugo (lásd Hugo Carmody) az egyetlen elfogadható „o”-ra végződő, férfi keresztnév.

[←5]

Wodehouse legjobb nőalakjai (pl. Stiffy Byng, Nobby Hopwood és Bobbie Wickham) mind uralkodtak párjuk fölött („Gikszer” Pinker tiszteletes, Boko Fittleworth és „Pácolt” Herring). De mintha az utolsó regényében Wodehouse fordított mondanivalót próbálna közvetíteni a férfiaknak: „Uralkodj rajta. Imádni fogja, és téged is.” A Wodehouse regények két fontos alakja, Lord Ickenham és Lord Uffenham szívesen adnak – többnyire kéretlen

– tanácsot félénk fiatalembereknek. A tanács többnyire ugyanaz: „Menj oda a lányhoz, akit félénken, távolról imádtál, kapd el, mint a szeneszsákot, rángasd kicsit, borítsd csókokkal feléd fordított arcát, mormolj szenvedélyes szavakat (pl. „Babám”) a fülébe. Ez ritkán vall kudarcot.” A tüzes rendőr, Cyril McMurdo jutalma ugyan egy pofon volt, amikor először próbálkozott vele a jó öreg Nannie Bruce-nál a *Koktéltájm*ban, de hosszútávon kedvező eredményeket hozott. Az biztos, hogy ebben a regényben, a *Naplemente Blandingsben* Florence megbékél majd „gyönge” férjével, de az is biztos, hogy csak miután látja őt a sarkára állni és szembeszállni valakivel – remélhetőleg magával Florence-szel. Lord Emsworth szép eredményeket ér el, amikor szembeszáll Florence-szel, és utánfutójával, Brendával. Csodálkozásukban és mérgükben otthagyják a kastélyt.

[←6]

A Sohóbeli Denman Streeten működő Pelikán Klub igen rövid életű volt (1887-1892), de emlékét sokan dédelgetik: Wodehouse könyveiben Galahad, aki prominens tag volt, Arthur Binstead az *A Pink 'Un and a Pelican* és a *Pitcher in Paradise* című könyveiben, J. B. Boot pedig az *Old Pink 'Un Days*-ben. Aki tudományos igényű és alapos összehasonlítást szeretne a Pelikán Klubról és a Parazita Klubról, olvassa el Norman Murphy alezredestől a „The Real Drones Club" című írást a Blackwood's Magazine 1975. augusztusi számában.

A Gardenia Club (lásd 15. o.) a Leicester Square-en akkor nyílt, amikor az 1870-es években a Licensing Acts nevű törvény arra kötelezte az éttermeket, hogy hajnali fél egykor bezárjanak. A Gardenia táncklub volt, és szokatlan módon nők is tagok lehettek, nem csak férfiak. Ebben és amúgy is kevésbé volt exkluzív, mint a Pelikán. A Bohee testvérek nyitották – vélhetően 1882- ben –, fekete zenészek, akik Amerikából érkeztek Angliába a Haverley's Minstrels együttessel. A klubot eladták William Dudley Wardnak, a southamptoni országgyűlési képviselő (1906-1922) apjának. Dudley Ward meggyőzte La Goulue-t (lásd Toulouse Lautrec Moulin Rouge rajzait), hogy lépjen fel a klubban. Ő az ausztrál „Szunyókáló" Smithnek adta el, és ő volt a tulaj, amikor a rendőrség bezáratta, alighanem az alkoholfogyasztási szabályok megsértésért, talán 1889-ben. Ezt az információt is Murphy alezredesnek köszönhetem.

[←7]

Jno Robinson a Market Blandings-i taxi tulajdonosa és sofőrje egy személyben (lásd a képet, 160. oldal) a *Viharos idő* óta.

[←8]

Ez és a következő bekezdés Szennai Éva fordítása a *Galahad mindent elrendez c.* könyvből (a ford.).

[←9]

Ez a bekezdés csaknem szóról szóra a *Galahad mindent elrendez* (Galahad at Blandings) 2. fejezetéből van. Az utolsó mondat vége Galahad rendőr barátairól új.

[←10]

Amikor Ronnie Fish rábeszélte Beachet a tálalóhelyiségben, hogy segítsen ellopni Lord Emsworth sertését, Blandings Császárnőjét, zöld posztót tett a pirókja kalitkájára, nehogy sokkolják a hallottak. (*Nyári zivatar*).

[←11]

Ez egyértelműen azt jelenti, hogy a *Naplemente Blandingsben* egy héttel az *Egy Pelikán Blandingsben* után játszódik. A *Viharos idő* története két héttel követte a *Nyári zivatar* cselekményét.

[←12]

Beach a *Valami új* óta főkomornyik a Blandings Kastélyban, ahol volt egy alkomornyik is, Meredew. De most (1977-ben), és számos második világháború utáni könyvben azt írja, 18 éve szegődött oda, és alighanem tizennyolc évet mondott volna a *Valami új* idején is. Wodehouse világ életében nagyvonalúan bánt az idővel. Mégis, láthatjuk, hogy nem állt meg az idő Gallie-val, mikor azt mondja, hogy elege van Londonból. Galahadet mindig ízig-vérig londoninak ismertük meg, aki ritkán marad távol a West End-i bároktól, pincérlányoktól, színházaktól és kluboktól: Blandingsben inkább látogató, mint lakó. A *Full Moon*-ban Gallie azt mondta, hogy sosem értette, bátyja miért ódzkodik Londontól, attól a várostól, amelyet a maga részéről földi paradicsomnak tart. Most viszont megtudtuk, hogy bár megtartotta londoni lakhelyét, a családi fészket tartja otthonának az ott nyüzsgő nőtestvérek és Sir George Parsloe jelenléte dacára, sőt, „pokolian emlékeztet egy elvarázsolt mesevilágra.”

[←13]

Lady Diana, és Lady Florence is érkezik. Így tehát Lord Emsworthnek és Galahadnek összesen tíz nőtesvére van az utolsó számolás szerint. Wodehouse meglehetősen hányavetien állt hozzá a Threepwood nővérek kérdéséhez. Az 50. oldalon Gallie csupán ötöt tud összeszámolni, az újonnan érkezett Dianával együtt. Wodehouse a kiadás előtt biztos ellenőrizte és kijavította volna ezt a számot. Tíz esetből kilencszer (szó szerint) Wodehouse azért sző a történetbe húgokat és nővéreket, hogy legyen, aki parancsolgat Lord Emsworthnek, leszólja Gallie-t és nemet mondjon a lányok és unokahúgok udvarlóinak. Lady Florence és Lady Diana nevét korábban sosem említi. Ráadásul a jóságos, idős szerző életében először megajándékoz minket egy olyan Threepwood lánnyal, aki szerethető. De egyszer sem szólal meg, sőt, meg sem jelenik. A nővérek sora egyelőre (és sajnos, végleg): Lady Ann Warblington [*Valami új*]; Lady Charlotte (ki tudja, mi volt az asszony neve?) [*Bűnözési hullám Blandingsben*]; Lady Constance [először Keeble, most Schoomaker. Mindkét férje amerikai milliomos volt, és mindkettő jobb, mint amit érdemelt] [*Bízza Psmithre, Nyári zivatar, Viharos idő, Blandings és vidéke, Bűnözési hullám Blandingsben, Szárnyasdisznók, A jókedvű jótevő, Galahad Blandingsben, Ebek öröme, Tökös-mákos, Egy Pelikán Blandingsben*]; *Georgiana, Alcester Márkinője [Blandings kastély és vidéke];* Lady Hermione Wedge (aki olyan, mint egy szakácsnő, és a lánya, Veronica a legostobábbb szőke, aki csak él) [*Full Moon, Szárnyas disznók, Bűnözési hullám Blandingsben*]; Lady Garland [*Full Moon, Szárnyasdisznók, Bűnözési hullám Blandingsben*]; Lady Julia Fish [*Viharos idő, Nyári zivatar*]; Lady Jane (Na és az ő asszonyneve? Geoffrey Jaggard a *Blandings the Blest* című könyvében a *Galahad Blandingsben* alapján arra a következtetésre jut, hogy „Allsop”. Talán. Az ő bájos lánya, Angela az, akinek a vőlegénye, James Belford elárulja a kétségbeesett Lord Emsworthnek azt a csodálatos disznóhívó kiáltást, amely ráveszi Császárnőt, hogy ismét rendesen egyen [Disznó hééééé! *Blandings és vidéke*]; most pedig Lady Florence (Wodehouse a jegyzetei alapján még nem döntötte el, hogy Moresby, Ormsby vagy Appleby legyen), és Lady

Diana Phipps, aki hamarosan Lady Diana Pier lesz, a pénzügyminiszter felesége. Ő az egyetlen a nővérek közül, akit Galahad kedvel. A többit nem szívlelte, és ez kölcsönös volt. A *Galahad mindent elrendez*ben meg is mondta Lord Emsworthnek: „Ahogy azt már többször is leszögeztem, óriási baklövést követtünk el, amikor hagytuk, hogy lánytestvéreink legyenek. Már a kezdet kezdetén a lehető leghatározottabban tiltakoznunk kellett volna ellene.” (Szennai Éva fordítása – a ford.)

[←14]

Wodehouse kihúzott egy mondatot a fejezet első bekezdéséből. Így szólt: „Gallie csodálkozott is ezen, mivel a húga, Florence, Vicky anyja, már gyermekkorában is arisztokratikus jégcsap volt.” Wodehouse alighanem azért húzta ki, mert Florence Vickynek nem édesanyja, csak mostohája. De az „arisztokratikus jégcsap volt” túl jó fordulat ahhoz, hogy veszni hagyjuk.

[←15]

Dolly Henderson férje Jack Cotterleigh lett az ír gárdából, tüneményes lányuk pedig (a színpadon Sue Brown néven szerepelt) Ronnie Fish felesége lett, aki Galahad Julia nevű húga fia (*Nyári zivatar* és *Viharos idő*).

[←16]

Csupán az utolsó három Blandings könyvben figyelhető meg, hogy Emsworth nyolcadik grófja, a jelenlegi kilencedik gróf, Galahad és tíz lány apja több figyelmet kap futó említésnél, és így utólag fölöttébb utálatos alaknak tűnik: egy „erőszakos zsarnok”. Furcsa, hogy a jóságos Wodehouse kirángatta a nyolcadik grófot a sírjából csak azért, hogy egy szörnyeteget formázzon belőle. Ha valaki arra próbál rájönni, mikor szállt a cím a kilencedik grófra, bele kell kalkulálni, hogy Vicky elmondása szerint halványan emlékszik a nyolcadikra, és félt tőle.

[←17]

La belle dame sans merci (A könyörtelen hölgy), John Keats verse (a ford.).

[←18]

Szennai Éva fordítása (a ford).

[←19]

Lásd *Full Moon* és *Galahad mindent elrendez*.

[←20]

Lord Emsworth még mindig szeretné megfestetni imádott Császárnője portréját a kastély galériájába. Ez a törekvése fontos szerepet kapott a *Full Moon* cselekményében, és ott is megjelent egy portréfestő Messmore Breamworthy álnéven. Galahad abban a történetben azt mondta Lord Emsworthnek, hogy a neve Landseer.

[←21]

Eastbourne a keleti-parton? Dehogy, a délin, és tőle mintegy száz kilométerre nyugatra van Emsworth városa Sussex és Hampshire határán.

[←22]

A regénynek ebben a stádiumában Dame Daphne Winkworth nem több egy hangnál a telefonban (87. oldal). De az is elég neki, hogy leleplezze Jeff álcáját Blandingsben. Épp kirúgta a fiút az iskolájából, éppúgy, ahogy a *Galahad mindent elrendez*ben kirúgta a kis Wilfred Alsopot, a zongoratanárt. Dame Daphne, aki két korábbi regényben is megjelent, azon kevesek egyike (Sir Roderick Glossop, az elmeorvos is ilyen), akik összekötik Bertie Wooster és Lord Emsworth világát. A *Nászidőszak*ban fontos szerepe volt: egy történész özvegye, Madeline Basett keresztanyja, Gertrude édesanyja, akibe Macskakaja Potter Pirbright szerelmes. Dame Daphne viszont azt szeretné, ha a gazdag földbirtokos, Haddock udvarolna a lányának, csakhogy Haddock Macskakaja húgába szerelmes, a hollywoodi sztárba, Corky Pirbrightba („Cora Starr”).

Bertie Wooster leírása szerint Dame Daphne egy „robusztus félnehézsúlyú”, „árnyalatnyi Wallace Berry-beütéssel az alkatában” (Molnár Zoltán fordítása, a ford.). Amikor Bertie és Esmond Haddock megisznak egy nagy butélia portóit, miután a hölgyek elhagyták az asztalt, és Dame Daphne úgy talál rájuk, hogy az üres üveggel hadonászva egy vadászdalt énekelnek, Wodehouse igen emlékezetesen írja körül, mit mond:

„Nahát!

Természetesen sokféleképp lehet azt mondani, hogy „Nahát!” A beszélő, aki e pillanatban letette a garast – Lady Daphne Winkworth –, egy meglehetősen prűd babiloni királynő hanghordozásával ejtette ki, aki történetesen épp akkor sétál be a díszterembe, amikor ott a babiloni orgia elkezd a tetőpontjára hágni.” (Molnár Zoltán fordítása.)

Érdekes módon a *Nászidőszak*ban úgy említik a ladyt, mint egy lányiskola egykori igazgatónőjét. De a következő két megjelenésekor még mindig igazgatónő.

A *Galahad mindent elrendez*ben van egy bosszantó kisfia, Huxley. Úgy tűnik, Lord Emsworth valami ifjúkori szerelme volt (nem mintha Lord Emsworth bármi ilyesmire vissza tudna emlékezni). A Lord húga, Constance gondolta úgy – és egy rövid ideig Dame Daphne is –, hogy ő lehetne Lord Emsworth második grófnéja. (A Lord húsz éve özvegy.) Lord

Emsworth hevesen ellenzi a dolgot, már csak azért is, mert így Huxley mostohaapjává válna. Huxley piszkálja Császárnőt, és ki akarja engedni az óljából futkározni a rétre. De pórul jár, amikor Császárnő megharapja az ujját. A fiú anyja kihallgatja, amikor Lord Emsworth felhívja az állatorvost, hogy meggyőződjön róla, a harapástól semmi baja nem lehet Császárnőnek. Ezek után a románc minden esélye elszáll Dame Daphne és Lord Emsworth között.

[←23]

Úgy tűnik, Claude Duff és Gallie a vonaton való véletlen megismerkedésük után, mely oly barátságosan végződött, különváltak. Jó lenne tudni, hogyan, és minden bizonnyal megtudtuk volna, ha a szerző a nyomdába kerülés előtt átfésüli a kéziratot.

[←24]

Fortnum & Mason (mindig is úgy véltem, hogy róluk mintázta Wodehouse a gyakran felbukkanó „Duff & Trotter”-t) szerint a szóban forgó húsos pite (angolul raised pie) így készül: az enyhén megfőtt tésztát egy fa forma köré nyomkodjuk, vagy felhúzzuk rá. A formát elvesszük, és a tésztát megtöltjük hússal, általában vaddal vagy sertéssel, és az egészet újabb tésztaréteggel zárjuk le. Ezután megsütjük a pitét, azután hidegen finom kocsonyalét öntünk rá, hogy körbe vegye a húst, és tálaljuk.

[←25]

Lord Emsworth második fia eredetileg csak fejfájást okozott az apjának. De azután feleségül vette egy amerikai milliomos lányát (a lány a blandingsi főkertésznek, McAllisternek valamiféle unokahúga), és magasra emelkedett apósa kutyakeksz üzletében, Amerikában. Freddie apja örül, amiért megnősült és sikeres, és főleg, hogy a messzi Amerikában él. Az első megjelenésekor, a *Valami új*ban, Freddie-t úgy írja le Wodehouse, mint „kövérkés, közönséges külsejű fiatalember”. De a későbbi könyvekben úgy tűnhet, hogy lefogyott, és „egész lefogyott” (*Full Moon*). Tökfejnek indult, és kicsit az is maradt. De közel sem akkora tökfej, mint a bátyja, az örökös, Lord Bosham (lásd kiváltképp *Fred bácsi csúcsformában*).

[←26]

Igen, Hermione Wedge Threepwood lány volt, és a végleges kéziratban alighanem át lett volna írva Florence-re.

[←27]

„A Blandings Kastélyban annyi a szélhámos, mint másutt az egér”, jegyezte meg Wodehouse egy ízben. Sokat közülük éppen Galahad vitt oda.

[←28]

Ovens kocsmája Market Blandingsben, az Emsworth Címere (lásd a képet a 160. oldalon), amely éjjel-nappal kapható, házi főzésű söréről híres, a legelső Blandings könyv óta nem „lépett színre”, csak itt, az utolsóban. Jóformán a Blandings Kastély előszobája. Házisöre sok szereplő hangulatát változtatta meg gyökeresen a történetek során. Furcsa, hogy úgy tűnik, ebben a jelenetben Piper mégis csak megszabadult valahogy őrangyalától, Murchisontól. Annál is furcsább, mert Wodehouse jegyzetei szerint Murchison egy asztalnál ül a kocsmában, és kötelességéhez hűen őrzi a bánatos minisztert.

[←29]

Ha Wodehouse bírt volna klasszikus műveltséggel, tudta volna, hogy a Gorgó a görög mitológiában kővé változtatta az embereket, nem jéggé.

[←30]

Ez a mondat illusztris példája Wodehouse „rövidítő” írásmódjának. Természetesen a későbbi változatokban sokkal több cselekmény lett volna ebben a részben. A második világháború után, amikor a Saturday Evening Post többé nem közölte sorozatszerűen a regényeit, néhány más, lelkesebb amerikai magazin megkérte olykor, küldje el nekik a műveit előpublikálásra egyszeri darabként – egy teljes, 70000 szavas regényt húzzon meg 25000 szóra, hogy lehozhassák egyetlen számban. Wodehouse képes volt rá, és a busás jutalomért cserébe meg is tette. Csakhogy azoknak az olvasóknak, akik a 70000 szavas, aprólékosan kidolgozott művein szocializálódtak, ezek a 25000 szavas zanzák olyanok, mint a rövidtávú sprintek: nagyon jók, de nem ez Wodehouse legerősebb távja. A *Naplemente Blandingsben* ebben a lecsupaszított formában, amilyenre Wodehouse megírta, amikor kórházba került, „távban” és alakiságában a zanzáira emlékeztet. Nyilván szándékában állt kibővíteni és lelassítani a könyvet. Meg akarta élni a százat.

[←31]

A gépelés itt át van húzva, de a kézzel írt javítás olvashatatlan. Ám a jegyzetek sugallnak egy alternatívát, „az idősebb Mr. Bessemer vállalatai”.

[←32]

Ezekben a fejezetekben háromszor hasonlítja Wodehouse valakinek a csüggedt arckifejezését a Mona Lisáéhoz. Korábbi regényeiben is többször elkövette ezt. A *Gáz van, Jeeves*ben egyértelmű, hogy Bertie Wooster Jeevestől tanulta ezt a szóképet. Walter Pater Studies in the History of the Renaissance című műve (Tanulmányok a reneszánsz történetéről) 1873-ban jelent meg, és nem kétséges, hogy az élveteg Mona Lisáról szóló passzust az 1890-es évek végén, Wodehouse dulwichi vizsgái idején már ismerték az iskolás fiúk, akiknek görögre kellett gyakorlásképpen fordítaniuk. Arra tippelek, hogy Wodehouse, aki iskolás fordítóként találkozott vele, rosszul emlékezett rá. Sem Pater, sem a későbbi kritikusai nem vélekedtek úgy, hogy „Lady Lisa” bánatosan nézne. Furcsa, hogy Wodehouse tévedése még 1934-ben, az Anything Goes (Szabad a vásár) londoni és broadwayi bemutatója után is fennmaradt. Wodehouse és Bolton írták a darabot, Cole Porter a dalszövegeket és a zenét, és ebben a musicalben hangzott el először Cole Porter „You’re the Top” című dala az alábbi szöveggel:

„You’re the Nile, you’re the Tow’r of Pisa,
You’re the smile on the Mona Lisa…”
(jelentése kb.: Te vagy a Nílus, a pisai torony.
Te vagy Mona Lisa mosolya)

[←33]

Még sosem hallottuk, hogy Blandingsben lenne krokettpálya (lásd a térképet a 174-175. oldalon). „Golf-óra” igen, bowling igen (26p). Teniszpálya (27Q) igen. De a krokettpálya teljesen új. Gallie azt mondja, Dél-Afrikában töltött száműzetése alatt nem játszott krokettet. Ma már ott is játsszák, méghozzá nagyon komoly szinten.

[←34]

A dalszerző Noël Coward, a dal pedig a „Mad Dogs and Englishmen”. Wodehouse, aki maga is mesteri dalszövegíró volt, nagyra értékelte a sajátos dalszöveg zseniális rímmegoldásait.

[←35]

Miért nem szólíthatja Jeffet Jeffnek? Lehetne Jeff Smith. A vezetékév, Benison az, amely Lord Emsworthöt a rossz személyre emlékeztetheti (Jeff apjára), aki lelépett több ezer font készpénzzel. Na de ismétlem, miért nem lehet „Jeff’?

[←36]

Nem egészen világos, miért mondja Gallie, hogy Jeff Lord Emsworth titkára szeretne lenni. Miért nem jó, hogy a Császárnőt jött megfesteni?

[←37]

Ez az első Bentley, amely a kastélyhoz tartozik. Láttunk egy Antelope-ot és egy Hispano-Suizát a korábbi könyvekben.

[←38]

Honnan tudta Jeff, hogy J. B. Underwood népszerű a másik nemnél? Egyelőre nem világos.

[←39]

A Bill Lister incidens. Lásd a *Full Moon*t.

[←40]

A varjútojás zöld, olíva színű pöttyökkel. A váltóbélyegek ibolyaszínűek-indigókékek voltak.

[←41]

Wodehouse a kéziraton nagy X-et tett a dialógus következő négy sora mellé, és hatalmas betűkkel odaírta, „javítsd”. Fogalmam sincs, mi nem tetszett neki. De a „javítsd” az ő nyelvén azt jelentette, hogy önmagának üzente: „írd át jóra”.

[←42]

Mily csodás a blandingsi időjárás: nappal heverészhetsz a függőágyban, éjszaka pedig melegben élvezheted a holdfényt! Wodehouse Angliájában, kiváltképp Shropshire megyében, igen gyakori a kaliforniai klíma. Az időjárás változásnak mindig oka van, mint a 73. oldalon, hogy elkergesse Jeffet a teraszról és ráébredhessen, hogy kizárták. A 45. oldalon azt látjuk, hogy az erős napfény („Diana a nagykalapját szeretné”) egy belépőt készít elő. Egy korábbi Blandings könyvben, a *Nyári zivatar*ban a hirtelen támadt zivatar kergeti egymás karjaiba az elhidegült szerelmeseket egy elhagyott erdészkunyhóban, a nyugati erdőben. A *Full Moon*ban pedig, ha hihetünk az ifjú Prudence Garlandnak, egy esős hosszúhétvége vette rá Freddie Threepwoodot, hogy megkérje unokahúga, Veronica Wedge kezét, „mert még mindig jobb, mint ostáblázni”.

[←43]

Már megint Sir Gregory. Ő a Császárnő óljának mumusa a *Nyári zivatar*ban, a *Viharos idő*ben, a *Szárnyas disznók*ban, és a *Blandings és vidéke* egyik novellájában. Utóbbi kötet másik történetében Sir Gregory a dísztök mumusa. De valójában mi bűne van azon kívül, hogy nem viselkedik mintaszomszédként? Jó, valóban, több pénzt kínálva „elcsalta” Gregory Cyril Wellbeloved-ot Császárnő mellől, hogy Matchingham Díszét gondozza. És vásárolt egy hatalmat hízót Kentben, elnevezte Matchingham királynőjének, és elindította Császárnő ellenében a Shrewsbury Hízók Versenyében. Ez (lásd a *Szárnyas disznók*ban) valóban nem túl sportszerű, de mint állítja, a szabálykönyvek nem tiltják. Ami pedig a disznók el- és visszalopását illeti, Sir Gregory a kanyarban sincs Gallie és cinkosai, Penny Donaldsonhoz és Beach-hez képest. „Köpcös” Parsloe duhaj ifjú volt a maga idejében, márpedig Wodehouse-nál az efféle múlt mindig is jó ajánlólevél (lásd Jimmy Pipen itt, magát Gallie-t; vagy Lord Worplesdont). Gallie talán még mindig neheztel, amiért az ifjú, még nemesi címtől mentes Gregory Parsloe megetette a kutyáját, Towsert egy patkányfogó versenyen. De a szíve mélyén nyilván Gallie is csodál egy olyan embert, aki ellopta Lord Burper műfogsorát, és zaciba csapta az Edgware Roadon, és akit kidobtak a Café de l’Europe-ból, mert úgy próbálta összeszedni a pénzt egy üveg pezsgőre, hogy sorsolásra bocsátotta a nadrágját.

[←44]

Egy flaska erős italt öntöttek a Császárnő vályújába. Lásd: *Galahad mindent elrendez*.

[←45]

Lord Emsworth kedvenc olvasmányának címe történetenként változik. A Popgood and Grooly adta ki, és a szerző valódi neve könnyen lehet, hogy örök rejtély marad. Lord Emsworth a könyvtárában egy egész polcot szentelt a sertésekről szóló szakirodalomnak. A *Nyári zivatar*ban „a Brit sertések című, ronggyá olvasott kötetet forgatta”, majd később, ugyanebben a regényben említenek egy sertéskórtannal foglalkozó kötetet is. Egyik könyv szerzőjét sem tudjuk meg. Azután a „*Bűnözési hullám Blandingsben*” című történetben Lord Emsworth a nővére, Constance, az unokahúga, Jane, az unokája, George és a bête noirja, Rupert Baxter zaklatása elől menekül: „Lord Emsworth sóhajtozva ért a könyvtárba, ahol megtalálta a könyvét. Kevés olyan könyv létezik, amely elterelheti Lord Emsworth gondolatait egy ilyen súlyos helyzetben, ennek azonban sikerült. Whiffle értekezése volt, a címe A sertéstenyésztők kézikönyve. Őlodrsága teljesen beletemetkezett. Épp a moslékról szóló fejezetnél tartott, és megfeledkezett a külvilágról…”

Ez a könyv első említése. Később még sokszor említésre kerül, különösen a *Fred bácsi csúcsformában* című regényben.

Azután 1965-ben, a *Galahad mindent elrendez* oldalain nemcsak hogy nevet kapott – Whipple – de mint kiderült, Galahad ismerte is: Augustus (barátainak Gus) Whipple, az Athenaeum tagja. Galahadnek volt mersze az aktuális ifjú hősszerelmest (természetesen szíve hölgye kedvéért) Augustus Whipple, a nagyszerű disznószakkönyv szerzőjeként becsempészni a kastélyba. Természetesen az igazi Whipple is feltűnik, aki alig várja, hogy láthassa a díjnyertes Császárnőt, akiről olyan sokat hallott már. Gallie még arra is rávette a bátyját, hogy kiállítson egy 1000 fontról szóló csekket Whipple számára, hogy megadhassa a pénzt, amit az Atheneumban pókeren vesztett el. Legalábbis Gallie ezt a mesét adta elő a fivérének, és 1000 font semmiség Lord Emsworthnek, ha megsegíthet a férfiút, akinek a könyvét rongyosra olvasta. Na de miért lett Whipple? Még Wodehouse angol és amerikai kiadói sem tudják, miért változott meg a nagybecsű név a *Galahad mindent elrendez*ben. A négy évvel később kiadott *Egy Pelikán Blandingsben* újra Whiffle, és ortodox gondolkodóként írja le a

„meghökkentő, ultramodern szemléletű szakkönyv”, a Sertések a nagyító alatt meg nem nevezett szerzőjéhez képest. Most pedig a *Naplemente Blandingsben* lapjain láthatjuk Wodehouse szó szerint utolsó szavát a kérdésben. A sertéstenyésztési szakíró neve kétszer fordul elő Wodehouse kéziratában. A második alkalommal Whipple-nek indul, de Wodehouse az ő jól felismerhető kézírásával átjavította a két p-t f-re.

[←46]

Wodehouse sajátos viszonya a törvényhez – rendőrökhöz, rendőrbírókhoz, békebírókhoz és olykor egy- egy ifjú ügyvédhez – folyamatos humorforrás. Olykor extra hatalommal ruházza fel őket. Kétségtelen, hogy Murchison a Scotland Yardtól, jóllehet, a pénzügyminiszter őrzését jelölték ki kizárólagos feladatául, megfoghat valakit, ha éjszaka a falon mászva próbál behatolni az épületbe, ahol az őrizetére bízott személy tartózkodik. Persze lehet, hogy Claude Duff ügyvédjének igaza van: Claude lelőheti azt, aki bemászik az ablakán. Elképzelhető, hogy a *Valami új*ban Lord Emsworth a kastélytulajdonos és a békebíró magától értetődő jogait gyakorolta, amikor zajokat hallván a hallból, a lépcsőn lemenve golyózáport ontott a revolveréből. Bertie Wooster akár harminc nap elzárást is kaphat, amiért összeakaszkodott Sir Watky Basett magisztrátussal és megyei békebíróval bármifajta tárgyalás vagy jogi védelem nélkül. *A kék ruhás lány*ban Chris Willoughbyt, aki maga is békebíró, a letartóztatás veszélye fenyegeti, amiért belökte a helyi rendőrbiztost a patakba, amelyben szolgálat után a lábát szokta áztatni. A *Szárnyas disznók*ban Sir Gregory Parsloe aki Matchingham Hallban békebíró, börtönnel fenyegeti Lord Emsworttht (aki maga is békebíró), Galahadet és Beachet disznólopásért. Egy békebíró nagyon bekeményíthet, ha felébred a gyanú, hogy ellopták a disznaját vagy a tehén alakú tejeskancsóját. Wodehouse könyveiben valósággal hemzsegnek a rendőrök, magisztrátusok és békebírók, és ezért éppoly hálásak vagyunk neki, mint az egyházfikért.

[←47]

Arany János fordítása (a ford.).

[←48]

A könyv nyomdába kerüléséig senkinek sem sikerült biztosan beazonosítani a szóban forgó dalt. Guy Bolton azt állította, hogy emlékszik rá, de a címére, a szerzőjére, az énekesre és a darabra nem. A Bank of England úgy informált minket, hogy Mr. H. G. Bowen a chief cashier (szó szerint főpénztáros, de nagyobb hatáskörrel, mint magyar megfelelője – a ford.) volt 1893 és 1902 között, így az ő aláírása szerepelt ebben az időben minden bankjegyen. A gárdista ezredek közül semelyik nem talált feljegyzést róla az archívumokban. A gyalogtestőrség első, vagy más néven gránátos ezredének adjutánsa szerint a szerző biztosan nem gárdatiszt volt, mert akkor tudta volna, hogy testőrkucsmát viselnek, nem díszcsákót. Egy *Daily Telegraph*ba írt levélre tizenöt válasz érkezett (a többség W. S. Gilbertet vagy magát P. G Wodehouse-t tippelte szerzőnek), de nem lettünk okosabbak. A különböző zenei könyvtárakat és szerzői jogi illetékeseket is munkára fogtuk, mindhiába. George Wood Marion Ross kutatói segítségével azt állította, hogy a dalt George Simmons és Jay Hickory Wood írták Dan Leno számára a Dick Whittinton című pantomimjáték betétdalaként, amelyet a Drury Lane-en mutattak be 1898/99 fordulóján. Csakhogy a feljegyzések szerint azon a télen A negyven rabló című pantomimet mutatták be a Drury Lane-en.

[←49]

Lásd: *Bízza Psmithre*.

[←50]

Samuel Taylor Coleridge: *Ének a vén tengerészről*, Szabó Lőrinc fordítása (a ford.).

[←51]

A Market Blandings – Paddington közti menetrend utolsó sora. Lásd 162. oldal.

[←52]

Molnár Zoltán fordítása.

[←53]

A Chatto & Windus adta ki először a regényt, 1977-ben (a ford.).

[←54]

Az előszó Révbíró Tamás fordítása (a ford.).

[←55]

Blandings maga is halhatatlanná vált. Emellett a maga vicces módján lábjegyzetté vált a könyvritkaságok történetében. Mint emlékezhetnek, a *Valami új*ban Lord Emsworth múzeuma egy szobában volt a hall mellett:

„A Blandings Kastély múzeumában mindenféle tárgy megtalálható volt, értékes és értéktelen egyaránt. Nem volt központi motívum, az egész úgy hatott, mint egy amatőr ócskás boltja. A Gutenberg Biblia mellett, amelyre más gyűjtők a csillagos égig hajlandók lettek volna licitálni, ott hevert a Waterlooi csatatérről való puskagolyó, egy Birminghamben működő cég gyártmánya, amely a turistákra számítva tízezres tételekben szállítja termékét a helyszínre…” (Révbíró Tamás ford.) A múzeum nem maradt fenn, viszont a Gutenberg Bibliának furcsa utóélete volt. Sir Robert Birley hajdani etoni igazgató a *One Hundred Books in College Library* (1970. Száz könyv az egyetemi könyvtárakban) című monográfijában beszél egy csaknem tökéletes állapotú Gutenberg Bibliáról, amelyet John Guller ajándékozott Etonnak, az utolsó parlamenti képviselő, akit az alsóház börtönbe vettetett a szónok megzavarásáért. (Fuller 1831-ben halt meg.) Csak negyvennyolc ismert példány létezik a világon az első nyomtatott könyvből, bár azt rebesgetik, a közelmúltban találtak egyet egy német templomban. De amikor Sir Robert írta a monográfiáját, negyvennyolcat ismertek belőlük. Sir Robert az alábbi megjegyzést fűzte az etoni példányhoz: „A Gutenberg Biblia feljegyzett példányaihoz hozzá kell adni még egyet, a shropshire-i Blandings Kastély könyvtárában lévőt.” A monográfia megjelenése után néhány héten belül Eton könyvtárosa levelet kapott a washingtoni Kongresszusi Könyvtár könyvritkaságok részlegének vezetőjétől, aki mindent tudni akart a Gutenberg Biblia szóban forgó példányáról, és arról, hogy hol található a Blandings Kastély. A könyvtáros jelezte Sir Robertnek az érdeklődést, aki boldogan továbbította a jó hírt Wodehouse-nak.

[←56]

Révbíró Tamás fordítása, (a ford.)

[←57]

Latin kb. „csodálatos év” - a ford.

Table of Contents

Első fejezet
Második fejezet
3. fejezet
Negyedik fejezet
Ötödik fejezet
6. fejezet
7. fejezet
8. fejezet
9. fejezet
10. fejezet
11. fejezet
12. fejezet
13. fejezet
14. fejezet
15. fejezet
16. fejezet
FÜGGELÉKEK RICHARD USBORNE-TÓL
A KASTÉLY ÉS KÖRNYÉKE
A VONATOK PADDINGTON
A KÖNYVBEN EMLÍTETT
MEGJEGYZÉSEK A SZÖVEGHEZ
Megjegyzések